

**NINA PAPI
A ISAIA**

**Na Vuresi Makaliana Na
Omea Ara Marea Tana Papi
Iani**

A Isaia aia e kesa na propete e totu i Jerusalem tana tagu kalina igira na Asiria ara baginia na Israel tabana i vava, me varangi nogo kara baginigotoa na Juda tabana i ata. (Reia tana 2 Taovia Tsapakae Lova 17.) Na papi iani tangomana ke tavota tolu vaga iani:

- 1) Lova 1—39: A Isaia e tuturiga na mareana na turina na papi iani tana tagu kalina igira na Asiria e varangi nogo kara maiginigira na Juda. Mara gini matagu loki sosongo igira na Juda. Ma Isaia e katevulagia vanigira laka na rota seko loki vaga e gadovigira e tau tana rongona niqira kili segeni moa igira na Asiria. Tagara. Mi tana rongona nogo niqira sasi igira na Juda ara petsakoe mangana God, mara tau dona na noru kalavataviana God. A Isaia e goko maka vanigira na tinoni ni Juda kolugira gaqira ida, laka niqira aqo nomoa kara rongomangana God, ma kara naua moa na omea e dou me gotolaka. Me ti vaga kara nauvaganana ia, me sauba igira kara totu dou tana rago. Me ti vaga kara tau rongomangana God, me sauba God ke toroutsanigira saikesa. Ma Isaia e katevulagigotoa laka sauba ke mai kesa tagu

i tana ke totu na rago i laona na barangengo popono. Me laka kesa na kukuana a David sauba ke lia na taovia tsapakae me ke tagao laka.

- 2) Lova 40—55: Tana turina iani a Isaia e gini goko kalina ara totu tsinogo nogo i Babilon igira na tinoni ni Juda, me ponopala sosongo na tobaqira, mara tau nogo pada laka tangomana kara visutugua i veraqira. Ma na propete e veregira me tsarivulagi vanigira laka sauba God ke laumaurisigira nina tinoni, me ke adivisugiratugua i Jerusalem i tana kara tuturiga kesa na mauri vaolu. Ma na goko pukuga tana turina eni, aia nogo laka God e tagaovi kaputigira na omea sui ara laba tana barangengo popono. Maia e vangaraunogoa laka ke aqoginigira nina tinoni ni Israel, gana ke gini vangalaka vanigira goto na puku tavosi sui. Ma na butona tana turina na papi iani igira na tinoni ara donadougina bâ tana Turupatu Tabu popono aia na goko e kalea “nina Maneaço na Taovia.” Mi dani eni igira na Kristiano ara tutunina laka “nina Maneaço na Taovia” aia nogo a Iesu Kristo.
- 3) Lova 56—66: Mi tana turina iani, a Isaia e goko vanigira na tinoni ni Israel kalina ara visumai nogo mara totu i Jerusalem, me tsarivanigira laka God e padavisua nina veke e naunogoa vanigira i sau. Ma na goko vaga iani e gini malagaisigira tugua. Mi muri, maia e raigira kara muria na sasaga gotolaka, ma na pedegoto, ma kara

muridougotoa na ketsa ara kalea na mango tana Dani na Sabat, ma na kodoputsa, ma na nonginongi, ma na sangaaqira na tinoni ara tau tamanina sa omea mara kili sasanga.

Tana Lova 61 buto 1-2, e totu na goko a Iesu e tsokoa i laona na valetabu i Nasaret tana tuturigana nina aqo vanigira na tinoni. (Reia tana Luka 4 buto 16-21.)

Na Omea Ara Totu Tana Papi Iani

Igira na parovata ma na veke *1:1-12:6*

Gaqira kede na puku sui *13:1-23:18*

Nina pede God vania na barangengo *24:1-27:13*

Visana goto na parovata ma na veke *28:1-35:10*

A Hesehia ni Juda migira na Asiria *36:1-39:8*

God sauba ke maurisigira tugua nina tinoni *40:1-55:13*

Na susuina na parovata ma na veke *56:1-66:24*

¹ Tana papi iani e totu nina goko God e tsarivulagia vania a Isaia na dalena a Amos, tana rongona na butona momoru ni Juda ma na verabau ni Jerusalem, tana tagu kalina ara tu taovia tsapakae tana Juda tugira a Usia, ma Jotam, ma Ahas, ma Hesehia.

God e Taimataqira Nina Tinoni

² Na Taovia e tsaria, “!Kagamu na barangengo ma na masaoka kamu ka rongomia na omea inau au tsaria! Igira nogoa na baka inau au lokisigira ara tû mara sove taniau inau.

³ Migira na buluka mara donaginia ase i tana tamaniqira, migira na asi mara donaginia na nauna i tana e palagira gaqira taovia. Migira

moa niq̄u tinoni ni Israel ara tau saikesa pada-gadovia sa omea. Migira bâ na buluka ma na asi ara sasaga liusigira igira.”

⁴ Sauba ke seko sosongo nomoa vanigamu igamu na puku na tinoni vanga nauseko, amu seko pitsu nogo, me tabaru saikesa nimui sasaga. !Nimui sasi nogo ara raqa tsunagamu! Igamu amu sove tania na Taovia, aia na God tabu ni Israel, mamu piloligi tania.

⁵ ?Rongona gua ti igamu amu sove tania babâ moa? ?Laka amu ngaoa ke gadovigamu na kede loki seko goto bâ? Igamu na Israel, na lovamui ara viri bokaboka nogo, ma na kosumui ma na papadamui ara seko sui nogo.

⁶ E tû tana lovamui, me tsau tsuna tana perana tuamui, e tau goto mamanga sa tabana na konimui. E danga dato moa na tsono, ma na vora, ma na boka. Mamu tau lelê malesigira se kamu porogira na bokamui. Me tagara goto sa sinagore kamu molo bâ i koniqira.

⁷ Igira gamui gala ara toroutsani poponoa nimui butona kao, mara tungigira sui nimui verabau. I matamui nogo igamu, igira na tinoni ni veratavosi ara laugira nimui kao, mara toroutsanigira nimui omea sui.

⁸ Maia lelê moa na Jerusalem e kauvisu, ma na gala ara totu polipolinogoa. Me tau lelê susuliga na isutuguna segeni. E maluku lê vaga moa na babale e totu malemale lê i liligina na sautu loki.

⁹ Me ti vaga na Taovia Susuliga Sosongo ke tau tamivanigira visana nida tinoni kara mauri, ma na Jerusalem ke toroutsa popono saikesa, vaga nogo kaira na Sodom ma na Gomora i sau.

¹⁰ Eo, igamu na tinoni lokiloki ma na toga ni Jerusalem, amu usuligira saikesa nogo na tinoni ni Sodom mi Gomora. Kamu rongomidoua na omea na Taovia e tsaria vanigamu. Kamu pukudougira na omea e sasaniginigamu nida God.

¹¹ Aia e tsaria, “?Egua amu padâ igamu laka inau au reingaogira nimui kodoputsa sui girani amu tau kuti na savoriana vaniaqu inau? Au vatsa nogo inau na reiaqira nimui sipi igamu amu gini savori-kodoputsa, ma na seregana nimui omea tuavati uluvao laka. Mau qisi goto nogo na reiana na gabuna nimui buluka, ma nimui sipi, ma nimui naniqoti.

¹² ?Masei nogo e nongigamu kamu adimai vaniau na omea sui girani kalina amu mai na samasama vaniaqu? ?Masei e nongigamu kamu mai kabakutu sagata vaga ia i laona niqqu Vale Tabu?

¹³ Kamu laka goto na adimai vaniaqu nimui sausau. Au siginisavia inau na vuruna nimui bulunagai uruuru amu kodogira. Mau reisavigira nimui Dani Tabu na Vula Vaolu, ma nimui Dani na Sabat, me pipi nimui sai na lotu; rongona nimui sasi nogo igamu ara sekoliginia nimui lotu tana dani tabu gira.

¹⁴ Au tau saikesa reingaogira nimui Dani Tabu na Vula Vaolu ma nimui dani tabu sui, igira na kalagai mamava vaniau mau qisi nogo na kalagaaqira.

¹⁵ “Mi kalina igamu kamu saukaegira na limamui tana nonginongi, minau sauba e utu kau rongomigamu. Me atsa moa ke oka koegua

kamu nonginongi, minau e utu saikesa kau rongomigamu, rongona na limamui ara liasigabu popono.

¹⁶ Kamu malesi segenimui, ma kamu mololegira pipi sui nimui sasaga tabaru igira inau au morosigamu amu naugira. Eo, kamu mololea na nauana na omea seko,

¹⁷ ma kamu sasania na nauana na omea e gotolaka. Kamu reia ke laba na pedegoto tana nimui tinete, kamu sangagira igira ara bingi sekoligira, ma kamu isutuguqira na baka tinamate ma na daki tinamate.

¹⁸ “Bâ, mi kalina ia, e dou ti ka tinetea na omea iani. Atsa moa ti kara danga nimui sasi, vaga moa na polo sere e liasigabu, minau na Taovia au tsaria laka sauba kau vulimalegamu ma kamu sere maka vaga na snou.

¹⁹ Ti vaga igamu kamu rongomangaqu moa inau, me sauba kamu gini mage na ganiaqira na mutsa dou ara dato tana nimui kao.

²⁰ Me ti vaga amu petsakoe mangaqu inau, me sauba nomoa kamu mate tana vailabu. Inau nogo na Taovia au tsaria na omea iani.”

Na Verabau Sasi Sosongo

²¹ Igoe na verabau ni Jerusalem, i sau igoe o totukakai i konina na Taovia, mi kalina ia nimu sasaga e vaga nina sasaga na daki rebi. I sau ara danga sosongo na tinoni e gotolaka niqira sasaga ara totu i laomu, mi kalina ia na tinoni vanga labumate moa ara danga i konimu.

²² Jerusalem, i sau igoe o angaanga vaga na siliva, mi kalina ia igoe o tau saikesa lia sa omea

dou; i sau igoe o vaga na uaeni dou, mi kalina ia igoe o lia vaga moa ti na kô lê.

²³ Igira nimu ida ara sove taniau inau, mara saidou kolugira na tinoni vanga komi. Igira ara tami sailagi na adi vangalaka ma na qolona na pede kesa tabana. Ara tau dona na isutuguqira na baka tinamate tana tinete, se kara rorongo kalina igira na daki tinamate ara tsarivanigira na omea ara gini rota.

²⁴ Mi kalina ia, ko rongomia na omea na Taovia Susuliga Sosongo, aia niqira God susuliga igira na Israel, e tsaria: “Inau sauba kau tangotuguqu i konimu, igoe gaqu gala, me sauba ke utu vanigo goto ko molorota vaniau.

²⁵ Inau nogo sauba kau rotasigo igoe, ti ke gini gotodoutugua nimu sasaga. Eo, sauba kau malesigo vaga moa kalina ara moloa na siliva i laona na lake romaroma gana na malesiligi taniana pipi na bauna.

²⁶ Me sauba kau tusuvanigo na tinoni tagao dou ma na mane sauparovata vaga nogo ara totu i laomu i sau. Mi muri ti kara soaginigo, Na Verabau e Gotolaka Nina Sasaga me Totukakai Konina God.”

²⁷ Mi tana rongona e gotolaka pipi nina pede na Taovia, ti aia sauba ke maurisitugua na Jerusalem, migira sui goto i laona igira ara padasavigira niqira sasi mara pilovisu i konina.

²⁸ Maia sauba ke tsogori rapasigira igira sui ara sasi mara sove tania, me ke labumatesigira igira sui ara piloligi tania.

²⁹ Me sauba ko gini padasavi loki rongona o ba samasama vanigira na gai, mo tsukagira na uta,

mo balogira vania na god peropero.

³⁰ Sauba ko ratsa vaga kesa na gai loki e varangi nogo ke mate, me vaga goto na uta e tau tsoni kona ke kesa.

³¹ Vaga moa na buruburu makede e dona ke lautsakua na iruna na lake, sauba kara vaga goto igira na tinoni susuliga sosongo, niqira sasaga tabaru segeni nogo sauba ke toroutsanigira, me ke tagara goto ke kesa tangomana ke sangagira.

2

Na Rago e Totu Saviliu (Mika 4:1-3)

¹ Iani nogo e vaga nina goko God e tsarivania a Isaia na dalena a Amos tana rongona na butona kao ni Juda ma na verabau ni Jerusalem:

² Kesa tana tagu ke mai i muri
maia na Vungavunga Sion, i tana e tû nina Vale
Tabu na Taovia,
sauba ke dato liuliu bâ,
me ke katsi liusigira na vungavunga sui.

Migira na puku sui sauba kara kalemaia moa aia,

³ migira niqira tinoni sauba kara tsarivaganana
iani,

“Ida gita ma ka ba dato tana nina vungavunga
na Taovia,

tana nina Vale Tabu niqira God igira na Israel.

Maia sauba ke sasanigita na omea e ngaoa igita
ka naua;

mi tana ti ka dona na liu bâ tana sautu aia e
vilinear vanigita.

Rongona igira sui nina sasani na Taovia ara talumai moa i Jerusalem i kelana na Vungavunga Sion;
i tana nogo aia e tû te e mologoko bâ vanigira nina tinoni.”

⁴ Maia nogo sauba ke gotosia niqira vaikoregi na puku sui,
me ke vaturia na goto i laoqira.
Migira sauba kara tupia niqira isi na vailabu me ke lia lê na mani tsaikao tana niqira uta, ma niqira bao ke lia lê niqira gau na aqo.
Me sauba ke tagara sa puku ke ngaoa na labuana na puku tavosi,
se ke vangarautugua na vano tana vailabu.

⁵ !Me vaga ia, migita na kukuana a Jakob, ida gita ma ka liu i laona na marara aia na Taovia e tusuvanigita nogo!

God Sauba Ke Sulavaginia Niqira Koesegeni

⁶ !God, igoe o mololegira nogo nimu tinoni, igira na kukuana a Jakob! Mi laona na kao popono e danga dato moa na aqo tidao ara talumai i Longa mi Pilistia. Migira na tinoni ara murigira moa niqira lavu na tinoni ni veratavosi.

⁷ Mi tana niqira kao e danga dato na siliva ma na qolumila, ma na ose ma na terê i laona, me utu na tsokoraeqira.

⁸ Migira na titinonina na god peropero ara aqosiginigira na limaqira lê mara samasama vanigira, ara danga dato goto i laona niqira kao.

⁹ !Taovia ko paluvangamaqira sui ma kara gini vangamâ mate! !Taovia ko laka goto na padale vaniaqira niqira sasi!

¹⁰ Sauba kara ba taopoi i laoqira na vatuluma tana tetena vatuvatuga, se kara tsaia na baba i laona na kao, gana kara tovoa na tsogo taniana na korena na Taovia, ma kara taopoi tania na susuligana ma na mararana.

¹¹ E maimai nogo na tagu tana God ke suilavaginia niqira kaekae ma niqira koesegeni na tinoni. Mi tana ti kara donaginia laka na Taovia segeni moa niqira aqo kara tsonikaea.

¹² Mi tana tagu nogo ia, sauba na Taovia Susuliga Sosongo ke molotsunaligira igira sui ara susuliga, mara kaekae, mara padaloki segeniqira.

¹³ Aia sauba ke vui pukaligira na gai na sida katsi ni Lebanon, me pipi sui na gai kakai tana kao ni Basan.

¹⁴ Maia sauba ke tsoragira na vungavunga ma na tetena dato ao,

¹⁵ me pipi sui na kusu katsi, ma na baravatu ara barapoliginigira na valekakai.

¹⁶ Aia sauba ke luvusigira na vaka loki sui, atsa moa igira na ara loki liuliu bâ mara rerei dou sosongo.

¹⁷⁻¹⁸ Niqira kaekae na tinoni ma niqira padaloki segeniqira sauba kara sui lê. Ma na titinonina niqira god peropero sauba kara nangaligi lê saikesa, ma na Taovia segeni moa sauba kara tsonikaea tana tagu ia.

¹⁹ Igira na tinoni sauba kara taopoi i laoqira na vatuluma tana tetena vatuvatuga, se kara tsaia

na baba i laona na kao gana kara tovoa na tsogo taniana na korena na Taovia, ma kara taopoi tania na susuligana ma na mararana kalina aia ke mai na toloana na barangengo.

²⁰ Mi kalina ke labamai na tagu ia, me sauba igira kara tsoniligilea niqira qolumila ma niqira siliva, ma na titinonina niqira god peropero igira nogo ara aqosigira, ma kara mologira vanigira na bogu ma na kasike.

²¹ Mi kalina ke mai na Taovia na toloana na barangengo, migira na tinoni sauba kara ba taopoi i laona na babâ ma na vatulumata tetena vatuvatuga, gana kara tovoa na tsogo taniana na korena, ma kara taopoi tania na susuligana ma na mararana.

²² Kamu laka goto na noruana sa tinoni lê moa aia e dona ke mauri kesa tana tagu tetelo moa, mi muri me mate.

3

Na Kede Sauba Ke Gadovigira na Juda ma na Jerusalem

¹ Mi kalina ia, na Taovia, aia na Taovia Susuliga Sosongo, e vangaraunogoa ke adiligi tania na verabau ni Jerusalem ma na butona momoru ni Juda, pipi sui na tinoni ma na omea igira na toga ara vataragi bâ i koniqira. Aia sauba ke adiligi tanigira gaqira mutsa ma gaqira kô,

² ma niqira mane malagai susuliga ma niqira mane vaumate, niqira tinoni pede ma niqira propete, niqira tinoni basutidao, ma niqira tinoni lokiloki tana vera,

³ ma niqira taovia tagao na mane vaumate, miqira ara aqo tana gavumane, me pipi gira sui ara gini aqo na sinagore tana tagaoviginiqira na omea kara laba.

⁴ Na Taovia sauba ke tamivanigira na borau lê moa kara tagaovigira.

⁵ Igira na tinoni sauba kara vaibingisekoligi, migira na tinoni vaolu sauba kara tau nogo kukuni tanigira gaqira tinoni loki, migira e tabaru niqira sasaga sauba kara tau goto kukuni tanigira igira e gotolaka niqira sasaga.

⁶ Sauba ke labamai na tagu i tana kalina igira i laona kesa na duli sauba kara vilia kesa vidaqira ma kara tsarivanja, "Igoe lelê moa o tamanina visana na polomu, me vaga ia migoe ko lia gamami ida tana tagu na rota iani."

⁷ Maia sauba ke tuguvisua niqira goko me ke tsaria, "!Tagara inau! E utu lelê kau sangagamu. Inau goto au tau tamanina sa gaqu mutsa se sa poloqu. !Kamu laka na viliaqu inau kau lia gamui ida!"

⁸ !Na Jerusalem e tuturiga nogo na toroutsal! Ma na Juda e pupuka nogo! Pipi sui na omea ka niqira tinoni ara tsaria mara naua ara peaginia moa na Taovia; mara gokoseko malemale vanisegenigotoa God.

⁹ Niqira pede kesa tabana ara nau sailaginia sauba ke kidivisu i koniqira segeni. Igira ara sisi malemale vaga moa ara naua igira na tinoni ni Sodom i sau. Me sauba nomoa kara mate, migira segeniqira nogo ara alomaia gaqira matemate.

¹⁰ Migira na tinoni e gotolaka niqira sasaga sauba kara magemage, me ke dou pipi na omea

sui vanigira. Me sauba kara adia na peluna niqira aqo dou ara naua.

¹¹ Migira na tinoni seko sauba nomoa kara mate; ma na omea seko igira ara nauvanigira na tinoni tavosi sauba ke gadovisu i koniqira segeni.

¹² Migamu niqû tinoni, igira na borau lê ma na daki ara tagaovigamu mara sekoligamu. Migira gamui ida ara raqa sasiligamu, mamu tau nogo dona na sautu gua kamu muria.

¹³ Na Taovia e totu nogo tana nina sasana na pede; maia e vangaraunogoa na pedeaqira nina tinoni.

¹⁴ Na Taovia e soamaigira tana pede igira niqira tinoni lokiloki ma gaqira ida nina tinoni. Maia e taimataqira me tsarivaganana iani: "Igira niqû tinoni ara vaga moa niqû uta na uaeni, migamu amu ba sekoligira mamu komigira. Mamu tau goto galuvegira igira ara tau tamanina sa omea, mamu ba komigotoa na omea tetelo ara tamanina mamu dangaliginia na valemui.

¹⁵ ?Masei nogo e tsarivanigamu kamu bingi sekoligira niqû tinoni, ma kamu gini mauri tana niqira omea na sekona lê? Inau nogo na Taovia God Susuliga Sosongo au tsaria na omea iani."

Na Parovata Vaniaqira Na Daki ni Jerusalem

¹⁶ Ma na Taovia e tsaria, "!Kamu morosigira bâ na daki ni Jerusalem, na vanga kaekae gira! Kalina ara vanovano i sautu mara koeginigira sosongo. Mara gini tû na tsivi na guguqira, me rereke na tsetsê tana tuaqira gana na raqaana na mataqira na mane.

17 Minau sauba kau kedegira, ma kau tsara koakoa na lovaqira gana kau paluvangamaqira.”

18 E maimai nogo na tagu i tana na Taovia ke adiligi tanigira na daki ni Jerusalem pipi sui na omea ara gini kaekae sosongo, igira na inilau ara sagelia tana tuaqira, mi tana lovaqira, mi tana lioqira,

19 mi tana limaqira. Maia sauba ke adiligi tanigira na polo ara tsavuginia na lovaqira,

20 ma gaqira kepi; ma niqira sinagore na madu ara soria tana limaqira ma na bunguqira;

21 na ringi ara sagelia tana kakauqira, ma na pidi ara tsukulaginia tana isuqira;

22-23 migira sui niqira polo rereidou loki matena, niqira polo katsikatsi na niqira polo tsavugotu, ma niqira polo marara lê, ma niqira polo na tsavu lovaqira katsikatsi, ma niqira lapa tetelo, ma niqira aqetsipi.

24 Mi tana tagu ia, migira na daki ni Jerusalem e utu goto kara inilau vaga i sau. Sauba kara tau tamanina sa ko sisigini dou kara tsonia tana koniqira, me sauba ke sigini seko na vuruqira. Sauba kara tau goto tamanina sa polo dou gana na sageliana, se sa itai mamarega gana na soribungu, ma kara sagelia moa na polo tataratsi, ma na pesopeso kara gini sori bunguqira. Sauba kara tau nogo virua na ivuqira, rongona na gala ara tsara koakoa nogo na lovaqira mara lati. !Ma na douna na rereiqira ke pilo bâ tana vangamâ!

25 Migira sui na mane i laona na verabau ia, eo, atsa moa ti igira na mane susuliga liuliu bâ, sauba nomoa kara mate sui lakalaka tana vailabu.

²⁶ Ma na verabau nogo ia sauba ke lia vaga moa na daki ara tsoraligi vania na polona me malaiole, me totu raparapa lê tana kao. Migira na matsapakapuna na vera kara morosi vaganana ia, ma kara tangitangi ma kara ngangai.

4

¹ Mi kalina ke labamai na tagu ia, me sauba kara tu vitu na daki kara tu tangolikakaia kesa moa na mane, ma kara tu tsarivanja, “I tugami tangomana kami tu pala tu segenimami, ma kami tu pipisigami segeni, mami tu nongigo kiki ko lia tu savamami, ma kami tu gini tau vangamâ babâ moa rongona e tagara tu savamami.”

Na Jerusalem Sauba Ke Dou Visutugua

² E maimai nogo na tagu i tana na Taovia sauba ke naua pipi sui na omea tsukatsuka ke vuaga dou, me pipi sui na gai i laona na butona kao ia kara dato katsi ma kara rereidou. Migira sui na tinoni ni Israel igira ara tau mate tana vailabu, sauba kara morosigira na omea tsukatsuka ara dato dou, ma kara gini magemage.

³ Me pipi sui na tinoni ara totuvisu i Jerusalem, igira nogo God e viligira kara tau sanga mate tana vailabu, sauba kara soaginigira nina tinoni tabu segeni nogo aia.

⁴ Eo, tana susuligana loki nogo, aia na Taovia sauba ke pedeginigira me ke vulimaleginigira na tinoni ni Israel, me ke luvusiginia na loana na Jerusalem, me ke tsagimalea na gabu ara reoa i tana. Mi kalina ke male sui nogo na Jerusalem,

⁵ mi tana ti i kelana na Vungavunga Sion, mi vungaqira goto na tinoni sui ara saimai gana na samasama i tana, na Taovia sauba ke molomaia na parako ke tsavugira tana dani, ma na pungu ma na lake iruiru tana bongi. Na mararana God sauba ke tsavua me ke reitutugua nina verabau popono.

⁶ Me ke dila tania na paparana na dani, me ke totu raviravi dou tania na usa ma na legai.

5

Na Lingena na Uta na Uaeni

¹ Kamu rorongu kalina inau kau lingena vanigamu gana linge na kulaqu ma nina uta na uaeni:

Na kulaqu e tamanina kesa nina uta na uaeni tana kao lakataga dou i kelana na vungavunga.

² Aia e tsaia na kao me tsakoligigira na vatu; me tsukagira na volana uaeni laka saikesa i laona.

Me logoa kesa na kusudato gana tana ke tû i kelana me ke matalia nina uta, me tsaia na qilu i tana aia ke rapasigira na vuana uaeni.

Mi muri, maia e pitugira na vuana kara mada, bâ, mi kalina ara mada mara viri vavai sui.

³ Me vaga ia ma na kulaqu e tsaria, "Inau au nongigamu igamu na tinoni amu totu i Jerusalem mi tana Juda, kamu votamai vaniau laka aseï e sasi, inau, se aia niqu uta na uaeni.

⁴ ?Laka sa omea ngatsu inau au tau naudoua te e gini tau dou niqu uta? ?Megua te e tau molo

vuana dou vaga au amesia inau, me molo vuana vavai moa?

⁵ “Miani saikesa nogoria ke vaga na omea inau sauba kau nauvania niqû uta na uaeni: Inau sauba kau tû ma kau vutiligigira na katsele au tsukagira polia na tsavuna niqû uta, ma kau vui pukalia na baravatuna, ma kau molo vanigira na omea tuavati atsi kara gania na vuana, ma kara tsogori rapasigira lê.

⁶ Ma kau moloa moa na buruburu seko kara poko tsavugira. Me utu goto kau valakasigira na gaina, se kau qari kaoqira goto. Tagara. Sauba kau mololegira moa ma na gai kakaruga ma na itai kokonaga kara dato tsavugira. Ma kau tongo vanigotoa na parako na usa ke tumu tsuna tana niqû uta.”

⁷ Eo, igira na tinoni tana Israel ma na Juda ara vaga moa nina uta na uaeni na Taovia Susuliga Sosongo, maia e reingao sosongoligira, me reitutugudougira.

Maia e norugira laka kara naua na omea ke dou me ke goto,

migira ara tû mara naua moa na omea seko.

Ma na gabuqira igira ara lamutasigira e ngangai dato vania na Taovia ke tangotuguqira.

Na Omea Seko Ara Naua na Tinoni

⁸ !Sauba ke seko sosongo nomoa vanigamu! Igamu amu voligira goto danga na vale ma na uta gana kamu paboginigira igira amu tamaninogoa. Me sauba ke tau oka me ke tau lelê goto mangamanga sa nauna i tana kara totuvia igira

na tinoni tavosi, migamu segenimui moa kamu totuvia na kao popono.

⁹ Minau au rongominogoa na Taovia Susuliga Sosongo e tsarivaganana iani, “Igira sui lakalaka na vale loki rerei dou girani sauba kara toroutsua sui ma kara totu kobakoba lê.

¹⁰ Me atsa moa ti kara tsukâ na uta loki na uaeni, me sauba kara tsaurae lelê moa na vuana kara pitsua gana na aqosi uaeni. Me atsa moa goto ti kara rasavaginigira ke sangavulu na dangana todo loki na vatuna na uiti, me sauba ke kesa lelê moa na dangana todo loki kara pitsua.”

¹¹ ! Eo, sauba ke seko sosongo nomoa vanigamu! Igamu amu mamata tana matsaraka bongibongi mamu tuturiga saviliu na inu, mamu inubule babâ moa poi tsau tana levugata.

¹² Tana nimui kavomutsa amu totu matengana moa na taiaqira na itai tatangi, ma na tuqulu, ma na rekesiana na tsetsê, ma na inu uaeni. Mamu tau lelê padagadovia na omea e naua na Taovia.

¹³ Me vaga ia ma na Taovia e tsaria, “Igira niqû tinoni ara tau saikesa donaginiau inau, me vaga ia, migira gaqira gala sauba kara aditsekavanogira tana vera tavosi. Migira gaqira ida ma na toga popono sauba kara gini mate na vitoa ma na marou.

¹⁴ Ma na barangengo na mate e mangangasi lokia na mangana me ngaoa na ganiaqira. E konomi poponogira na tinoni lokiloki, kolugira goto na toga sui tana Jerusalem.”

¹⁵ Pipi sui tinoni sauba ke paluvangamaqira, migira sui ara kaekae sauba kara molotsunali-gira.

16 Ma na Taovia Susuliga Sosongo e sauvulagia gana loki tsapakae tana nauana moa na omea e gotolaka, maia e gini molo labatia laka aia e tabu loki tana pede gotosiaqira nina tinoni.

17 Mi tana toroutsana nogo na verabau sauba igira na dalena sipi ma na dalena naniqoti kara mai gani gaqira buruburu.

18 !Sauba ke seko sosongo nomoa vanigamu! Igamu amu lavu nogo na nauana na sasi, mamu tau goto tangomana na mololeana.

19 Mamu tsaria, “Ke tsaku na Taovia me ke manalia na omea aia e tsaria laka sauba ke naua, ma ka morosiginia. Molovania na God tabu ni Israel ke naua na omea aia e padâ; ma ka gini reia na omea aia e vangaraua na nauana.”

20 !Sauba ke seko sosongo nomoa vanigamu! Igamu amu soaginia laka na omea seko na omea dou, ma na omea dou na omea seko. Mamu soaginia na rodo na marara, ma na marara na rodo. Mamu naua na omea e vavai me gini pui, ma na omea e pui igamu amu naua me vavai.

21 !Sauba ke seko sosongo nomoa vanigamu! Igamu amu pada laka amu sasaga sosongo, mamu donaginia na omea danga.

22 !Sauba ke seko sosongo nomoa vanigamu! ! Igamu e tangi sosongo na soamui tana inu uaeni! !Amu malagai sosongo mamu tau goto matagu na laloaqira na inu papara!

23 Igamu amu adi qolona na sanga pede kesa tabana, mamu nusilegira na tinoni ara sasi, mamu utusigira na tinoni tsalapo na adiana na pede gotolaka.

24 Bâ mi kalina ia, sauba kamu mate vaga nogo na gai e mabulu nogo na lamuna, mara dudu sui na rauna. Ma na mate ia sauba ke laba tsaku sosongo vanigamu vaga nogo na iruna na lake e lautsakua na buruburu makede, rongona igamu amu sove taninogoa na omea na Taovia Susuliga Sosongo, aia niqira God tabu na Israel, e sasaniginigamu.

25 Na Taovia e kore sosongo vanigira nina tinoni me vangaraunogoa na kedeaqira. Ma na vungavunga sauba kara kakanu, ma na kubuqira igira ara mate sauba kara tsaro bamai lê tana sautu vaga moa ti na kutso. Me atsa moa ke vaga ia, ma na korena na Taovia e utu goto ke sui, ma na limana sauba nomoa ke tatakatsi babâ moa gana na kedeaqira.

26 Na Taovia e gaviu ngiti padapada vanigira na mane vaumate tana vera ao kara mai na labu-matesiaqira nina tinoni. Migira ara mai tsaku sosongo talu tana vovosana na barangengo.

27 Me tagara goto sa vidaqira ke dona na kolae, se ke tubulagi. Mara tau saikesa maturu toto se ke paragira na maturu. Me tagara goto sa niqira itai na sori bungu ke olaola lê, se sa itaina gaqira porotua ke takuti.

28 Niqira pipili ara vavanga sosongo, mara nari manogatinogoa niqira parige. Ma na perana tuana niqira ose ara kakai vaga na tapala, ma na uilina niqira terê ara variro tsaku vaga na viru.

29 Migira na mane vaumate ara kanga loki vaga moa kalina na laeone e matesia kesa gana omea tuavati, me kalagaivanoa kesa tana nauna i tana e tau tangomana ke kesa ke ba lauligia i konina.

³⁰ Mi kalina ke labamai na tagu ia, me sauba igira gaqira gala kara kanga loki tana Israel, ma na leleona ke kutu loki vaga moa kalina e karara na panu tana tseve. Mi kalina na tinoni kara momoro mai tana kao ia, me sauba kara reia moa na rodo ma na rota loki. Ma na parako baubau ke rodosi poponoa na marara.

6

God e Vilia a Isaia Ke Lia na Propete

¹ Mi tana ngalitupa e mate a Usia na taovia tsapakae, minau a Isaia au reia na Taovia. Aia e totukae tana nina sasana na totukae e paladato i gotu vasau, ma na polona katsi e tsavu poponoa na Vale Tabu.

² Migira na angelo ara tutu polia, me pipi kesa vidaqira e tamanina ono na rapona. Me pipi vidaqira ara tsavuginia na mataqira ruka na rapoqira, ma na koniqira ruka na rapoqira, me ruka ara gini aqo na lovo.

³ Mara vaiguvigi mara tsaria, “!Tabu, tabu, tabu! !E tabu loki na Taovia Susuliga Sosongo! Ma na mararana e mararasi poponoa na barangengo.”

⁴ Ma na tatangina na lioqira e keseli poponoa na papakana na Vale Tabu, ma na pungu e dangali poponoa.

⁵ Minau au tû mau tsaria, “!E, e! !Au mate nogo kiki inau! Au seko pitsu kiki nogo rongona pipi sui lakalaka na tsaqina goko ara rutsu i mangaqu, na sasina sui moa gira, mau mauri i laoqira na tinoni igira goto pipi sui niqira tsaqina goko ara sasi saviliu. Minau, na mataqu segeni

nogo ara reilakana na Taovia Tsapakae, aia na Taovia Susuliga Sosongo.”

⁶ Mi muri, maia kesa vidaqira na angelo e lovotsunamai i koniqu, mi tana limana e totu na madaova gagâ e kapia tana belatabu.

⁷ Me mai me peleginia na tutubena mangaqu na madaova gagâ me tsarivaniau, “Iani e pe-lenogoa na tutubena mangamu. Me tû kalina iani e nangaligi nogo na loamu, mara tanusi nimu sasi.”

⁸ Mi muri, mau rongomia na Taovia e goko me tsarivaganana iani, “?Asei sauba kau moloa ke vano? ?Masei sauba ke lia nida mane tabegoko?”

Minau au gokovisu mau tsarivania, “!Ieni nogo inau! !Ko molovanoau!”

⁹ Me vaga ia, maia e ketsaliau kau vano ma kau katevanigira na tinoni na goko vaga iani: “E atsa moa ti kamu rorong ma kamu rorong, me sauba ke utu vanigamu nomoa na rongomigadoviana sa omea. Me atsa moa goto ti kamu momoro ma kamu momoro, me sauba ke utu vanigamu nomoa na reigadoviana nagua e laba.”

¹⁰ Mi muri maia e tsarigotoa vaniau, “Ko naua me ke pono na tobaqira, mo ko ponotia na kuliqira, mo ko maturukapusia na mataqira, rongona ti vaga kara morosiginia na mataqira, ma kara rongomiginia na kuliqira, ma kara padagadoviginia na tobaqira, me sauba kara pilovisumai i koniqu inau, ma kau maurisigira.”

¹¹ Minau au veisuâ, “?Taovia sauba ke oka koegua sagata inau kau navaganana ia?”

Maia e gokovisu vaniau me tsaria, “Poi tsau kalina kara toroutsu sui na verabau ma kara kokoma, me ke tagara goto sa tinoni ke totu i laona na valeqira, ma na butona kao segenina goto nogo ke lia na kaomate.

¹² Inau sauba kau tsonivanogira na tinoni kesa tana vera ao, ma kau naua ma niqira kao ke totu mangu lê.

¹³ Me atsa moa ti vaga kara visana lelê moa na tinoni kara kauvisu tana kao ia, me sauba inau kau labumatesigira goto. Me atsa goto moa ti ke totu mangu lê na kao ia, me sauba nomoa ke botsa vaolutugua niqû puku na tinoni, me ke vaga saikesa na gai loki ara kavitsunâ ma na tuturina lê moa e totuvisu, mi muri, maia e dona ke vasu vaolutugua.”

7

God e Molo Goko Vania a Ahas

¹ Mi kalina a Ahas na taovia tsapakae, aia na dalena a Jotam ma na tutuana a Usia, e tagao tana Juda, me kesa na vailabugi loki e taratsi. Kaira a Resin na taovia tsapakae ni Siria, ma Peka na dalena a Remalia, aia na taovia tsapakae tana Israel, ara ka sai alaala mara ka baginia na Jerusalem, mara ka tau moa tangomana na tangoliana.

² Mi kalina na turupatu e ba laba konina na taovia tsapakae ni Juda laka igira na mane vaumate ni Siria ara totu nogo i laona na butona kao ni Israel, maia migira sui nina tinoni ara viri matagu loki sosongo, mara gagariri vaga moa na gai kalina e galigirisia na guguri.

³ Ma na Taovia e tsarivania a Isaia, “Ko adia a Sear Jasub* na dalemu, ma kamu ka ba tsodoa a Ahas na taovia tsapakaē, aia e totu tana sautu i tana ara aqoaqo igira na tinoni ara vosipolo, tana susuina na sautuna na kô e talumai tana maomao i longa.

⁴ Mo ko tsarivania ke totu parovata, me ke totudodo moa, me ke laka moa na matagu se na tobaruka. Rongona ka niqira kore kaira a Resin na taovia tsapakaē kolugira niqira tinoni ni Siria, ma Peka na taovia tsapakaē tana Israel, e vaga nogo na lake e vurumate lê ma na punguna moa e dato.

⁵ E mana, igira na Siria kolua na taovia tsapakaē ni Israel ma nina tinoni, ara vorogokona sai na aditsunaana a Ahas na taovia tsapakaē.

⁶ Mara padâ kara ba bokia na Juda, ma kara totoposuligira na tinoni gana kara sanga tabana koniqira, mi muri ma kara molokaea na dalena a Tabeel ke lia na taovia tsapakaē.

⁷ “Minau na Taovia au tsaria laka na omea iani e utu saikesa ke laba.

⁸⁻⁹ ?Ma na rongona gua? Rongona na susuligana na Siria e tau susuliga liusia bâ na Damaskus aia nina verabau pukuga. Ma na susuligana na Damaskus e tau susuliga liusia bâ a Resin nina taovia tsapakaē. Ma na susuligana na Israel e tau susuliga liusia bâ na Samaria, aia nina verabau pukuga, ma na susuligana na Samaria e tau susuliga liusia bâ a Peka nina

* **7:3 7:3** Na rongona na soa Sea Jasub tana goko Hibrû, ‘Tsaurae lelê moa kara visumai.’

taovia tsapakae. I laona ke ono sangavulu tsege na ngalitupa na butona momoru ni Israel sauba ke toroutsu popono, ma nina tinoni kara totu piriutsa bamai, me ke tau lia vaga kesa puku na tinoni.

“Migoe goto a Ahas, ti vaga nimu tutuni ke tau kakai, me utu goto ko totu oka tana nimu aqo.”

God e Sauvulagia Vania A Ahas Kesa na Padapada

¹⁰ Na Taovia e mologoko bâ vanitugua a Ahas tana mangana a Isaia na propete me tsaria:

¹¹ “Ko ngasua na Taovia nimu God ke molo-vanigo kesa na padapada. Ke talu iava moa i tana igoe ko pedea, i lao vasau, se i gotu vasau.”

¹² Maia Ahas e tsaria, “Tagara. E utu lelê kau nongia sa padapada i konina na Taovia. Au sove saikesa na tovoleana.”

¹³ Me goko a Isaia me tsarivania a Ahas, “Bâ, mi kalina ia igoe na kukuana a David ko rorongou dou. ?Egua, laka o tau vati vatsa moa na bulesiaqira na tinoni, mo ngaoa ko bulesigotoa niqu God?

¹⁴ Eo, me dou moa. Sauba na Taovia segenina nogo ke sauvulagi vanigo kesa na padapada: sauba kesa na baka daki ke tiana, maia ke vasua kesa na dalena mane, me ke soaginia a ‘Emanuel.’†

¹⁵ Mi tana tagu na baka mane ia ke loki tugua ke reigadovia na omea e seko ma na omea e dou, migira na tinoni sauba kara tamanina

† 7:14 7:14 Na rongona na soa Emanuel tana goko Hibrû, ‘God e totu i konida.’

gaqira mutsa dou vaga na miliki kakai ma na bulumitsua.

¹⁶ Me idavigotoa ke laba na tagu ia, ma ka niqira butona kao kaira na taovia tsapakae ara ka molo matagu vanigo igoe a Ahas kalina ia, sauba kara totu mangu lê.

¹⁷ “Na Taovia sauba ke molomaia vanigo, migira goto nimu toga, ma nimu tamadale popono, na tagu na rota loki ke seko liusigira bâ pipi sui na rota ara gadovigamu tû kalina igira na Israel ara tavota tanigira na Juda. Aia sauba ke alomaia na taovia tsapakae ni Asiria ke maiginigamu.

¹⁸ “Mi kalina ke labamai na tagu ia, ma na Taovia sauba ke gaviu ngiti padapada vanigira na mane vaumate ni Ejipt, migira kara viri lovomai vaga moa na kakoluna popono na lango ara talumai tana masarina ao bâ na Kô Nile, migira goto na mane vaumate ni Asiria kara viri lovo saimai talumai tana niqira butona kao vaga moa na dangana na masimasivoro.

¹⁹ Me sauba kara alamai ma kara dangaligira popono na qou vatuvatuga, ma na vatuluma, ma kara tsavu poponogira pipi na komukomu na itai kokonaga ma na kao tana e dato dou na buruburu.

²⁰ “Mi kalina ke labamai na tagu ia, ma na Taovia sauba ke tabâ kesa na tinoni gana aqo nogo na putsu ivu, ke talumai tabana bâ na Kô Euprates, aia nogo na taovia tsapakae ni Asiria, maia sauba ke mai tsaraligia na ngolamui, ma na ivu tana lovamui ma na vuvulumui, gana ke paluvangamamui. Migira gamui gala kara

matesigira sui lakalaka nimui buluka ma nimui naniqoti.

²¹ “Mi kalina ke labamai na tagu ia, me atsa moa ti vaga kesa tinoni ke tangomana na maurisiana ke kesa lelê moa nina buluka daki, se kara ka ruka nina naniqoti,

²² me sauba kara dadanga dou na tsutsuqira, ma kara sau ke danga na miliki, ke tugua na aqosi miliki kakai gana na maurina. Eo, migira sui ara matepitsa tana vailabu mara totuvisu moa tana butona kao ia, sauba kara gania gaqira miliki kakai ma na bulumitsua.

²³ “Mi kalina ke labamai na tagu ia, me pipi sui lakalaka nimui uta na uaeni sauba kara viri toroutsa sui. Migira ara tamanina na uta loki na uaeni, sauba na itai kokonaga ma na gai karukaruga kara dato tsavugira sui.

²⁴ Migira na tinoni sauba kara vano moa na rugu i tana kolua niqira parige ma niqira pipili. Eo, na kao popono i tana sauba ke lia tugua na goana atsi, me ke dato tsavua na gai karukaruga ma na itai kokonaga.

²⁵ Me pipi sui na tetena i tana ara tsukagira na omea tsukatsuka sauba na itai kokonaga ma na gai karukaruga kara dato liusigira, me ke gini tau goto tangomana vania ke kesa na liu bâ i tana. Mara molovanigira moa na buluka ma na sipi kara ba lavea gaqira mutsa i tana.”

8

Na Dalena a Isaia

¹ Na Taovia e tsarivaniau, “Ko adia kesa na pava loki mo ko marea na goko iani tana mamare

loki ke gini lakagana vanigira na tinoni na tsokoana: 'Lautsakua Adivanotsakua.'

² Mo ko soamaikaira a Uria na manetabu, ma Sekaria na dalena a Jeberekia, kaira na mane nonoru, kara ka sanga na morosiana kalina igoe ko mamare."

³ Mi kesa tana tagu i muri ma na tauqu e tiana. Mi kalina e botsa ka dalemami, ma na Taovia e tsarivaniau, "Ko soaginia na baka ia 'Lautsakua Adivanotsakua.'

⁴ Rongona idavia na baka ke dona na tsariana 'Nana' ma 'Kaka', sauba na taovia tsapakae ni Asiria ke mai me ke lauligigira na omea loki matena sui ara totu tana verabau ni Damaskus mi Samaria."

E Maimai Nogo na Taovia Tsapakae Ni Asiria

⁵ Ma na Taovia e goko vaniau tugua,

⁶ me tsaria, "Inau na Taovia au vaga na kô ni Siloam e kiki rago moa e tatave. Migira na tinoni ni Juda ara sove taniau rongona ara padâ laka inau au tau susuliga na sangaaqira, mara gariri moa tana matagu i ka mataqira kaira a Resin na taovia tsapakae ni Siria, ma Peka na taovia tsapakae ni Israel.

⁷ Minau na Taovia sauba kau adimaia na taovia tsapakae ni Asiria kolugira nina alaala popono na mane vaumate kara baginia na Juda. Me sauba kara maimai vaga moa kalina e tave loki na obo tana Kô Euprates me tsipudato ruka tabana.

⁸ Igira sauba kara salâ i laona na Juda popono vaga moa na obo loki e maodato tsau bâ gana

ngongo na kokovena tinoni, ma kara tsavu poponoa pipi sui na omea.”

!Maia God nomoa e totu kolugami! Ma na rapona e tsavu poponoa nimami butona kao.

⁹!Kamu rorongong igamu na puku sui amu totu tana vera ao! !Kamu vangarauragoa na sai alaala na vano tana vailabu! Sauba nomoa kamu tavongani matagu me ke puka lê gamui susuliga.

¹⁰!Eo kamu bâ nauragoa nimui vorogoko sai! Me utu saikesa nomoa kamu tangomana. Me atsa moa ti igamu kamu goko dangadanga, migira sui nimui tsaqina goko ara tau nogo tamani rongona, matena aia God e totu kolugami.

Na Taovia e Parovatavia na Propete

¹¹Au vatsangitugua na susuligana loki na Taovia e totuviau, me parovataviau kau laka na muriana na sautu vaga ara muria igira na tinoni tavosi. Maia e tsarivaniau,

¹²“Ko laka na sangasage i laona niqira vorogoko seko ara naua na tinoni tavosi, mo ko laka na mataguniaqira na omea ara matagunia igira.

¹³Ko padatugua laka inau segeni moa na Taovia Susuliga Sosongo au tabu loki; minau lelé moa nimu aqo igoe ko matagunia.

¹⁴Inau niqira mani toturavi niqiu tinoni. Mi tana rongona igira na Israel ma na Juda ara sove taniau inau, ti inau au lia vaga kesa na vatu ara tubulagi i konina; mau vaga goto na pidipidi sauba ke sogotigira na tinoni tana Juda ma na Israel, migira goto na tinoni ni Jerusalem.

¹⁵ Eo, sauba kara danga kara tubulagi ma kara puka, ma kara tsogori rapasigira. Sauba nomoa kara sogo sui i laona na pidipidi.”

Na Parovata Tana Rongona na Basu Tidao

¹⁶ Igamu gaqu duli, nimui aqo kamu reitutugudougira ma kamu tangolidatogira na goko aia God e tusunogoa vaniau inau.

¹⁷ Na Taovia e poi segenina nogo tanigira nina tinoni, minau moa au norua mau vataragini kakaia niqumamesi i konina.

¹⁸ Mieni nogo inau kolugira na dalequ aia na Taovia e tusugira vaniau nogo. Na Taovia Susuliga Sosongo, aia e totukae tana nina sasana na totukae i kelana na Vungavunga Sion, e molo-vanogami kami lia vaga nogo na goko mamauri vanigira na tinoni ni Israel.

¹⁹ Migira na toga sauba kara raigamu kamu ba lavegoko i koniqira na tinoni ara dona na tatada, migira ara dona na goko koluaqira igira ara mate nogo, eo, migira sui ara dona moa na oripatsa ma na qoko ngulungulu. Ma kara tsarigotoa, “?Me laka e tau niqira aqo nogo na tinoni na basuaqira na tidao, ma na ba veisuaqira na tinoni ara mate nogo tana rongoaqira igira ara mamauri moa?”

²⁰ Migamu kamu tuguvisua ma kamu tsarivanigira vaganana iani, “!Igamu nimui aqo kamu rongomidoua na omea aia na Taovia e sasaniginigamu! Ma kamu laka saikesa na rongomiaqira igira ara dona na basuana na tidaoqira igira ara mate nogo. Rongona nagua sui moa igira kara tsarivanigamu tagara ke tau pelugamu sa omea i konina.”

Na Tagu na Rota Loki

²¹ Na tinoni sauba kara tonatia na kao popono, me ke ponopala saikesa na tobaqira ma kara vitoa mate. Mi laona niqira vitoa ma niqira kore kara vealaginia niqira taovia tsapakae ma niqira God. Kara morodato tana masaoka

²² se kara vusutsuna kakai tana kao, me sauba kara reia moa na rota loki ma na rodo, aia na rodo pulipuli mamataguniga i tana ara raqabagira. Me sauba ke tau goto tangomana vanigira kara tsoغو tania na tagu na rota loki vaga ia.

9

God Sauba Ke Molokaea Kesa Na Taovia Tsapakae Doulaka

¹ I sau na Taovia e paluvangamaqira igira na puku ka koniqira a Sebulun ma Naptali, mi tana tagu ke mai sauba aia ke vaturikaegira tugua na vera sui ara totu tana votavotana na kao e tû tana Tasi Mediteranean me longa tsau tabana bâ na Kô Jordan, me ba tsau saviliu goto tana Galilii, i tana ara totu igira na tinoni tau Tsiu.

² Igira na tinoni ara liu moa tana rodo ara reivulagia kesa na marara loki.

I sau igira ara totu moa tana rodo pulipuli, mi kalina eni na mararana God e mamarasigira.

³ Taovia igoe nogo o naua migira nimu tinoni ara gini lia tugua na puku loki; mo nauvanigira mara gini magemage. Ara gini magemage i matamu,

vaga moa kalina ara angunimai i vera na lakana
 loki
 ara tsurivia tana niqira uta,
 me vaga goto kalina igira na mane vaumate ara
 gini mage loki
 na tuvarivotaana na omea ara laua tana vailabu.
⁴ Rongona igoe nogo Taovia o adiligia na kalagai
 mamava e ngoligira,
 mo kutsia na gai ara ramitsiginia na kokoveqira.
 Igoe nogo o tuliusigira na tinoni
 ara bingi sekoligira mara tsogori tsunaligira
 nimu tinoni,
 vaga nogo kalina o tuliusigira na alaala na mane
 vaumate ni Midian i sau.

⁵ Gaqira porotua igira na gala
 ma na poloqira sui ara liasigabu
 sauba kara viri iru sui tana lake.
⁶ !Rongona e kesa na baka e botsamai vanigita!
 !E kesa na baka mane God e tusua vanigita!
 Aia nogo sauba ke lia nida taovia, me ke tagaovi
 kaputigita.
 Me sauba kara soaginia “Aia e Naua na Toto-
 sasaga Laka,”
 “God Susuliga,” “Tamana Saliu,”
 “Na Taovia na Rago.”
⁷ Ma gana susuliga sauba ke dato babâ saviliu;
 ma na verana sauba ke totu sailagi moa tana
 rago.
 Maia sauba ke tagao na tuguna a David na taovia
 tsapakae,
 me ke vaturia gana susuliga tana sasaga gotolaka
 ma na pedegoto,

ke tû kalina eni me ke ba saviliu tsau tana susuina na dani.

Na Taovia God Susuliga Sosongo e padakuti matena nogo laka sauba nomoa ke naua ma kara laba na omea sui girani.

Na Taovia Sauba Ke Kedegira na Israel

⁸ Na Taovia e votapede nogo vanigira na Israel, me vanigira goto na kukuana a Jakob.

⁹ Igira sui na tinoni ni Israel, migira sui goto ara totu tana verabau ni Samaria, sauba kara donaginia nomoa laka aia nogo na Taovia e naua na omea iani. Mi kalina ia, igira ara kaekae sosongo, mara padaloki segeniqira moa. Mara tsaria,

¹⁰ “Na vale biriki ara puka tsuna sui nogo, migami sauba kami logovisuginigira tugua na vatu. Na qarqaro igira ara aqosiginia na gai na vasa ara kavi pukaligira nogo, migami sauba kami tuguginigira na gai na sida laka saikesa.”

¹¹ Na Taovia e gini kore sosongo vanigira, me molo papada nogo i tobaqira gaqira gala laka kara maiginigira.

¹² Igira na Siria tabana i longa, migira na Pilstia tabana i tasi, ara sangavinogoa na mangaqira gana kara konomi poponogira na Israel. Me atsa moa ti e vaga ia, ma na korena na Taovia e tau moa vati sui. Aia e kedegira baba moa.

¹³ Migira na tinoni ni Israel ara tau vati piloligi tania niqira sasi. Me atsa moa ti na Taovia Susuliga Sosongo e kedegira, migira ara tau moa vati visumai i konina aia.

14 Mi laona kesa lelê moa na dani, na Taovia sauba ke kedegira igira na ida tana Israel kologira nina tinoni. Aia sauba ke kavikutia na lovana ma na kalina na Israel.

15 Na lova: igira nogo na tuqatuqa ma na tinoni tangisoa, ma na kalina: igira nogo na propete ara sau na sasani peropero.

16 Igira gaqira ida na tinoni girani ara ida seko vanigira moa, me gini ponopala saikesa na tobaqira na tinoni.

17 Aia nogoria na rongona ti na Taovia sauba e utu ke tamivanigotoa sa tinoni vaolu ke mauri, se ke galuvegira na daki ma na baka tinamate, rongona na tinoni sui lakalaka girani ara piloligi taninogoa God, me tabaru seko niqira sasaga, me pipi sui na omea ara tsaria ara seko sui moa. Me atsa moa e vaga ia, ma na korena na Taovia e tau moa vati sui. Aia e kedegira baba moa.

18 Niqira tsutsukibo nogo na tinoni e sekoliginigira, vaga saikesa moa na lake loki e gani poponoa na pokopokona na itai kokonaga, me iru vano tana legai atsi, ma na punguna e vulosudato vaga moa na tuguru katsi.

19 Tana rongona nogo na Taovia Susuliga Sosongo e kore loki vanigira nina tinoni, te nina kede e irudato vaga na lake i laona na butona kao popono me iruvigira sui na tinoni, me pipi kesa e gini boe segenina moa, me tau goto boeginia na kulana.

20 Tana butona kao popono na tinoni ara gini vailaugi na ganiana na memena na mutsa koegua moa ara tsodoa, mara tau goto tango mana kara mutsa masu. !Mara gania tsau tana

daleqira segeni!

²¹ Na puku konina a Manase ara vailabugi kolua na puku konina a Epraim, mi muri mara ka sai alaala mara ka baginia na Juda. Me atsa moa e vaga ia, ma na korena na Taovia e tau moa vati sui. Aia e kedegira baba moa.

10

¹ Sauba ke seko sosongo nomoa vanigamu, igamu amu mologira na ketsa ara tau goto, mamu gini bingi sekoligira niqū tinoni.

² Mi tana nauvaganana nogo ia, migamu amu utusiginigira na tinoni sekona lê na adiana na pede gotolaka tana tinete, mamu lauginia niqira omea tatamani na daki ma na baka tinamate.

³ ?Ma nagua sauba kamu naua igamu kalina God ke kedegamu me ke molomaigira gamui gala talu tana vera ao, ma kara toroutsanigamu? ?Mi konina sei sauba kamu ulo bâ na nongi sasanga? ?Miava moa sauba kamu ba molopoigira nimui omea tatamani?

⁴ Igamu sauba nomoa kamu mate tana vailabu, se kara aditsekavanogamu. Me atsa moa ti e vaga ia, ma na korena na Taovia e tau moa vati sui. Aia sauba ke kedegamu baba moa.

God Ke Gini Aqo na Taovia Tsapakae ni Asiria

⁵ Ma na Taovia e tsaria, “!Asiria! Asiria nogo e lia niqū tubi gana kau kedeginigira igira au kore loki vanigira.

⁶ Inau nogo au mologira na Asiria kara baginigira na tinoni ara piloligi taniau mara tsaia na korequ. Eo, inau nogo au molobagira kara ba

laua niqira omea sui, ma kara tsogori rapasigira na tinoni vaga moa na papasa tana sautu.”

⁷ Aia na taovia tsapakae ni Asiria e vangarau manogatinogoa i tobana na nauana na omea seko. Me padakuti matena laka ke ba toroutsanigira danga na vera.

⁸⁻⁹ Me goko kaekae me tsaria, “Inau au sugutigira nogo na verabau ni Kalno, mi Karkemis, mi Hamat, mi Arpad, mi Samaria, mi Damaskus. Mau adiligigira niqira taovia tsapakae, mau molokaegira niqiu mane taovia tagao mane vau-mate kara lia na taovia tsapakae.

¹⁰ Inau au tatakatsinia na limaqu gana kau kedeginigira na vera ara dona na samasama vaniaqira na god peropero, igira na titinonigira ara danga liusigira bâ igira ara totu i Jerusalem mi Samaria.

¹¹ Mau toroutsaninogoa na Samaria, kolugira sui na titinonina nina god peropero, me sauba kau nauvaganana goto vania na Jerusalem, migira sui na nununa na god peropero ara samasama vanigira i tana.”

¹² Ma na Taovia e tsaria, “Mi kalina na taovia tsapakae ni Asiria ke sulavaginia na aqo inau nogo au molovania ke naua tana Vungavunga Sion mi Jerusalem, mi tana ti inau sauba kau tû ma kau kedeana na taovia tsapakae ni Asiria tana rongona e koesegenina me kaekae sosongo vaga ia.”

¹³ Ma na taovia tsapakae ni Asiria e goko kaekae moa me tsaria, “Tana susuligaqu segeni ma niqiu sasaga loki, ma niqiu donalevo, inau au

nauginigira na omea sui girani. Inau au veoligigira niqira votavota na vera sui, mau laugira sui niqira omea loki matena ara mololakagira tana niqira valebisi. Me vaga nogo na toko atsi au tsogorigira lê na tinoni ara totu i tana.

¹⁴ Migira na puku sui tana barangengo ara vaga moa na binu na manu. Minau au angusaigira niqira omea tatamani vaga saikesa moa ti au tsakosai toluna. Me tagara goto ke kesa ke kapokapo na rapona me ke tsialigiau; se sa manga ke gulaginiau.”

¹⁵ Ma na Taovia e tsaria, “?Laka tangomana na rarati ke tsaria laka aia e loki liusia na tinoni e gini kakavi? ?Me laka na gau e tamani rongona loki bâ liusia na tinoni e gini aqo? E tau na tubi ke tangolikaea na tinoni, na tinoni nogo e tangolikaea na tubi.”

¹⁶ Na Taovia Susuliga Sosongo sauba ke molo-
maia na lobogu seko gana ke kedeginigira igira na mane vaumate susuliga ni Asiria. Ma na lake sauba ke iruiru sailagi i laona na koniqira.

¹⁷ Ma God, aia nina God tabu ni Israel e lia gaqira marara nina tinoni. Me vanigira na Asiria aia sauba ke lia vaga na lapina lake, mi laona kesa lele moa na dani sauba aia ke gani poponoa pipi sui niqira omea, atsa moa na itai kokonaga ma na gai kakaruga.

¹⁸ Migira goto niqira gai sui, ma niqira kao lakataga sauba na Taovia ke toroutsanigira popono, vaga nogo kalina na lobogu seko e gania na konina tinoni.

¹⁹ Me sauba kara tsaurae lele moa na gai kara kauvisu, me atsa moa na baka tetelo me

tangomana moa ke tsokogira.

Visana Lelê Moa na Israel Sauba Kara Visumaitugua

²⁰ E maimai nogo na tagu kalina igira na tinoni ni Israel ara matepitsa tana vailabu, sauba kara tau goto vataragi bâ konina na puku aia e varangi ke toroutsanigira saikesa. Me sauba kara vataragi bâ saikesa moa konina na Taovia, niqira God tabu na Israel.

²¹ Eo, sauba kara tsaurae lê moa na tinoni ni Israel kara visumaitugua i konina niqira God susuliga.

²² Me atsa moa ti igira na tinoni ni Israel ara danga vaga na vatuna one i tasi kalina ia, me sauba kara tsaurae lê moa kara visumai. Na rota seko loki e totu pitugira nogo, me ulagana manana nomoa ke gadovigira.

²³ Eo, sauba na Taovia God Susuliga Sosongo ke toroutsania niqira kao popono vaga nogo aia e tsaria laka sauba ke naua.

Na Taovia Sauba Ke Kedegira na Asiria

²⁴ Na Taovia God Susuliga Sosongo e tsarivaganana iani vanigira nina tinoni ara totu i Sion, “Kamu laka na mataguniaqira na Asiria, atsa moa ti igira ara bingi sekoligamu vaga ara nauvanigamu igira na Ejipt i sau.

²⁵ Me tagara ke tau oka, minau sauba kau mololea na kedeamui igamu, mi muri ti sauba kau toroutsanigira igira.

²⁶ Inau na Taovia Susuliga Sosongo, sauba kau rarusiginigira niqiu uipi vaga au nauvanigira na tinoni ni Midian tana Maragova ni Oreb. Me

sauba kau kedegira na Asiria vaga nogo au kedegira na Ejipt i sau.

²⁷ Mi kalina ke labamai na tagu ia, minau sauba kau sulavaginia gaqira susuliga igira na Asiria, ma na kalagai mamava ara bingiginigamu sauba ke tau nogo ngolia na kokovemui.”

Igira na Gala Ara Maigininogoa na Jerusalem

²⁸ !Igira na gala ara tangolinogoa na vera bau ni Ai!* !Mara liuputsi nogo tania i Migron! !Mara ba moloa gaqira boli i Mikmas!

²⁹ !Ara liusavu bâ nogo tana matana sautu, mara ba matura i Geba! Migira na tinoni ni Rama ara gagariri tana matagu, migira na tinoni ni Gibeaa, aia na verana nogo a Saul na taovia tsapakae, ara tsogoligi sui nogo.

³⁰ !Kamu gugû igamu na tinoni ni Galim! !Kamu rorongong igamu na Laisa! !Ma kamu tuguvisu goko igamu na Anatot!

³¹ Migira na tinoni ni Madmena mi Gebim ara tsogo nogo na laveana i tana kara ba taopoi.

³² I dani eni igira na gala ara totu nogo i Nob, mi tana igira ara langa limaqira bâ tana Vungavunga Sion, mi tana verabau ni Jerusalem.

³³ Ma na Taovia Susuliga Sosongo sauba ke labutsunagira vaga moa na arana gai ara kavitsunagira tania na gaina. Migira ara kaekae

* **10:28 10:28** Kalina ti vaga igira na gala ara totu tabana i vava kara ngaoa na maiginiana na Jerusalem me kilia kara liu mai talu i Ai, migira goto na vera e totu na soaqira tana buto 28 tsau tana 32, igira sui ara totu varangisia i Jerusalem tabana i vava.

mara paladato liuliu bâ i laoqira, sauba aia ke kavitsunagira me ke paluvangamaqira.

³⁴ !Me atsa moa ti ara dato susuliga dou vaga nogo na gai na sida ni Lebanon ma na gai kakai ara tû i levugana na goana atsi, me sauba nomoa na Taovia ke kavi tunaginigira na rarati!

11

Na Taovia Tsapakaë Vaolu Sauba ke Tagao Tana Rago

¹ Na vungu taovia konina a David e vaga saikesa moa kesa na gai ara kavitsunanogoa. Me vaga nogo na vasuna vaolu ara vasudato tana tuturina, me vaga goto sauba ke kesa na taovia tsapakaë vaolu ke tudato i laoqira na kukuana a David.

² Nina Tarunga nogo na Taovia sauba ke totu i konina,
maia ke gini sasaga loki, me ke dona na omea levolevo,
gana na tagaovidouaqira nina tinoni.

Maia sauba ke padagadovidoua na omea na Taovia e kilia ke naua,
me ke kukuni loki tania,

³ me ke gini mage na rongomangana.

Maia sauba ke tau gini pede muria moa na rereina tinoni, se na muri mangana tinoni moa;

⁴ aia sauba ke pedegira na tinoni sekona lê tana pedegoto,
me ke isutuguqira igira e tagara kesa ke sanga-gira.

Me ke goko moa aia, migira na tinoni seko sauba
kara gadovikedede,
migira na vanga tsutsukibo sauba kara mate.

⁵ Eo, sauba aia ke tagaovigira nina tinoni tana
pedegoto ma na manana laka.

⁶ Mi tana tagu ia, igira na pai atsi ma na sipi
sauba kara dona na mauri sai tana rago,
ma na kusi ma na bogu kara dona na tsaro sai.
Na dalena buluka ma na dalena laeone sauba
kara mutsamutsa sai,
ma na baka tetelo moa sauba kara reitutugugira.

⁷ Na buluka ma na bea sauba kara dona na mutsa
sai
ma na daleqira kara tsatsaro sai tana rago.
Ma na laeone sauba ke gani buruburu moa, vaga
nogo na buluka.

⁸ Me atsa moa ti kesa na meomeo ke sisinagi
varangisia na babana kesa na muata vo-
gata,
me utu lelê goto na muata ke sekolia.

⁹ I Sion, nina vungavunga tabu God,
i tana sauba ke tau goto totu sa omea ke dona na
sekoli tinoni,
rongona God sauba ke dangali poponoginia na
barangengo nina sasaga loki,
vaga nogo na tasi e dangali poponoa na kema.

*Igira Ara Totu Tsinogo Sauba Kara Vi-
sumaitugua*

¹⁰ E maimai nogo na tagu i tana aia na taovia
tsapakae vaolu ke talumai tana vungu konina
a David, me ke tû ngiti padapada vanigira na

tinoni pipi sui tana vera. Migira sui sauba kara saimai tana verana aia ma kara tsonikaea.

¹¹ Mi kalina ke labamai na tagu ia, maia na Taovia sauba ke gini aqo tugua na susuligana loki, me ke adivisumaigira nina tinoni, igira ara totuvisu moa i Asiria, mi Ejipt, mi Patros, mi Sudan, mi Elam, mi Babilonia, mi Hamat, mi tana vera sui i tasi taligu, ma na momoru i tasi.

¹² Na Taovia sauba ke vaturikaea kesa na padapada, gana ke sauvulagi vanigira na puku sui laka aia e adisaigira tugua na tinoni ni Israel mi Juda, igira ara totu saranga bamai, me adivisumaigira talu tana vati tsuruna na barangengo.

¹³ Migira na Israel sauba kara tau nogo masugu vanigira na Juda, migira na Juda sauba e utu nogo kara gala vanigira na Israel.

¹⁴ Sauba kara sai alaala ma kara baginigira na Pilistia tabana i tasi, ma kara laua niqira omea sui igira ara totu i longa. Me sauba kara tuliusigira goto na Edom ma na Moab. Migira na tinoni ni Amon sauba kara rongomangaqira.

¹⁵ Na Taovia sauba ke naua me ke kora na Mangalonga ni Sues, maia sauba ke molomaia na guguri papara ke mamatsaliginia na Kô Euprates, me ke vitu lelê moa na vuravura tetelo kara totuvisu, rongona kara gini tangomana na tinoni na tulusavu mamatsa lê.

¹⁶ Me sauba ke totu kesa na sautu loki niqira mani liu igira nina tinoni ni Israel kalina kara mololea na Asiria, vaga nogo e nauvanigira na mumuaqira i sau kalina ara mololea i Ejipt.

12

Na Linge na Soadou

¹ Me maimai nogo na tagu i tana igira na tinoni
kara linge ma kara tsaria,

“!Taovia, inau au tsonikaego! Atsa moa ti igoe o
kore vaniau tana idana,
mi kalina ia o tau nogo kore vaniau,
mo vereau moa.

² God aia nogo niq̄u vagamauri.
Maia moa sauba kau norua, ma kau gini tau goto
matagu.

Na Taovia aia nogo na susuligaqu
ma niq̄u vagamauri.

³ Vaga nogo na kô bisibisi dou e saua na mage
vania aia e marou mate,
me vaga goto igamu nina tinoni God sauba
kamu gini magemage kalina aia ke mau-
risigamu.”

⁴ Me maimai nogo na tagu i tana sauba kamu
linge ma kamu tsaria,

“!Soadoua na Taovia! !Kamu nongia ke san-
gagamu!

!Ma kamu katevulagi vanigira na puku sui na
omea aia e naugira!

!Tsarivanigira gana loki tsapakae!

⁵ Linge vania na Taovia tana rongona na omea
loki aia e naugira.

Ma na barangengo popono kara rongomia na
turupatuna.

⁶ !Igamu sui amu totu i Sion kamu gudato tana
mage ma kamu linge!

Rongona nimui God tabu igamu na Israel e loki tsapakae,
me totu nogo i laomui igamu nina tinoni.”

13

God Sauba Ke Kede a na Babilon

¹ Iani nogo e vaga na goko God e tsarivania a Isaia na dalena a Amos tana rongona na Babilon.

² !Vaturikaea kesa na padapada na vailabu i kelana kesa na tetena e tagara sa gai e dato i konina! Gu bâ vanigira na mane vaumate mo ko saudatoa na limamu vaga na padapada vanigira kara baginia na matsapakapuna na verabau kaekae ni Babilonia.

³ Na Taovia e soamaigira nina alaala na mane vaumate susuliga gana kara vailabugi kolugira na Babilon, me ke kedeginigira igira aia e kore vanigira.

⁴ Kamu rongomia na leleo loki i kelaqira na vungavunga. Aia na gala leleona na alaala loki niqira mane vaumate na puku ma na veraloki danga ara maisai. Na Taovia Susuliga Sosongo e soasaigira nina alaala gana na vailabu.

⁵ Igira ara maimai talu tana momoru ao tana susuina na barangengo. E momosa loki na tobana na Taovia, me mai gana ke toroutsania na butona momoru popono.

⁶ !Kamu kanga loki rongona nina dani na Taovia e maimai varangi nogo, na dani i tana aia na God Susuliga Sosongo sauba ke molomaia na toroutsaseko.

⁷ Mi tana ma na limaqira pipi tinoni sauba kara tsau labelabeaga lê, me sauba ke puka lê rebona gaqira malagai.

⁸ Me sauba kara viri matagu loki sui, me ke tavongani laba vanigira na vatsangisavi loki, vaga moa na vatsangisavi e laba vania na daki kalina e vatsangia na dalena. Ma na ngoraqira kara sauvulagia laka ara rota loki, ma kara vaimorosigi tana padasavi.

⁹ E maimai nogo nina dani na Taovia aia na dani seko sosongo nina momosatoba loki. Ma na barangengo sauba ke totu mangu lê, ma kara viri mate igira sui na tinoni vanga tsutsukibo.

¹⁰ Pipi sui na veitugu sauba kara tau nogo maka, ma na aso sauba ke rodo moa kalina ke datomai, ma na vula sauba ke tau nogo sina.

¹¹ Ma na Taovia e tsaria, "Inau nogo sauba kau molomaia na rota seko loki tana barangengo, ma kau kedegira pipi sui na tinoni vanga tsutsukibo tana rongona nogo niqira sasi. Me sauba kau molotsunaligira igira sui na vanga kaekae, ma kau kedegira igira na vanga koesegeni ma na vanga sekoli tinoni.

¹² Na dangana sauba kara mate tana tagu ia, ma kau tamivanigira visana lelê moa kara matepitsa. Me sauba ke kakai nomoa na tsodoaqira, vaga e kakai sosongo na tsodoana na qolumila laka.

¹³ Inau sauba kau naua me ke kasisi na baragata, ma kau keselia na barangengo me ke tapiu tania na sasana tana dani ke botsalaba na korequ inau na Taovia Susuliga Sosongo.

¹⁴ "Migira na tinoni ni veratavosi ara totu i

Babilon sauba kara tsogovisutugua tana veraqira segeni, ma kara tsogo saranga bamai vaga moa na dia kalina ara tsogo tanigira na tinoni na rugu, me vaga goto na sipi kalina e tagara kesa ke reitutugugira.

¹⁵ Me ti vaga kara tangolia sa vidaqira me sauba nomoa kara baomatesia.

¹⁶ Mi kalina igira ara momoro tagara sasaga, me sauba kara labumatesigira na daleqira tetelo, ma kara raqagira na tauqira ma kara laugira niqira omea sui i laona na valeqira.”

¹⁷ Ma na Taovia e tsarigotoa, “Inau nogo au molo papada vanigira na Media kara maiginia na Babilon. Igira ara tau gini boe na siliva, me tau goto valogira na qolumila.

¹⁸ Sauba kara matesiginigira na mane vaolu niqira parige ma na pipili. Me utu goto kara gaegira na baka botsa vaolu migira ara loki dodo nogo.

¹⁹ Na Babilon aia na verabau rerei dou liuliu bâ vanigira sui; mara gini kaekae sosongo igira na tinonina. Minau na Taovia sauba kau toroutsani saikesalia na Babilon, vaga nogo au nauvanikaira na Sodom ma na Gomora i sau.

²⁰ Me sauba ke tagara goto ke kesa ke to-tuvitugua, se sa Arab ke ba vaturikaea nina valepolo i laona, me sauba ke tagara goto sa mane reitutugusipi ke adi bâ nina sipi ma kara ba mutsamutsa i tana.

²¹ Me sauba ke totu mangu lê, migira moa na omea tuavati atsi kara totuvia, ma na tei kara logo binuqira tana valena. Migira goto na tsou sauba kara ba mauri i tana, ma na naniqoti atsi kara tsipu bamai tana toroutsana na verabau ia.

²² Me sauba ke tangi moa na ileilena niqira kanga na pai atsi i laoqira na kusudato ma na valeqira na taovia tsapakae. !Eo, nina tagu na toroutsa na Babilon e labamai nogo! !Me sauba ke tau oka me ke sui saikesa vania!”

14

Ara Visutugua Tania na Totu Tsinogo

¹ Na Taovia sauba ke galuvegira tugua nina tinoni Israel, me ke viligira tugua kara lia nina tinoni segeni nogo aia. Me sauba ke tamivani-gira kara totuvitugua niqira butona kao segeni, migira na tinoni ni veratavosi kara mai totu kolugira goto i tana.

² Danga na puku tavosi sauba kara sangagira na tinoni ni Israel na visu tana kao aia na Taovia e tusuvanigira, mi tana ti igira kara aqotseka vanigira na Israel. Igira ara tangoligira na Israel i sau, sauba na Israel kara tangoligira kalina eni, ma kara tagaovi kaputigira igira ara bingi sekoligira i sau.

Na Taovia Tsapakae ni Babilon Tana Barangengo na Mate

³ Mi kalina na Taovia ke suilavagini vanigamu nimui vatsangi savi, ma nimui rota, ma na aqo kakai ara turuginigamu na nauana,

⁴ mi tana ma nimui aqo igamu kamu goko peâ na taovia tsapakae ni Babilon ma kara tsarivania vaganana iani:

“!Reia bâ ngana, aia na taovia tsapakae vanga sekoli tinoni e puka nogo! !Mi kalina ia sauba e utu lelê goto ke bingi sekolia ke kesa!

⁵ Na Taovia e suilavagini vanigira nogo gaqira susuliga igira na tagaovera seko,

⁶ igira ara bingi sekoligira na tinoni tana kore, mara tau kuti na rotasiaqira na puku ara sugutigira nogo.

⁷ Mi kalina ia, ma na barangengo popono e totu tana rago, migira sui na tinoni ara lilinge tana magemage.

⁸ Migira na gai na aru ma na sida ni Lebanon ara gini magemage rongona o mate nogo igoe na taovia tsapakae, ma kara tsaria, 'Mi kalina ia sauba ke tagara goto ke kesa ke mai me ke kavitsunagami!'

⁹ "Igira tana barangengo na mate ara vangarua na soalakaamu kalina ko mailaba i koniqira. Me tsaria, 'Kamu tû igamu na noaqira na tinoni tangi rongo ni sau, migamu na taovia tsapakae kamu tudato tania nimui sasana na totukae, ma kamu mai na valaleana na taovia tsapakae ni Babilon.'

¹⁰ Migira sui ara gugumai vania mara tsaria, '! I kalina ia, igoe goto o maluku vaga nogo igami! Igoe o lia nogo kesa vidamami igami!

¹¹ I sau igoe o sagelia na polomu taovia rerei dou sosongo, migira na tinoni ara taia niqira itai tatangi gana kara tsonikaego, bâ, mi kalina ia igoe o mai totu nogo kolugami ieni tana barangengo na mate. Mo tsaro i kelaqira na meri, ma na meri goto o gini tsatsavu.' "

¹² !Igoe na taovia tsapakae ni Babilonia, i sau e tangi loki gamu rongo, mi mataqira na tinoni o vaga moa na veitugusidani marara, mi kalina ia igoe o pukaligi taninogoa na baragata! I sau

igoe o sugutigira na puku danga, mi kalina ia ara tsonitsunago nogo tana kao.

¹³ Igoe o padakuti matena na dato bâ i gotu tana masaoka, mo tsaria, “Sauba kau ba vaturia niqû sasana na totukae i kelaqira na veitugu ara paladato liuliu bâ. Ma kau totu mala taovia tsapakae i kelana na vungavunga loki i vava, i tana ara sai sui igira na god peropero.

¹⁴ Me sauba kau dato bâ i kelaqira na parako, ma kau lia vaga nogo God Susuliga Sosongo.”

¹⁵ Bâ, mi kalina ia ara aditsunago nogo i lao vasau tana barangengo na mate.

¹⁶ Migira ara mate nogo sauba kara vusuligo ma kara beke, ma kara veisuâ, “?Laka iani nogoria na mane e keselia na barangengo, me naua mara gini gagariri tana matagu igira na taovia tsapakae tavosi sui?

¹⁷ ?Me laka iani nogoria na mane e torout-sanigira danga na verabau, me naua ma na barangengo e gini lia vaga na kaomate? ?Me laka iani nogoria na mane e tau saikesa dona ke mologira kara totu tanusi igira aia e aditsekagira, se ke tamivanigira kara visutugua i veraqira?”

¹⁸ Igira sui lakalaka na taovia tsapakae tavosi ara tsaro rago i laona na vatulumaqira rerei dou sosongo,

¹⁹ migoe moa o tau tamani vatulumamu, ma na kubumu ara tsoniligilea gana ke ratsa lê. Ma na koniqira na mane vaumate ara mate kolugo tana vailabu ara viri tsarokae i kelamu igoe, mara tsonisagego kolugira i laona na qilu vatuvatuga, mara gini butu.

²⁰ Tana rongona nogo igoe o toroutsania na veramu, mo matesilegira nimu tinoni segeni, ti sauba e utu kara qilulakago vaga ara naua vanigira na taovia tsapakae tavosi. Me sauba ke tagara goto sa vidaqira nimu tamadale vanga sasaga tabaru ke mauri.

²¹ !Me dou bâ ke tuturiga nogo kalina ia na labumate! Niqira aqo nomoa igira na dalena na taovia tsapakae iani kara mate tana rongona niqira sasi na mumuaqira. E utu saikesa ke kesa lelê i vidaqira ke tagaovi kaputia na barangengo, se ke logovisugira tugua ke danga na verabau.

God Sauba Ke Toroutsania na Babilon

²² Na Taovia Susuliga Sosongo e tsaria, “Inau sauba kau baginia na Babilon, ma kau toroutsani saikesalia. Me sauba kau tau goto moloa sa mane, se sa daki, se sa baka, ke totuvisu i tana. Inau nogo na Taovia au tsaria na omea iani.

²³ Minau sauba kau naua ma na Babilon ke lia na bokomate, migira moa na tei kara mauri i tana. Me sauba kau salamaleginia na Babilon kesa na burumu aia e tangomana ke salaligigira pipi sui na omea. Inau nogo na Taovia Susuliga Sosongo au tsaria na omea iani.”

God Sauba Ke Toroutsanigira na Asiria

²⁴ Na Taovia Susuliga Sosongo e naua kesa na vatsa me tsaria: “Na omea inau au vangarau manogatinogoa sauba nomoa kara laba. Ma na omea inau au padakuti matena na nauana sauba nomoa kau naua.

²⁵ Inau sauba kau matesiligigira na Asiria ara totu i laona niqu butona kao ni Israel, ma kau

butu i kelaqira tana niqû vungavunga. Inau sauba kau tsebatsunâ na kalagai mamava igira na Asiria ara moloa tana kokoveqira niqû tinoni.

²⁶ Iani nogo na omea au padâ kau nauvania na barangengo, mau tatakatsininogoa na limaqu na kedeginiaqira na puku na tinoni sui.”

²⁷ Eo, na Taovia Susuliga Sosongo e padakuti matena nogo ke naua na omea iani; maia e kedegira baba moa, me tagara goto ke kesa tangomana ke utusia.

God Sauba Ke Toroutsanigira na Pilistia

²⁸ Tana ngalitupa nogo e mate a Ahas na taovia tsapakae, ma na Taovia e molomaigotoa kesa na goko me tsaria,

²⁹ “Igamu na Pilistia, na gai ara rarusiginigamu e taboku nogo, me atsa moa ti e vaga ia, me tau goto tugua kamu gini mage. Kalina e mate kesa na muata seko, me labamai goto kesa e seko liuliu bâ. Ma na muata ia e vasua kesa na doudoumanu.

³⁰ Inau na Taovia sauba kau lia vaga na mane reitutugusipi vanigira niqû tinoni igira ara tau tamanina sa omea, ma kau mologira kara totu raviravi dou. Migamu moa na Pilistia, sauba kau moloa kesa na uvirau seko sosongo ke liuvia na veramui, me sauba ke tau goto savi tania sa vidamui.

³¹ “!Kamu kakanga ma kamu gu loki ma kamu gagariri tana matagu igamu sui lakalaka na verabau tana Pilistia! Na pungu loki e datomai nogo talu i vava, aia nogo na alaala loki na mane vaumate susuliga, me tau goto posu sa vidaqira.”

³² ?Sauba ka tuguvisu koegu nia niqira goko na Pilistia ara mai nongigita ka sangagira? Sauba moa igita ka tsarivanigira laka na Taovia e vaturikakainogoa na verana i Sion, migira nina tinoni ara totu tana rota sauba kara ba totu raviravi dou i tana.

15

God Sauba Ke Toroutsanigira na Moab

¹ Iani nogo e vaga na goko tana rongogira na Moab.

I laona kesa lele moa na bongi, ara mai na gala mara toroutsani saikesalikaira na Ar ma na Kir, me gini mangu saikesa na kao popono ni Moab.

² Igira na tinoni ni Dibon ara dato bâ na ngangai tana niqira nauna tabu i kelana tetena. Migira na Moab ara tangisikaira na verabau ni Nebo mi Medeba; mara tsara koakoâ na lovaqira ma na ngolaqira tana melu.

³ Mi laona pipi na sautuna na vera, igira na tinoni ara sagelia na polo baubau papadana na roku, mi laona pipi na pakokana vera, mi kelaqira goto na vale tana e atsa, na tinoni ara tangitangi mara ngangai loki.

⁴ Migira na tinoni ni Hesbon mi Eleale ara ngangai dato, ma niqira ngangai tangomana kara rongomia tsau bâ i Jahas. Me atsa goto moa igira na mane vaumate, migira goto ara gagariri tana matagu, me puka lê rebona gaqira malagai.

⁵ Minau au padasavi sosongo mau tangisia na Moab. Igira na tinoni ni tana ara tsogovano tana vera ni Soar, mi Eglat Selisia. Mara visana ara muridatoa na sautu e vano i Luhit, mara ngangai

kalina ara vavano; mara visana ara tosogovano i Horonaim, mara ngangai gugû.

⁶ E mamatsa lê nogo na Masarina Kô i Nimrim, ma na buruburu ara dato i liligina ara viri matsele sui, me tagara goto sa omea marao ke kauvisu.

⁷ Migira na tinoni ara liusavu bâ goto tana Poi na Gaimelu na tsogo koluaqira niqira omea tatamani sui.

⁸ Me pipi sui lakalaka na nauna tana nina votavota na kao ni Moab e tangi moa na leleona na ngangai. Mara rongomia tsau bâ tana vera ni Eglaim mi Beerelim.

⁹ Ma na kô loki i Dibon e liasigabu, ma God e vangaraua vanigira visana goto na omea seko liuliu bâ ke gadovigira na tinoni ni tana. Eo, sauba kara labutsapigira pipi sui na tinoni ara totuvisu i Moab.

16

¹ Ma na tinoni ni Moab, igira ara tsogovano tana verabau i Sela i laona na kaomate, ara tû mara molo bâ kesa na dalena sipi ngiti vangalaka vania na taovia tsapakae ni Juda aia e totu i Jerusalem.

² Igira ara pipitu i liligina na Kô Arnon, mara lolonga votu babangataga, vaga moa na manu ara tsialigigira tania na binuqira.

³ Mara tsarivanigira na tinoni ni Juda, “Kamu tsarivanigami nagua kami naua. Kamu reitu-tugugami vaga moa na gai loki e bisibisi i vavana tana niaso kalina e sina papara na aso, ma kami mango tana auaumui. Igami ami tsogo nogo

tania na veramami; kamu molopoigami i tana e tau tangomana ke kesa ke reigami.

⁴ Kamu tamivanigami kami totu moa i laona nimui butona kao. Kamu didigami tanigira igira ara ngaoa na toroutsaniamami.

“Igami ami dona nogo laka kalina kara vano-ligi igira ara bingi sekoligami, mara rotasi sosongoligami, mara toroutsania nimami butona kao,

⁵ mi tana ti kesa na kukuana a David ke lia na taovia tsapakae, maia sauba ke tagaovigira na tinoni tana gotolaka ma na galuve. Aia sauba ke gini pede na pedegoto me ke tsaku na nauana na omea e goto laka.”

⁶ Mi kalina igira na Juda ara rongomia na omea ara tsaria igira na Moab, mara gini vaigokovigi mara tsaria, “Igita a rongomino-go danga sosongo na turupatu tana rongogira igira na Moab, laka ara kaekae sosongo, mara padaloki segeniqira moa, mara koesegeniqira sosongo, ma niqira goko ara kobakoba lê sui.”

⁷ Bâ, me vaga ia, molovanigira na tinoni ni Moab kara ngangai tana vatsangisavi loki e gadovigira. Ma kara ngangaisia na mutsa doulaka igira ara lavu na galiana tana verabau ni Kir Heres. Pipi sui niqira omea tatamani ara viri toroutsa nogo.

⁸ Igira sui na uta ligisana na Hesbon, ma na uta na uaeni ni Sibma ara toroutsa sui nogo, igira nogo na uta na uaeni i tana ara adia na vuana ara aqosiginia na uaeni inu dou ara gini inu bubulega igira sui na taovia tsapakae pipi tana vera. I sau niqira itai na uaeni ara tete tsau

bâ tana verabau ni Jaser, me longa tsau bâ tana kaomate, me votu tsau tabana bâ na Tasi Mate.

⁹ Aia nogoria na rongona ti inau au tangisia na verabau ni Jaser, mau tangisigotoa na itai na uaeni ni Sibma. Na kô na mataqu e rô ka mateqira na Hesbon ma na Eleale, rongona e tagara koniqira sa uta ke raranga gana kara gini mage na tinoni.

¹⁰ E tau goto totuvisu ke kesa ke mage i laona na uta lakaga dou, se ke gû me ke linge i laona na uta na uaeni. Me tagara goto ke kesa ke rapasigira na vuana uaeni gana na aqosi uaeni; ma na gû na mage ara sui nogo.

¹¹ Inau au kukungu tana melu tana rongoqira na Moab, mau tangisigira na tinoni ni Kir Heres.

¹² Igira na tinoni ni Moab ara kolae mate lê na dato bâ tana niqira peotabu ma niqira valetabu i kelaqira na vungavunga gana na lotu, me tau lelê goto pelugira sa omea.

¹³ Maia nogoria e vaga na goko e sauidâ na Taovia tana rongoqira na Moab.

¹⁴ Mi kalina ia ma na Taovia e tsarigotoa, “E kau tolu lelê moa na ngalitupa, ma nina omea levolevo loki matena sui na Moab sauba kara nangaligi lê. Mi laoqira nina toga danga, sauba kara tsaurae lê moa kara mauri, migira sauba kara maluku lê.”

17

God Sauba Ke Kedekaira Na Siria ma na Israel

¹ Iani nogo e vaga na goko na Taovia e tsaria tana rongona na verabau ni Damaskus. “Na Damaskus sauba ke tau nogo lia sa verabau.

Sauba ke toroutsa sui saikesa me ke lia lê na tsupu na kutso.

² Migira na verabau sui tana Siria, sauba kara mangu lê saviliu. Me sauba kara lia lê gaqira nauna na mutsa igira na sipi ma na buluka, me ke tau totu goto ke kesa ke tsialigigira.

³ Na gala sauba kara toroutsanigira goto pipi sui na verabau tana Israel ara poliginia na watu, ma kara tangoligotoa na Damaskus. Migira na Siria ara matepitsa tana tagu ia, sauba kara totu moa tana vangamâ vaga nogo igira na tinoni ni Israel. Inau nogo na Taovia Susuliga Sosongo au tsaria na omea iani.”

⁴ Ma na Taovia e tsarigotoa, “E maimai nogo na dani i tana ke sui gana loki tsapakae na Israel, ma kara viri nanga sui nina omea tatamani danga, maia ke totu moa tana seko.

⁵ Ma na Israel sauba ke vaga moa kesa na uta na uiti ara pitsunogoa na vuana mara kavitsunâ na gaina, me ke moru vaga na Poi ni Repaim kalina ara pitsu suinogoa na vuana uiti i konina.

⁶ Me sauba kara visana lelê moa kara mauri, ma na Israel sauba ke vaga na gai na olive ara laburusigira sui lakalaka nogo na vuana, me ruka tolu lelê moa na vuana ara totuvisu tana arana i kelana tsotsodo, se visana lelê moa tana arana i lao tsotsodo. Inau nogo na Taovia God ni Israel au tsaria na omea iani.”

⁷ Mi kalina ke mailaba na dani ia, me sauba na tinoni kara pilo bâ tugua i konina na God tabu ni Israel aia nogo e aqosigira, ma kara nongia ke sangagira.

⁸ Me utu goto kara vataragi tana niqira belatabu ara aqosiginia na limaqira segeni, se kara

norua na susuligana na omea ara katsuginia na limaqira segeni, igira nogo na titinonina niqira god daki ko Asera, ma na belatabu gana na kodo bulunagai uruuru.

⁹ Mi kalina ke mailaba na dani ia, migira na verabau ara tamani didilaqira dou, sauba kara totu mangu lê, ma kara totu toroutsu vaga nogo na verabau igira na Hivi ma na Amor ara vanoligi tanigira kalina ara tsogo tanigira na tinoni ni Israel.

¹⁰ Israel, igoe o padalenogoa na God e laumaurisigo me didigo vaga moa na maragova loki. Mo tû mo tsukagira na uta tabu gana ko ba samasama vanigira na god peropero ni veratavosi.

¹¹ Me atsa moa ti kara koli saviliu tana matsaraka nogo igoe o ba tsukagira, me sauba e utu goto ko pitsua sa vuana, rongona sauba kara nangaligi lê kalina ke laba vanigo na dani na rota loki ma na sosongo e tau tamani tatalina.

¹² Kamu rongomia na galaleleo ara naua igira na puku susuliga ni veratavosi, e vaga moa na kararana na tasi ma na podaana na panu loki.

¹³ Igira na puku danga ara alamai vaga na tatarina na panu loki, ma God e taimataqira, migira ara pilo mara tsogovisu, maia e pualigigira vaga moa na papasa tana vungavunga ma na buruburu makede i laona na viru.

¹⁴ Tana ngulavi ara mai mara molo matagu vanigira na tinoni, mi tana matsaraka ara vanoligi sui nogo. Aia nogo e vaga na omea e totu pitugira igira sui ara ngaoa na sekoliada ma na lauligiqira nida nida omea tatamani.

18

God Sauba Ke Kedeo na Sudan

¹ I tabana bâ na ko loki tana Sudan e totu kesa na butona kao i tana tangomana na rongomiana na rapoqira na kipo kalina ara kapokapo.

² Me tû tana butona kao ia, igira na mane tabegoko na tuguna na taovia tsapakae ara tsoho votumai tana Kô Nile tana tsoro ara aqosiginia na ade. !Kamu visu tsaku igamu tana nimui butona kao e vorovotâ na ko loki, ma kamu adi turupatu bâ vanigira nimui tinoni, igira ara katsi me madao lê na kokoraqira, na puku mamatagunigiga ara matagunia na tinoni sui tana barangengo popono.

³ !Kamu rorongong igamu sui lakalaka na tinoni tana barangengo! !Kamu momoro kalina kara vaturikaea kesa na padapada i kelaqira na vungavunga! !Ma kamu rongomi vatavia kalina kara uvia na tavuli!

⁴ Rongona na Taovia e tsarivaniau inau, "Inau sauba kau totu dodo moa ieni i baragata, ma kau morotsuna mai i koniqira na tinoni vaga moa na kolobu e puka tana bongi tana tagu na pipitsu, ma na aso e sina me papara tana dani.

⁵ Me idavia kara tsakosaigira na vuana uaeni, kalina ara dudu sui nogo na latseqira mara tuturiga mada na vuaqira, migira na gala sauba kara matesiligigira sui na tinoni ni Sudan, vaga saikesa nogo kalina na tinoni e kaviligigira na vasuna na itai na uaeni.

⁶ Ma na kubuqira niqira mane vaumate sauba kara totu sinasere vanigira na manu ma na omea tuavati atsi. Mi tana tagu na papara loki sauba

igira na manu kara ganigira, mi tana tagu na bisi loki migira na omea tuavati kara gani gaqira.”

⁷ E maimai nogo na tagu i tana igira na tinoni tana butona kao tana e votagira na ko loki, aia na mamatana tinoni susuliga sosongo, na tinoni katsi me madao lê na kokoraqira, igira ara matagunigira na tinoni tavosi sui tana barangengo popono, sauba kara adimaia niqira sausau tana Vungavunga Sion, i tana aia na Taovia Susuliga Sosongo e balonogoa gana na samasama vaniana.

19

God Sauba Ke Kedea na Ejipt

¹ Iani nogo e vaga na goko tana rongona na Ejipt.

Na Taovia e sagekae i kelana na parako, me maimai tsaku kalea i Ejipt. Migira na god peropero ni Ejipt ara gagariri i matana ia, migira na tinoni e puka lê rebona gaqira susuliga.

² Na Taovia e tsaria, “!Inau sauba kau moloa na momosatoba i laoqira na tinoni, me ke laba na vailabugi segeni i laoqira na Ejipt, migira na tamatasi kara vailabugi segeni, migira na tinonina kesa moa na vera kara vailabugi goto. Me pipi verabau ke vailabugi kolua na verabau tavosi, migira na taovia tsapakae kara vailabugi rongona ara ngaoa igira sui moa kara taovia.

³ Inau sauba kau luvusilea niqira vorogoko igira na Ejipt, ma kau suilavaginia gaqira malagai. Migira sauba kara tû ma kara ba nongigira niqira god peropero gana kara sangagira, ma kara vano goto i koniqira igira ara dona na

basutidao, ma kara veisuagira na tidaoqira igira ara mate nogo nagua kara naua.

⁴ Minau sauba kau mologira na tinoni ni Ejipt i limana kesa na taovia tsapakae e dona sosongo na kore ma na bingi sekoliaqira nina tinoni. Inau nogo na Taovia Susuliga Sosongo au tsaria na omea iani.”

⁵ Ma na Kô Nile sauba ke kiki rago ke kokora, me ke mamatsa takuti.

⁶ Migira na okookona kô sauba ke kiki rago kara mamatsa, ma kara sigini seko. Migira na gaugau ma na vuluvulu sauba kara viri matsele lê,

⁷ me pipi sui na omea tsukatsuka ara tsukagira liligina na Kô Nile sauba kara mate, ma na guguri ke pualigigira lê na rauqira.

⁸ Me pipi sui gira ara tsodoa na mauriqira tana lave tsetse tana Kô Nile sauba kara kukungu ma kara ngangai rongona sauba kara mate lê sui na tsetse ma niqira salili ma niqira vugo sauba kara tau nogo tamani rongona.

⁹ Migira ara gini vosi polo na terete laka sauba kara tau tamani aqo;

¹⁰ migira na tinoni lokiloki kolugira goto na tinoni aqo sauba ke ponopala na tobaqira ma kara tau goto dona nagua kara naua.

¹¹ !Igira sui na ida tana verabau ni Soan ara tinoni bule. Migira nina tinoni sauparovata na taovia tsapakae ni Ejipt ara dona moa na sauparovata bubulega. ?Megua vaga ti ara tsarivania na taovia tsapakae laka igira nogo na daleqira na tinoni sasaga loki ma na taovia tsapakae ni sau?

¹² ?Migoe na taovia tsapakae ni Ejipt, laka iava ara ba liu igira nimu mane na sauparovata sasaga ri? E tau utu ngatsu kara tangomana igira na tsarivaniamu na omea aia na Taovia Susuliga Sosongo e pada manogatinogoa ke nauvania na Ejipt.

¹³ Igira sui na ida ni Soan mi Mempis ara tinoni bule sui moa. Igira niqira aqo nomoa kara ida dou vanigira na tinoni, me tagara, igira ara tû, mara raqa sasiligira moa.

¹⁴ Na Taovia e bulesigira, me gini tangi tavosi niqira sauparovata vanigira na tinoni. Me vaga ia, migira na tinoni ni Ejipt ara nau sasia moa pipi na omea, mara tapulepule bamai lê vaga moa na tinoni e inu bubulega me tsotso terere tana mumutana segeni.

¹⁵ Me tagara goto sa tinoni i laona na Ejipt popono, na tinoni tamani levo se na tinoni e tau tamanina sa omea, na tinoni nonoru se na tinoni lê, tangomana ke gotosia na vera ia.

Igira na Ejipt Sauba Kara Samasama Vania na Taovia

¹⁶ E maimai nogo na tagu, i tana igira na tinoni ni Ejipt kara posu vaga moa na daki. Sauba kara gariri tana matagu kalina kara reia na Taovia Susuliga Sosongo e kedegira.

¹⁷ Me pipi kalina igira na Ejipt kara rongomia moa na soana na Juda me sauba kara padatugua na omea seko na Taovia Susuliga Sosongo e vangaraua na nauvaniaqira ma kara gini matagu sosongo.

¹⁸ Mi kalina ke labamai na tagu ia, migira na tinoni sauba kara gini gogoko moa na goko ni

Hibru i laona tsege vidaqira na verabau ni Ejipt, ma kara naua niqira vatsa sui tana asana moa na Taovia Susuliga Sosongo. Ma kara soaginia kesa vidaqira niqira verabau, “Na Vera na Aso.”

¹⁹ Mi kalina ke labamai na tagu ia, me sauba ke totu kesa nina belatabu na Taovia i levugana patupatu na kao ni Ejipt, me kesa na tuguru watu kara balovania aia ke totu tana vovotana na kao ni Ejipt.

²⁰ Mi kaira nogo sauba kara ka lia na papadana laka na Taovia Susuliga Sosongo e totu tana Ejipt. Mi kalina ti kara mai na gala ma kara bingi sekoligira na tinoni ni tana, migira sauba kara ngangaidato vania na Taovia gana ke sangagira, maia sauba ke molovanoa kesa ke laumaurisigira.

²¹ Na Taovia sauba ke sauvulagi segenina vanigira na tinoni ni Ejipt, mi muri ti igira goto sauba kara donadougina laka aia nogo na Taovia, ma kara samasama vania, ma kara savori-kodoputsa vania. Me sauba kara naua niqira vatsa vania, ma kara manalia na omea ara vekea.

²² Na Taovia sauba ke kedegira na tinoni ni Ejipt, mi muri maia sauba ke maurisigira tugua. Migira sauba kara pilo bâ i konina, maia sauba ke rongomia niqira nonginongi me ke tali maurisigira.

²³ Mi kalina ke labamai na tagu ia, me sauba ke totu kesa na sautu loki i ka levugaqira na Ejipt ma na Asiria. Migira na tinonina na butona momoru kaira, sauba kara dona na vanovisu ka koniqira, ma kara samasama sai.

²⁴ Mi kalina ke labamai na tagu ia, ma na

Israel sauba ke loki atsa kolukaira na Ejipt ma na Asiria, mi kalina igira na toga tana barangengo kara ngaoa na soadouaqira na tinoni tavosi sauba kara tsarivaganana iani. “God ke vangalaka vanigamu vaga e nauvanitugira nogo na Ejipt ma na Asiria ma na Israel.”

²⁵ Ma na Taovia Susuliga Sosongo sauba ke tabugira me ke tsaria, “Inau sauba kau vangalaka vanigamu na Ejipt, igamu na dalequ; migamu goto na Asiria, inau au vusagamu; migamu na Israel, niqu tinoni vivili.”

20

Na Propete Malaiole

¹ A Sargon na taovia tsapakae ni Asiria e ketsalia niqira taovia tagao nina mane vaumate ke baginia Asdod, aia niqira verabau na Pilistia.

² E tolu nogo na ngalitupa idavia ke laba na omea iani, maia na Taovia e tsarivania a Isaia na dalena a Amos ke tsoraligia gana porotua ma na polo baubau papadana na melu aia e sagelia. Maia e muria na omea na Taovia e tsarivania, me liu malaiole bamai kolua na perana tuana lê.

³ Mi kalina igira na Asiria ara tangolinogoa na Asdod, ma na Taovia e tsaria, “E tolu nogo na ngalitupa aia Isaia niqu maneaqo inau e liu malaiole bamai kolua na perana tuana lê. Ma na omea aia e naua na papadana nogo na omea sauba ke laba vanigira na Ejipt ma na Sudan.

⁴ Na taovia tsapakae ni Asiria sauba ke tangolikaira na Ejipt ma na Sudan me ke aditsekanogira malaiole ka niqira tinoni. Atsa moa ti

na tinoni vaolu se na tuqatuqa, migira sui sauba kara vanovano kolua moa na tuaqira lê ma kara malaiole, me ke lalaba lê na tutukeqira, me ke gini paluvangamana na Ejipt.

⁵ Migira ara noru sosongolia na Sudan, mara gini goko kaekae sosongo tana rongona na Ejipt, sauba kara morosia na omea e laba vanigira vaga ia, ma kara gini beke loki, me ke gini ponopala na tobaqira.

⁶ Mi kalina ke labamai na tagu ia, migira na tinoni ara totu taonia na liligina tasi ni Pilistia sauba kara tsaria, '!Reia bâ na omea e laba vanigira na tinoni igita a noru sosongoligira kara isutuguda tania na taovia tsapakae ni Asiria! ? Ma ka koegua vaga igita kalina ia ti ka savilaginia niqira isi igira na Asiria?' "

21

Na Moro e Kalea Nina Toroutsa na Babilon

¹ Iani nogo e vaga na goko e kalea na Babilon.

Vaga saikesa nogo na viru e liu taligu tana kaomate, sauba ke vaga goto na rota seko loki ke talumai kesa tana butona momoru mamataguniga.

² God e molovaniau inau kau morosia tana bolebole na omea seko loki sauba ke laba. Mau rongomia God e goko me tsarivaganana iani, "Igira na Babilon e kesa rago na puku ara dona sosongo na perobulesi tinoni, ma na sekoliaqira na tinoni tavosi sui. !Me vaga ia, migamu na mane vaumate ni Elam kamu tû ma kamu ba bokia na Babilon! !Migamu na mane vaumate ni Media, kamu ba totu polia na verabau ia!

Minau sauba kau suilavaginia na rota loki ara naua igira na Babilon vanigira na vera tavosi.”

³ Ma na omea inau au rongomia mau reia tana moro ia e naua me gini laba vaniau na matagu loki ma na vatsangi savi, aia na vatsangi savi vaga e laba vania na daki kalina e vatsangia na dalena.

⁴ Me viruviru mataqu, mau gagariri tana matagu. Mau tau nogo amesia ke bongi tsaku ma kau ba maturu. Rongona na omea au reia tana moro ia e molo matagu loki sosongo vaniau, me utusiau na maturu.

⁵ Mi laona na moro ia, inau au morosia kesa na mutsa loki ara vangaraunogoa; mara vuresigira na ibe vanigira na tinoni kara totu i koniqira. Migira ara mutsamutsa mara inuinu. Me tavongani gudato kesa me tsaria, “!Ara mai laba nogo na gala! !Igamu sui gaqira taovia na mane vaumate, kamu vangaraua nimui tako!”

⁶ Mi muri ma na Taovia e tsarivaniau inau, “Ko vano mo ko molo tinonina ke matalia na vera, mo ko tsarivania ke mai tatamanga vanigo na omea aia e reia.

⁷ Me ti vaga ke reia na mane ara sage tana ose kara maimai ma kara palapala, me ke reigira goto na mane ara sage tana asi ma na kamelo, ma nina aqo aia ke matanidouqira.”

⁸ Maia na mane matali vera e gudato me tsaria, “Taovia, inau au tutú ieni mau momoro na dani ma na bongi.

⁹ !Bâ, mi kalina ia inau au reigira ara maimai nogo na mane sage tana ose mara palapala!” Mi muri maia e gudato goto me tsaria, “!Na

Babilon e puka sui nogo! Mara viri tarutu sui na titinonina na god peropero ara samasama vanigira.”

¹⁰ Migamu niq̄u tinoni Israel, ara labududusigamu nogo vaga moa na uiti, eo, mi kalina ia, inau au tsarinogoa vanigamu na turupatu dou au rongomia i konina na Taovia Susuliga Sosongo, niq̄ira God na Israel.

Na Goko e Kalea i Edom

¹¹ Iani nogo e vaga na goko e kalea i Edom.

E kesa e totu i Edom me soaau me tsaria, “? Igoe na mane matali vera ke oka koegua sagata ti ke sui na bongi? Ko tsarivaniau inau kengisa ti ke sui.”

¹² Minau au tuguvisia mau tsaria, “E maimai nogo na matsaraka, mi muri me sauba ke mai tugua na bongi. Me ti vaga ko ngaoa na veisuaqu tugua inau, ko visumai mo ko veisuaau goto.”

Na Goko e Kalea i Arabia

¹³ Iani nogo e vaga na goko e kalea i Arabia.

Igamu na tinoni ni Dedan, sauba kamu tsogovano tana kaomate ni Arabia,

¹⁴ me sauba kamu marou mate. Migamu na tinoni tana butona kao ni Tema, kamu palagira na mutsa ma na inu.

¹⁵ Igira ara tsootsogo tanigira na isi ara vangaraunogoa na matesiginiaqira, ma na parige ara nari vangaraunogoa na vanasiginiaqira, me tanigira pipi sui na vangana na vailabu.

¹⁶ Mi muri ma na Taovia e tsarivaniau inau, “E kau kesa lelê moa na ngalitupa ma gaqira tangirongo na tinoni ni Kedar sauba ke nangaligi saikesa.

¹⁷ Igira na mane gana na vanavana tana parige ara mane malagai liuliu bâ i laona na Kedar popono, me sauba kara tsaurae lê moa kara totuvisu. Inau nogo na Taovia God ni Israel au tsarinogoa na omea iani.”

22

Na Goko e Kalea na Jerusalem

¹ Iani e vaga na goko e kalea na Poi na Moro.

?Igamu na tinoni ni Jerusalem nagua sagata e laba? ?Rongona gua ti igamu sui amu mutsamutsa mamu magemage tana nauna e atsa i kelana na valemui?

² Na gugu loki, ma na galaleleo, ma na magemage e dangali poponoa na verabau.

Igira nimui mane ara mate tana vailabu iani ara tau gini mate na vailabu.

³ Igira sui nimui ida ara tsogo, ma na gala ara tangoligira nogo idavia kara tangomana na gini vanavana sa niqira pipili.

⁴ Aia nogoria na rongona ti au tsaria, “Kamu mololeau inau ma kau tangisigira igira niqutini ara mate. Ma kamu laka goto tovoa na vereaqu.”

⁵ Na Taovia God Susuliga Sosongo aia nogo e molovanigita pipi vatana na rota seko loki, igita a totu tana Poi na Moro. Ara labamai nogo danga na gala, mara ulo bamai i laona nida verabau, mara gugu loki, migita e ponopala na tobada tana matagu loki. Ara toroveogira na baravatuna nida verabau, migamu amu ngangaidato gana na nongi sasanga, ma na ileilena nimui ngangai

e tangi ao mara rongomia igira ara totu tana vungavunga.

⁶ Igira na mane vaumate talu tana butona kao ni Elam ara sagekae tana niqira ose, mara maimai kolua niqira parige ma na pipili. Migira na mane vaumate ni Kir ara vangarau suinogoa niqira tako.

⁷ Mara dangadato moa na terê i laona na poi atsa lakataga tana Juda; migira na mane vaumate sage tana ose ara mai tutû i matana na matsapakapuna na Jerusalem.

⁸ Migira na gala ara tangomana na nauvaganana ia rongona na Taovia e tau nogo matalia na kao ni Juda.

Mi kalina e laba vaganana ia, migamu amu padavisugira na vangana na vailabu ara totu i laona na vale i tana ara mololakagira.

⁹⁻¹⁰ Mamu ba mamu lavegira na nauna tana baravatuna na Jerusalem e kilia na tsiparaaqira. Mi muri mamu ba vilekegira pipi sui na vale i laona na Jerusalem, mamu toroveogira visana gana kamu gini adia na vatuqira ma kamu ba tsiparaginia na baravatu.

¹¹ Mamu ba tsaia kesa na qou loki i laona na verabau, gana kalina ke tsipu lê na kô tana qou pura, me ke tave bâ i konina na qou vaolu. Migamu amu padale saikesalia God, aia nogo e vangarau manogati okanogoa na omea sui girani, me naua mara gini laba.

¹² Mi tana tagu ia ma na Taovia God Susuliga Sosongo e nongigamu kamu ngangai ma kamu tangitangi, ma kamu tsara koakoa na lovamui,

ma kamu sagelia na polo baubau papadana na melu.

¹³ Eo, migamu amu tû, mamu kiakia mamu magemage moa. Mamu labumatesigira na sipi ma na buluka, mamu ganigira, mamu inu uaeni. Mamu tsaria, “!Ida gita ma ka mutsa ma ka inu, rongona ke dani sauba ka mate!”

¹⁴ Na Taovia God Susuliga Sosongo segenina nogo e goko vaniau inau me tsaria, “Na omea seko loki vaga iani e utu saikesa goto kau padale vanigira tana mauriqira popono. Inau nogo na Taovia God Susuliga Sosongo au tsaria na omea iani.”

God e Parovatavia a Sebna

¹⁵ Na Taovia Susuliga Sosongo e tsarivaniau inau kau ba i konina a Sebna, aia e ida vanigira ara aqo tana valena na taovia tsapakae ma kau tsarivania,

¹⁶ “?A Sebna, o padâ laka aseï vaga igoe? ? Aseï e tsarivanigo ko ba tsai vatulumamu tana maragova?

¹⁷ Atsa moa ti igoe o tangoli aqo loki, ma na Taovia sauba ke tsebadatogo nomoa me ke tsoniligigo.

¹⁸ Aia sauba ke tangoligo vaga na bolo me ke tsonivanogo i laona kesa na momoru loki goto bâ. Mi tana nogo sauba ko ba mate i ligisaqira na terê o gini kaekae sosongo. Igoe o paluvangamaqira igira sui ara mauri tana valena gamu taovia.

¹⁹ Minau sauba kau molotsunago igoe tania nimu aqo loki, ma kau adiligi tanigo gamu susuliga.

20 “Mi kalina ke laba na omea vaga ia, me sauba kau soamaia kesa niq̄u maneaq̄o dou, aia nogo e Eliakim na dalena a Hilkia.

21 Maia nogo ke adia na sasamu igoe, ma kau sagelivania na polona taovia o sagelia igoe, kolua gana soritoba, ma kau sauvania pipi sui na susuliga vaga igoe o tamanina kalina ia. Maia nogo sauba ke lia mala tamaq̄ira na toga sui i Jerusalem mi tana Juda.

22 Ma kau saupocono vania na susuliga gana na pede tana valena na taovia tsapakae, aia na kukuana a David. Maia ke tangolia na kii na valena, ma na omea aia ke sangavia, tagara goto ke kesa tangomana ke vongoa, ma na omea aia ke vongo kapusia, tagara goto ke kesa tangomana ke sangavia.

23 Minau sauba kau vaturikakaia tana nina aq̄o, vaga nogo na salili ara kautsikakaia i laona na vale, mi tana rongona nogo ia, ti na tinoni sui kara pada mamavasigira nina tamadale popono.

24 “Me pipi sui na kamana, migira i laona na valena, sauba kara lia vaga gana kalagai mamava ia. Me sauba igira kara tsautsau bâ i konina vaga moa na kuki ma na kopeta ara tsauragini bâ tana salili.

25 Mi kalina ke laba na omea vaga ia, ma na salili ara kautsikakaia sauba ke tapiu me ke puka. Migira sui ara tsautsau i konina mara ngolia sauba kara tavongani sui lê. Inau nogo na Taovia au tsaria na omea iani.”

23

Na Goko e Kalea na Ponisia

¹ Iani nogo e vaga na goko e kalea na butona momoru ni Ponisia aia e totu liligina tasi.

!Kamu kanga loki igamu na mane na vaka amu tsoho tana kema, rongona aia na Tire na veramui pukuga e toroutsu sui nogo! Na valemui ma na manga agana na mani longa ara toroutsu sui nogo. Mi kalina nimui vaka ara visumai talu i Siprus i tana amu rongomia na turupatuna na omea e laba.

² !Kamu tangitangi igamu na mane kavooqolo ni Sidon! Igamu amu molovano tinoni

³ kara savu bâ tana kema gana kara vovoli ma kara tsabiri uiti ara dato i Ejipt, ma kara naua na kavooqolo kolugira na puku danga.

⁴ !Igoe na verabau ni Sidon, nimu aqo ko vangamâ! Igoe na verabau susuliga o totu liligina tasi mi kalina ia o toroutsu sui nogo, mo goko mo tsaria, "Inau au vaga moa ti au tau saikesa tamani sa dalequ. Me vaga goto ti au tau saikesa goto lokisia sa dalequ mane se sa dalequ daki."

⁵ Migira goto na Ejipt sauba kara gini novo loki ma kara gariri kalina kara rongomia laka ara toroutsani suinogoa na Tire.

⁶ !Kamu kakanga loki ma kamu padasavi, igamu na tinoni ni Ponisia, ma kamu tovoa na tsogovano i Spain!

⁷ ?Laka iani nogoria na Tire, aia na verabau magemage ara logonogoa i sau? ?Me laka aia nogoria na verabau e molovano tinoni kara savu bâ i tabana tasi i tana kara ba logovera vaolu?

⁸ ?Laka aseï nomoa e voro ganamate na Tire, aia na verabau susuliga loki, migira nina mane

kavoqolo ara tinoni lokiloki sui, mara padalokigira tana barangengo popono?

⁹ Aia nogoria na Taovia Susuliga Sosongo e vangaraua na nauana, rongona ke suilavagini vanigira niqira kaekae tana omea ara naua, me ke paluvangamaqira niqira tinoni lokiloki.

¹⁰ !Igamu amu tsogovano i Spain kamu nauragoa na omea amu padangaoa rongona kalina eni e tagara goto ke kesa ke tukapusigamu.

¹¹ Na Taovia e tatakatsininogoa na limana i kelana na tasi me tsoni pukaligira na veraloki sui. Me moloketsana kara toroutsanigira pipi sui na verabau agana na tsabiri ma na voli omea ara totu tana Ponisia.

¹² Eo, migoe na verabau ni Sidon e sui nogo nimu magemage, igira na gala ara bingi sekoligira nogo nimu tinoni. Me atsa moa ti kara tangomana na tsogovano i Siprus me sauba e utu goto kara toturavi dou i tana.

¹³ Igira nogo na Babilonia, me tau igira na Asiria, ara molovanigira na omea tuavati atsi kara dangadato i laona na Tire. Migira nogo na Babilonia ara molokaegira na gai na vouvou, mara tsora tsunagira na baravatuna na Tire, mara toroutsani poponoa na verabau ia.*

¹⁴ !Kamu kakanga ma kamu padasavi, igamu na mane na vaka amu tsoho tana kema rongona na verabau i tana igamu amu vataragi i konina e toroutsani sui nogo.

¹⁵ E maimai nogo na tagu i tana na tinoni sui kara padalea na Tire i laona ke vitu sangavulu

* **23:13 23:13** Na goko tana buto 13 e tau maka tana Hibru.

na ngalitupa, e vaga nogo na okana na maurina kesa na taovia tsapakae. Mi kalina kara putsi na ngalitupa girani, maia na Tire sauba ke vaga na rebi aia ara teâ gana linge vaga iani:

¹⁶ !Ko adia nimu itai tatangi, mo ko liu bamai i laona na vera popono, igoe na rebi ara padalego nogo kiki! Ko taia nimu itai tatangi mo ko lingena tugua nimu linge na udu, gana ko raqaginia na mataqira na mane.

¹⁷ Mi kalina kara putsi nogo na vitu sangavulu na ngalitupa gira, ma na Taovia sauba ke tamivania na Tire ke adivisutugua nina aqo na kavogolo ni sau. Maia sauba ke valogira na vera sui tana barangengo kara maitugua na kavogolo i konina, vaga moa na daki rebi e dona na valoqira na mane gana kara mai i konina.

¹⁸ Ma na qolo aia e tsodoa tana nina kavogolo sauba ke tau lia nina tamani segeni, me utu goto ke mololakâ vanisegenia. Sauba kara baloa moa vania na Taovia. Migira nina tinoni na Taovia sauba kara adia nina qolo ma kara voliginia gaqira mutsa ma na polo rereidou sosongo.

24

Na Taovia Sauba Ke Kedea na Barangengo

¹ Na Taovia sauba ke toroustaniana na barangengo me ke moloa ke totu mangu lê. Aia sauba ke birua na barangengo, me ke sarangasigira na tinonina.

² Me ke kesa moa atsa na rota loki sauba ke gadovigira na tinoni sui lakalaka, igira na manetabu ma na tinoni lê, na tseka ma gaqira

taovia, igira ara voli omea migira ara tsabiri omea, igira ara tusu kaoni migira ara adi kaoni, igira ara tamani danga migira ara tau tamani sa omea.

³ Na barangengo sauba ke toroutsa popono me ke totu seko lê. Na Taovia nogo e tsaria na omea iani, me sauba nomoa ke laba vaga ia.

⁴ Na barangengo e mamatsa lê me matsele; migira na tinoni sui i laona ara viri maluku lê, mi kaira sui na barangengo ma na baragata ara ka totu seko lê.

⁵ Igira segeniqira nogo na tinoni ara naqugasia na barangengo tana kutsiana nina ketsa ma nina vali God, ma na tau manaliana niqira tabana na vaitasogi God e naua kolugira me ngaoa ke totu saviliu.

⁶ Me vaga ia, ma God e vealagininogoa na barangengo. Migira na tinonina ara adikedena kalina ia tana rongona na omea seko ara naua. Mara tsaurae lê moa igira ara totuvisu.

⁷ Ara viri matsele lê na itai na uaeni, me tau nogo danga na kô na uaeni gana na inu. Migira sui ara magemage i sau ara melu kalina ia,

⁸ ma na tatangina dou niqira itai tatangi ma niqira kuku e sui lê nogo.

⁹ Mara tau nogo linge tana magemage kalina ara inu uaeni, me tagara goto ke kesa ke gini mage na puina.

¹⁰ Mi laona na verabau ara viri totu piriutsa bamai pipi sui na omea, migira na tinoni ara ravekakaia na matsapana na valeqira gana kara gini totu raviravi.

¹¹ Igira na tinoni ara gugû i laona na sautu

loki rongona e tagara goto sa uaeni ke kauvisu vanigira. Ma na magemage e nangaligi saviliu saikesa tania niqira butona kao popono.

¹² Na verabau e toroutsa nogo, mara tairutu-gira sui nogo na matsapakapuna.

¹³ Miani nogo e vaga na omea sauba ke laba vanigira pipi sui na puku tana barangengo popono. Sauba ke vaga saikesa nogo tana susuina na tagu na pipitsu, kalina ara laburusi tsunagira sui nogo na vuana na olive tania na gaiqira, mara pitsuligigira na susuina na vuana uaeni tania na itaiqira.

¹⁴ Migira moa ara kauvisu sauba kara lilinge ma kara magemage. Migira ara totu tabana i tasi sauba kara tsarivulagia gana loki tsapakae na Taovia,

¹⁵ migira ara totu i longa sauba kara tsonikaea. Migira goto ara totu i tasi taligu sauba kara tsonikaea na Taovia na God ni Israel.

¹⁶ !Kamu rorongong! E tû tana vovosana na barangengo igira na tinoni ara linge mara tsaria, "Tsonikaea na Taovia, aia e gotolaka saikesa nina sasaga!"

Minau au tsaria, "Inau moa e utu kau mage. Au padasavi sosongo mau ngaoa moa kau mate, rongona au reigira na tinoni ara naua moa na sasaga tabaruga, mara perobulesigira mara sekoliginigira lê na tinoni tavosi.

¹⁷ !Igamu sui kamu rongomiau inau! Ara totu pitugamu nogo na omea mataguniga loki, ma na qou loki, ma na taviti.

¹⁸ Asei moa ti ke tovoa na tsogo tania na omea mataguniga loki sauba ke puka sage i

laona na qou loki, masei ti vaga ke tovoa na tsogo tania na qou loki, me sauba ke ba sogo tana taviti. Rongona na kolina na usa loki sauba ke taqetu tsunamai talu tana masaoka, ma na papakana na barangengo sauba ke kakanu popono.

¹⁹ Ma na barangengo sauba ke tapavotâ me ke tarutu.

²⁰ Na barangengo segenina nogo sauba ke tapulepule vaga moa na tinoni e ulavia na inu papara, me ke totolo lê vaga moa na vale kalina e gadovikakaia na guguri loki. Ara danga sosongo niqira sasi na tinoni, mara ngoli sosongolia na barangengo, maia sauba ke puka saviliu me utu goto ke tangomana na tu tugua.”

²¹ E maimai nogo na tagu i tana na Taovia ke kedegira na malagai susuliga ni gotu, migira sui goto na taovia tsapakae tana barangengo.

²² God sauba ke tsonisagegira sui na taovia tsapakae vaga moa na tinoni peresini ara kapi i laona kesa na qou loki. Maia sauba ke vongo kaputigira i laona ma kara totu sosori i tana poi tsau ke labamai na tagu i tana aia ke kedegira.

²³ Na vula sauba ke opo, ma na aso sauba ke tau nogo sina maka, rongona na Taovia Susuliga Sosongo sauba ke mai tana mararana ma na susuligana loki, me ke ba totu i Jerusalem tana Vungavunga Sion, ma kara morosia gana loki tsapakae igira sui gaqira ida na tinoni.

25

Na Linge na Tsonikae

¹ Taovia igoe nogo niqû God;

minau sauba kau soadatogo ma kau
 tsonikaea na asamu tabu.
 Igoe o naugira danga na omea ganataga loki;
 mo manaligira saikesa pipi sui na omea
 igoe o vangaraua na nauaqira i sau.
² Igoe nogo o toroutsanigira na verabau
 mo vui pukalia na baravatuqira.
 Ma niqira vale loki ara logoa igira gamami gala
 ara nangaligi saikesa nogo.
³ Igira na puku susuliga sui tana barangengo
 sauba kara tsonikaego;
 ma niqira verabau igira na puku vanga
 bingisekoli tinoni sauba kara matagunigo
 igoe.
⁴ Igira ara tau tamanina sa omea, migira goto ara
 kili sasanga,
 ara tsoغو bâ i konimu igoe,
 mi tana ara gini totu raviravi tana tagu na rota.
 Migoe nogo o ravisigira tania na legai loki,
 mo tsavugira tania na paparana na aso loki.
 Igira na tinoni vanga bingisekoli tinoni ara
 maiginigami
 vaga moa na guguri loki tana tagu na bisi,
⁵ me vaga goto na uvirau tana kao mamatsa.
 Migoe nogo Taovia, o vongoa na mangaqira igira
 gamami gala;
 mo muisia niqira gû igira na tinoni vanga
 bingisekoli tinoni,
 vaga nogo na parako e tsavua na aso me gini tau
 nogo papara.

God e Vangaraua Kesa Na Kavomutsa Loki

⁶ Mieni nogo tana Vungavunga Sion aia na Taovia Susuliga Sosongo sauba ke vangaraua kesa na kavomutsa loki vanigira na puku sui tana barangengo, aia na kavomutsa vuruga me serega dou, kolu uaeni laka saikesa.

⁷ Mieni goto nogo sauba aia ke tavongani adiligia na parako na melu e poropoigira oka nogo pipi sui na puku na tinoni.

⁸ Ma na Taovia God sauba ke veoligi saikesalia na mate. Me sauba ke saluvaligia na kô na mataqira na tinoni sui, me ke adiligia gaqira vangamâ igira nina tinoni ara gini rota tana barangengo popono. Aia segenina nogo na Taovia e tsaria na omea iani.

⁹ Mi kalina kara reia na omea sui kara laba vaga ia, me sauba na tinoni sui kara tsari-vaganana iani, “!Aia saikesa nogo nida God manana igita! Aia nogo igita a vataragi kakai i konina, maia e tû me laumaurisigita. !Aia manana nogo na Taovia! Aia nogo igita a vataragi i konina, mi kalina ia igita a gini magemage me gini dou sosongo tobada rongona aia e maurisigita nogo.”

God Sauba Ke Kedegira na Moab

¹⁰ Na Taovia nogo sauba ke reitutugua na Vungavunga Sion, me ke tsogori rapasigira na tinoni ni Moab vaga saikesa nogo kalina ara tsogoria na buruburu makede tana tae.

¹¹ Sauba kara saudatoa na limaqira vaga moa ti ara tovoa na olo, maia God sauba ke paluvanga-maqira, ma na limaqira kara puka luvu lê.

¹² Maia sauba ke toroutsanigira na valekakai ni Moab kolu baravatuqira katsi, me ke vui pukaligira saikesa ma kara lia vaga na papasa lê.

26

God Sauba Ke Saua na Tangomana Vanigira Nina Tinoni

¹ E maimai nogo na dani i tana igira na tinoni sauba kara lingena na linge iani i laona na butona kao ni Juda:

!Nida verabau igita e tu kakai!

!God segenina nogo e didia na baravatuna!

² Sangavia na matsapakapuna na verabau ma kara gini sagemai igira na tinoni ara totukakai i konina God,

mara naua moa na omea e gotolaka i matana.

³ Igoe Taovia o tusua na rago laka vanigira ara totu kalavata i konimu, mara norugo moa igoe.

⁴ Ka noru sailaginia na Taovia; maia sauba ke reitutugugita sailagi.

⁵ Aia e molotsunaligira igira ara kaekae; me toroutsania niqira verabau kakai, me vui pukalia na baravatuna me lia na papasa lê.

⁶ Migira na tinoni igira ara bingi sekoligira i sau ara liu i kelana kalina ia, mara tsogoriginia na perana tuaqira.

⁷ Taovia, igoe nogo o gotolia na sautu vanigira na tinoni dou, mara gini liu tana sautu atsa dou.

⁸ Igami ami muria nimu kili, mami vataraginia
nimami amesi i konimu;
eo, igoe segeni moa igami ami kili sailaginigo.

⁹ Tana bongi inau au lalavego igoe tana kosuqu
popono;

mi kalina igoe ko tû na pedeana na barangengo
kolugira na tinoni i laona,
mi tana ti igira sui sauba kara donaginia e
koegua vaga na pede gotolaka.

¹⁰ Me atsa moa ti igoe o dou vanigira na vanga
tsutsukibo,
migira ara tau goto ngaoa na nauana na omea e
gotolaka.

Me atsa moa goto ieni i laona niqira kao na tinoni
gotolaka,
migira ara totu matengana moa na nauana na
omea e sasi,
mara sove na reigadoviana gamu loki tsapakae.

¹¹ Igira gamu gala ara tau donaginia laka igoe o
saukaenogoa na limamu
agana na mani kedeginiaqira.

Taovia ko paluvangamaqira, mo ko molovanigira
kara vatsangia
na rotana na kede igoe o vangaraunogoa vani-
gira.

Mo ko saumakaligotoa vanigira laka igoe o
galuve sosongoligira nimu tinoni.

¹² Taovia igoe sauba ko naua ma kami gini
tamani omea danga;
igoe nogo o tagaovigira pipi nimami aqo,
mami gini tangomana tana omea sui ami nau-
gira.

13 Taovia nimami God, igira na tinoni tavosi ara tagaovi kaputigami,
migoe segenimu moa nimami God igami.

14 Mi kalina ia migira ara mate sui me sauba e utu goto kara maurivisutugua;
ma na tidaoqira e utu goto kara maurivisu, rongona igoe nogo o kedegira mo matesiligigira. Me tagara goto ke kesa ke padavisugira.

15 Taovia, igoe o naua me gini pabo nimami puku, mo ratsua nimami butona kao pipi tabana, mi tana omea vaga nogo iani te ara tsonikaeginigo na tinoni.

16 Taovia igoe nogo o kedegira nimu tinoni, mi laona niqira rota loki igira ara nonginongi vanigo.

17 Igoe nogo Taovia o rotasigami mami gini kangadato, vaga nogo kesa na daki e kangadato tana sosongo kalina e vatsangia na dalena.

18 Migami ami totu moa tana vatsangi savi ma na rota loki, mami tau lelê goto vasua sa omea. Mami tau goto susuliga na tuliusiaqira gamami gala, me ke gini totu na gotolaka i laona nimami kao.

19 !Migira sui i laoqira nimami tinoni ara mate nogo sauba kara mauritugua!

Na koniqira sauba kara maurivisutugua. Migira sui ara matura i laona na qiluqira sauba kara mamata ma kara linge tana magemage.

Vaga nogo na kolobu e malobusia na barangengo,

me vaga goto na Taovia sauba ke maurisivisugira igira ara mate oka nogo.

Na Pede ma na Totu Doutugua

²⁰ Igamu niqū tinoni kamu sage sui i laona na valemui, ma kamu vongovisua na matsapa i murimui. Kamu taopoi talu poi ke sui nina momosatoba loki God.

²¹ Na Taovia e maimai nogo talu tana verana i baragata, gana ke kedeginigira na tinoni sui tana barangengo popono tana rongona niqira sasi. Maia sauba nomoa ke adilabatigira i malena pipi sui na labumate popoi ara naua tana barangengo, ma na kao e utu goto ke tsavupoia na gabuqira igira ara labumatesigira.

27

¹ Mi tana dani ia, ma na Taovia sauba ke adia nina isi loki vavanga me ke kedeginia na Leviatan, aia na tuqana vigo na omea mamauri ni tasi e dona na liu papa lekuleku bamai i laona na tasi.

² Mi tana dani goto ia, ma na Taovia sauba ke goko vaga iani tana rongona nina uta na uaeni aia e reingao sosongolia:

³ “Inau nogo na Taovia au reitutugua niqū uta na uaeni dou sosongo mau sao kona sailagi. Au matalia na bongi ma na dani rongona ke gini tagara goto ke kesa ke tangopekea.

⁴ Inau au tau nogo kore vania niqū uta na uaeni. Me ti vaga kau reigira na itai kokonaga ma na gai kakaruga kara dato i laona, me sauba nomoa kau vutiligigira, ma kau kodogira sui saikesa.

⁵ Me ti vaga igira goto gaqira gala niq̄u tinoni kara nongiau kau reitutugugira, ma niq̄ira aq̄o kara vaigotosigi koluau talu inau. Eo, niq̄ira aq̄o kara vaigotosigi koluau inau.”

⁶ Mi tana tagu ke mai, igira na tinoni ni Israel igira na kukuana a Jakob, sauba kara molo lamuq̄ira vaga na itai na uaeni nogo ma kara latse ma kara molo vuaq̄ira dangadanga, ma na vuaq̄ira sauba kara dangadato i laona na barangengo popono.

⁷ Na Taovia e tau moa kedelokia na Israel vaga e nauvanigira gaqira gala, me tau goto matesigira kara danga nina tinoni vaga e naua vanigira gaqira gala.

⁸ Na Taovia e kedeginigira nina tinoni tana molovanoaq̄ira kara totu tsinogo tana vera ao. Aia e kore sosongo vanigira me molomaia kesa na guguri seko loki e talumai i longa ke pualigigira.

⁹ Me ti vaga igira na Israel kara ngaoa kara tanusiligi tania niq̄ira sasi ma niq̄ira aq̄o kara tairapasigira sui talu na vatuna niq̄ira peotabu ponotoba, me ke tagara goto sa papadana na god daki ko Asera, se sa belatabu gana na kodo bulunagai uruuru, ke totuvisu i laoq̄ira.

¹⁰ Na verabau iani ara barapoliginia na vatu i sau, e totu mangu lê vaga moa na moru atsi me lia nogo niq̄ira nauna na mani tsaro ma na mutsamutsa igira na buluka.

¹¹ Migira sui na arana gai ara matsele lê mara viri taboku, ma na daki ara mai tsakosaigira gana na lake. Mi tana rongona nogo igira na tinoni ara tau padagadovia sa omea, ti God, aia nogo

e aqosigira, sauba ke tau nogo galuvegira se ke gaegira.

¹² Mi tana tagu goto nogo ia, ke tû tana Kô Euprates me tsau bâ tana vovotana na Ejipt, na Taovia sauba ke adisaigira nina tinoni, vaga nogo kalina na tinoni e kevutiligigira na lakana uiti tania na kokorana.

¹³ Mi kalina ke labamai na tagu ia, me sauba kara uvia na tavuli gana kara soavisumaigira sui na Israel ara totutseka i laona na Asiria ma na Ejipt. Migira sauba kara visumai ma kara samasama vanitugua na Taovia i Jerusalem tana nina vungavunga tabu.

28

Na Parovata Kalea na Samaria

¹ Sauba ke seko sosongo nomoa vanigo igoe Samaria niqira verabau pukuga na Israel tabana i vava. Igira sui gamu ida ara dona sosongo na inu bubulega, mara gini kaekae na susuligamu. Igoe o totukae i kelana kesa na tetena i levugana na poiatsa lakataga, mo rereidou sosongo vaga nogo na tsitsi ara tsukisaigira mara moloa tana lovaqira gamu ida vanga inu bubulega. Tagara ke tau oka ma gamu tangirongo igoe sauba ke tavongani dudu lê vaga moa na tsitsi matsele tana lovaqira gamu ida e ulavigira na inu papara.

² Na Taovia e vangaraunogoa kesa na puku susuliga sosongo bâ ke maiginigo, vaga moa na kolina usa kakai vaga na vatu, ma na usa rau, ma na obo susuliga tatari sosongo, me ke vui pukaligo saikesa.

³ Ma na puku susuliga iani sauba ke tsogori pukalia gamu kaekae mo ko lia niqira mani butu, igoe igira gamu ida vanga inu bubulega ara padalokigo mara tsonikaego.

⁴ Igoe o totukae i kelana kesa na tetena i levugana na poiatsa lakataga, mo rerei dou sosongo vaga na tsitsi ara tsukisaigira. Bâ, migoe gamu tangirongo sauba ke nangaligi lê vaga moa na vuana gai mutsamutsa ara ganoga idaida, ma na tinoni ara pitsugira mara gani suigira tana tagu tsotsodo ara mada.

⁵ E maimai nogo na tagu i tana igira ara kauvisu tana Israel kara gini magemage na totu i vavana nina tagao na Taovia Susuliga Sosongo, maia ke lia vaga gaqira kepi marara ara inilauginia na tsitsi.

⁶ Me sauba ke sasanigira na tinoni pede na vavanona na pedegoto, me ke malagaisigira igira ara reitutugugira na matsapakapuna na ver-abau, gana kara gini susuliga na utusiginiaqira na gala na sage bâ i laona.

A Isaia Migira na Propete Peropero Vanga Inu Bubulega

⁷ Me atsa goto ti igira na propete ma na manetabu, migira sui goto e ulavigira na inu papara, mara gini tapulepule bamai. Ara inuvia danga sosongo na uaeni ma na inu papara, mara gini tubulagi mara tau nogo dona nagua ara naua. Migira na propete e ulavi sosongoligira na inu me gini utu vanigira na padagadoviana na moro God e molomai vanigira, migira na manetabu e utu nogo vanigira na vota goko dou

tana tineteana na omea na tinoni ara adimaia vanigira.

⁸ Na bela i tana igira ara totu na inu e dangadato moa na mumuta i koniqira, me tau goto totu sa nauna ke male.

⁹ Mi kalina igira ara rongomia na omea inau au tsaria, mara goko korekore tana rongogu inau mara tsaria, “?Laka aseï nomoa e padâ ke sasania na mane ia? ?Maseï e kilia ke rongomia nina goko? !E ulagaqira moa igira na baka tetelo ara vasini luâ moa na tsutsu!

¹⁰ Aia e tsarivisutatua vanigita kesa moa goko vaga moa kalina e sasanigira na baka tetelo me aditatasâ pipi tsaqina goko.”

¹¹ Bâ, me ti vaga igamu kamu tau rongomangu inau, mi tana ti God sauba ke gini aqo na tinoni ni veratavosi igira ara gini goko na goko tavosi igamu amu tau rongomigadovia gana ke sasaniginigamu.

¹² Aia segeni nogo e mologamu kamu totu dou tana butona momoru iani, me tsarivaganana vanigamu, “Tana butona momoru iani igamu kamu mango ma kamu totu dou tana rago.” Migamu amu sove saikesa na rongomiana.

¹³ Aia nogoria na rongona ti na Taovia sauba ke adivisutatua pipi na tsaqina goko gana ke sasaniginigamu. Mi tana ti igamu kamu tubulagi pipi tana tsakutua kamu naua. Migira na gala kara mai ma kara bokaligamu, ma kara sogotigamu, ma kara aditsekavanogamu.

Na Vatu Kakai Tana Tsuruna na Sion

¹⁴ Mi kalina ia, igamu na tinoni lokiloki vanga kaekae amu tagaovi kaputigira na tinoni ieni

i Jerusalem, kamu rongomidoua na omea na Taovia e tsaria.

¹⁵ Igamu amu gini goko kaekae mamu tsaria, “Igami ami naunogoa kesa na vekesai kolua na mate, mami tabesai kolugotoa na barangengo na mate. Mi kalina ti ke labamai na rota seko loki me utu saikesa ke gadovigami igami, rongona ami vataragi bâ tana nimami tsaqina goko peropero ma nimami aqo malapalu gana kara dilaginigami.”

¹⁶ Bâ, miani nogo e vaga na omea aia na Taovia God e tsaria: “Inau au pakâ i Sion kesa na pakapaka e totu kakai kalavata. Mi laona na pakapaka ia inau au molo bâ kesa na vatu kakai tana tsuruna i tana ara maregira na goko vaga iani, ‘Asei moa ke vataragi i koniqa sauba ke tu kakai.’

¹⁷ Minau sauba kau naua ma na pedegoto ke lia vaga na totovona nimui sasaga, ma na goko mana ke lia vaga na totovona nimui tsaqina goko.”

Ma kau moloa na kolina usa kakai vaga na vatu ke salaligira sui lakalaka nimui tsaqina goko peropero amu vataragi bâ i koniqira, ma na obo loki ke obotigira sui na omea igamu amu tsotsovata i koniqira.

¹⁸ Ma na vekesai amu naukolua na mate sauba ke taveo lê, ma na tabesai amu naukolua na barangengo na mate sauba ke luvu lê. Mi kalina na rota seko loki ke gadovigamu, migamu sauba kamu toroutsasikesa.

¹⁹ Me sauba ke tau goto kuti na gadoviamui babâ ke pipi moa na dani, ma kamu vatsangia na rotana na dani ma na bongi.

Me pipi kalina kamu rongomia kesa na goko e talumai konina God, me sauba kamu gini matagu loki ma kamu gariri.

²⁰ Migamu sauba kamu vaga saikesa na mane ara gini goko rongona tana goko tabana, aia e tovoa ke tsaro me ke matura kesa tana nige e kurikuri lê me tau tangomana ke tutuara i konina, ma na tsatsavu e tau damatugua gana ke gini popolo.

²¹ Na Taovia sauba ke mai tana susuligana loki, vaga e naua i sau tana Vungavunga Perasim mi tana poiatsa ni Gibeon, rongona ke gini manalia na omea aia e padâ na nauana, atsa moa ti e utugana vanigamu na padagadoviana na omea aia e naua.

²² Kamu laka na kiataginiana na parovata iani inau au sauvanigamu ke tau gadovigamu na rota seko loki bâ rongona inau au rongominogoa nina votagoko na Taovia Susuliga Sosongo laka sauba aia ke toroutsania na butona kao popono.

Nina Sasaga Loki God

²³ Kamu rongomi vatavidoua na omea inau au gini goko vanigamu.

²⁴ E tagara sa tinoni aqouta aia ke totu matengana moa na ovu tavugi ma na vangarau na tsutsuka.

²⁵ Mi kalina aia e vangarau suinogoa na kao, me tsukâ na vatuna rokete ma na gotso. Me tsukagira goto na palatete na uiti ma na barli, mi tana tsavuna nina uta aia e tsukagira visana goto na vatuna na omea tsukatsuka tavosi.

²⁶ Aia e donaginia nina aqo rongona God nogo e sasaniginia.

²⁷ Mi kalina aia e ngaoa na rapasiana na rokete ma na gotso, e tau adia na gai loki, tagara, e adia moa na gai malamala lê me ulagana.

²⁸ Mi kalina aia e ngaoa na labududusiana nina uiti, maia e nau sasagâ. E gini aqo na buluka raqa terê, me matani dou sosongolia rongona ke tau tsoqori sekoligira na vatuna na uiti.

²⁹ Na sasaga loki gana na aqo girani e talumai moa i konina na Taovia Susuliga Sosongo. Aia e sasaga loki sosongo me tangomana pipi sui tana omea e naua.

29

Gana Matemate na Jerusalem

¹ Ma na Taovia e goko me tsaria, “!Jerusalem, igoe o vaga niqû belatabu inau, me sauba ke seko sosongo nomoa vanigo! !Igoe na verabau i tana e totu a David i sau, sauba nomoa ke seko sosongo vanigo! Moloa moa me ke putsî ke kesa se ke ruka goto na ngalitupa, kolugira nimu dani loki ma nimu dani tabu,

² mi muri ti inau kau moloa na rota seko loki ke gadovigo, igoe na verabau ara soaginigo ‘Nina Belatabu God.’ Sauba ko ngangai mo ko tangitangi, me ke dangali poponogo na gabu vaga moa kesa na belatabu e liasigabu.

³ Inau nogo sauba kau adimaigira na gala kara maiginigo, ma kara tupoligo, ma kara molodatogira na gai na vovou gana kara sage bâ i konimu.

⁴ Me sauba nomoa ko puka, ma na kao ke tsavu poponogo. Mi kalina ti ko tovoa na goko, me sauba nimu goko ke tatangi vaga moa nina goko na tidao e goko talu i laona na kao.

⁵ “Jerusalem, igira sui na tinoni ni veratavosi ara maiginigo sauba inau kau pualigigira vaga moa na papasa, ma niqira alaala na mane vaumate mamataguniga sauba kara lovoligi sui vaga moa na buruburu makede. Minau na Taovia Susuliga Sosongo sauba kau tavongani labanovo

⁶ i laona na tulonga loki, ma na vuluge, ma na koburu, ma na lake loki, ma kau laumaurisigo.

⁷ Mi tana ti igira sui lakalaka na mane vaumate ni veratavosi ara maiginigo mara rotasigo igoe niqû belatabu, kolua niqira sagore ma niqira vangana na vailabu, sauba kara nangaligi lê vaga moa na bolebole tana bongi.

⁸ Migira sui na puku ara sai alaala gana kara maiginigo igoe Jerusalem, sauba kara vaga na tinoni e vitoa mate me bolea laka e mutsamutsa, mi kalina e mamata maia e vivitoa goto moa, se vaga kesa tinoni e marou mate me bolea laka e inuinu, mi kalina aia e mamata ma na liona e mamatsa takuti.”

God e Naua Mara Gini Bubulega

⁹ !Bâ, igamu na tinoni ni Jerusalem, kamu bule rago! !Bâ, ma kamu koko moa! !Kamu ulaula me tau tana rongona amu inu uaeni! !Kamu tapulepule bamai, me tau laka amu inuvuia sa inu papara!

¹⁰ Na Taovia nogo e naua migamu amu gini maturu toto, me varangi nogo kamu maturu

tatanu. Niqira aqo nogo igira na propete kara lia vaga na mataqira na tinoni, ma God e tsavupoia na mataqira.

¹¹ Ma na rongoqira pipi sui na moro ara morosia igira sauba kara totu popoi tanigamu; sauba kara vaga na goko ara totu tana papi ara bulutia. Me ti vaga igamu kamu adi bâ vania kesa e dona na tsostoko ma kamu nongia ke tsokoa vanigamu, maia sauba ke tsaria, “Au tau tangomana na tsokoana rongona ara buluti kapusia na mamarena.”

¹² Me ti vaga kamu ba tusovania kesa e tau dona na tsotsoko ma kamu nongia ke tsokoa vanigamu, maia sauba ke tsaria, “Inau au tau dona na tsotsoko.”

¹³ Ma na Taovia e tsaria, “Na tinoni girani ara tsaria laka ara samasama vaniau inau, me kobakoba lê moa niqira tsaqina goko, ma na papadaqira ma na kosuqira ara totu sa nauna segeni. Ara tau saikesa dona na lotu dou vaniaqu, mara ba taonigira moa na vali ma na ketsa ara moloa igira na tinoni lê, me lavu lê moa na mangaqira na tsaritugutuguana.

¹⁴ Me vaga ia, minau sauba kau nauvanigira tugua na omea ganataga loki gana kau novotiginigira. Ma kau tabarusia niqira papada igira na tinoni sasaga, ma kara tau nogo sasaga, ma kara tau goto tangomana na padagadoviana sa omea.”

Na Omea Sauba Kara Laba

¹⁵ !Sauba ke seko sosongo nomoa vanigira igira ara tovoa na molopoiana vania na Taovia niqira vorogoko ara naua! Igira ara taoni popoia niqira

papada, mara padâ laka e tagara goto ke kesa ke reigira se ke donaginia na omea ara naua.

¹⁶ Mara pilo tsulupikasigira pipi sui na omea. ?Ma nagua bâ e tamani rongona loki: na tinoni aia e aqosia na popovatu, se na kao tsitsi ara aqosiginia na popovatu ia? ?Laka na omea e aqosia sa tinoni tangomana ke tsarivania, “Igoe o tau aqosiau inau”? ?Se ke tsarivania, “Igoe o tau saikesa donaginia nagua o naua?”

¹⁷ Eo, sauba ke tau oka ma na goana atsi sauba ke lia na kao na aqo uta, ma na kao na aqo uta sauba ke lia tugua na goana atsi.

¹⁸ Mi kalina ke labamai na tagu ia, migira na mui kuli sauba kara tangomana na rorongo kalina ara tsokolokia na papi, migira na mata koko ara tototu moa i laona na rodo kalina ia, sauba kara sangavia na mataqira ma kara momoro.

¹⁹ Igira na tinoni ara tau tamanina sa omea, migira ara totu palatsuna, sauba kara tsodotugua na magemage aia na Taovia na God tabu ni Israel e dona ke tusuvanigira na tinoni.

²⁰ Migira ara peâ God mara bingi sekoligira na tinoni tavosi, sauba kara nangaligi sui. Eo, igira sui lakalaka na tinoni ara totu matengana moa na nausasi sauba kara mate.

²¹ God sauba ke toroutsanigira sui igira ara keliseko vanigira na tinoni tavosi tana tinete, mara utukapusia na kedeaqira na tinoni vanga tangopeke seko, mara perogaqira na tinoni dou gana kara tau adia na pedegoto.

²² Bâ, mi kalina ia, ma na Taovia na God ni Israel, aia e laumaurisia a Abraham tanigira

na rota sui ara gadovia, e tsarivaganana iani, “Igamu niq̄u tinoni, e utu nogo kara paluvanga-mamui tugua, me utu goto kamu moro ulutsuna tana vangamâ.

²³ Mi kalina igamu kamu reigira na baka inau sauba kau tusuvanigamu, mi tana ti igamu sauba kamu donadougina laka inau nogo na God tabu ni Israel. Ma kamu padalokiau ma kamu kukuni taniau.

²⁴ Migira na tinoni bubulega sauba kara sasania na padagadovi omea, migira ara dona sosongo na goko ngulungulu sauba kara tami dou na rorongo kalina kara tosasaga vanigira.”

30

Na Vekesai Puala lê Kolua na Ejipt

¹ Na Taovia e goko me tsaria: “Sauba nomoa ke seko sosongo vanigira igira ara tagao tana Juda, rongona ara piloligi nogo taniau inau. Ara tau muria niq̄u papada, mara muria moa niq̄ira papada segeni. Ma niq̄ira vekesai ara tavongani naua kolugira na veratavosi ara tau taonia niq̄u kili inau, mara gini papi datodatoa moa na sasi.

² Igira ara vano na lave sasanga i Ejipt mara tau goto padâ kara nongiau talu inau. Ara ngaoa moa na Ejipt ke isutuguqira, me vaga ia migira ara norua moa na susuligana na taovia tsapakae ni Ejipt.

³ Ma na taovia tsapakae ia sauba ke tau susuliga na sangaginiaqira, ma niq̄ira isutugu na Ejipt sauba ke ba tsara lê tana paluvangamâ loki.

⁴ Me atsa moa ti igira niqira mane adigoko ara ba tsau nogo i Soan mi Hanes kaira ruka na verabau tana Ejipt,

⁵ migira na tinoni ni Juda sauba kara gini padasavi ma kara vangamâ rongona ara vataragi konina kesa na puku e tau saikesa tugua na noruana, me tau tangomana ke sangagira kalina igira ara kili sasanga i konina.”

⁶ Iani nogo nina goko God tana rongoqira igira na omea atsi ara totu tana kaomate tabana i ata: “Igira na mane adigoko ara liu i laona kesa na butona kao mamataguniga sosongo, i tana ara totu na laeone, ma na muata vogata, ma na doudoumanu. Ara lutsangiginia niqira asi ma niqira kamelo na vangalaka loki matena vania kesa na puku e tau tangomana ke sangagira.

⁷ Na sasanga e tusua na Ejipt e tau saikesa tamani rongona. Aia nogoria na rongona ti inau au tangomalavuginia na Ejipt ‘Na Muata Mamaturu.’ ”

Na Tinoni Vanga Petsakoe

⁸ God e tsarivaniau inau kau maretsunagira tana papi mi tana pavavatu e koegua vaga na sekona niqira omeomea na tinoni girani, rongona ke gini totu kalavata na mamarena na omea seko ara naua.

⁹ Igira ara piloligi sailagi moa tania God, mara peropero sailagi, mara sove saikesa na rongomiana nina parovata na Taovia.

¹⁰ Mara goko vanigira na propete mara tsarivaganana, “Kamu mui lê igamu. Kamu laka na tsarivaniamami igami na omea e dou me ulagana kami naua. Kamu tsarivanigami moa na

omea ami ngaoa na rongomiana. Kamu katemai moa vanigami na moro peropero.

¹¹ Kamu baligi tanigami, ma kamu laka na utusiana nimami sautu. Igami ami tau goto ngaoa na rongomiana sa omea tana rongona nimui God tabu ni Israel.”

¹² Miani nogo e vaga na omea na God tabu ni Israel e tsaria. “Igamu amu tau ngaoa na rongomiana na omea inau au tsarivanigamu, mamu vataragi bâ moa tana na nimui tangopeke seko ma na perobulesi tinoni.

¹³ Igamu amu sasi manana nomoa. Mamu vaga saikesa nogo kesa na baravatu dato ao e tapatsuna i levuga, me tavongani puka tsuna.

¹⁴ Igamu sauba kamu tarutu vaga kesa na popovatu e tarutu saikesa, me tau goto totu sa tatsilena ke loki tugua na gini karodato madaova gagâ, se na gini sao kô i laona na tuvuu.”

¹⁵ Na Taovia God, aia na God tabu ni Israel, e tsarivaganana vanigira na tinoni, “Kamu pilovisumai ma kamu vataragi moa i koniqu inau, ma kamu totu rago moa, mi tana ti igamu sauba kamu gini susuliga visutugua ma kamu totu raviravi dou.” Migamu amu sove moa na rorongu.

¹⁶ Mamu tû, mamu tsaria, “Sauba nomoa kami tangomana na tsogo taniaqira gamami gala tana nimami ose ara ulo tsaku sosongo.” !Migamu amu kutsu gado manana, rongona sauba nomoa kamu tovoa na gini tsogo nimui ose, ma niqira ose bâ igira ara takuvigamu sauba kara ulo tsaku sosongo liusigira bâ nimui ose igamu!

¹⁷ Mi kalina kesa toga nimui mane vaumate igamu kara reia kesa lelê moa na vidaqira niqira mane vaumate igira gamui gala ke maiginigamu, me sauba kara viri matagu mate ma kara tsogo sui. Me ti vaga kamu reigira kara tu tsege lelê moa niqira mane vaumate na gala kara maiginigamu, migamu sui sauba kamu viri matagu mate ma kamu tsogo sui. Me sauba ke tagara lelê goto sa vidamui ke totuvisu. Ma na veramui ke totu segeni i kelana tetena vaga moa na gai na molo pulaqe.

¹⁸ Me atsa moa e vaga, maia na Taovia e pipitu moa gana ke galuvegamu. E vangaraua ke gaegamu rongona aia e dona na nau sailaginiana moa na omea e gotolaka. Eo, kara mage igira ara norukakaia na Taovia.

God Sauba Ke Vangalaka Vanigira Nina Tinoni

¹⁹ Igamu na tinoni amu totu i Jerusalem sauba kamu tau nogo ngangai. Na Taovia e dona sosongo na galuve, mi kalina igamu kamu ngangaidato vania ke sangagamu, maia sauba ke rongomigamu.

²⁰ Na Taovia sauba rago ke naua migamu kamu liu bâ i laona visana na utu, maia segenina nogo sauba ke totu i konimui gana ke sasaniginigamu, me sauba e utu goto ke kilia kamu lavea, rongona sauba kamu reiginia na matamui.

²¹ Mi ti vaga igamu kamu ba soba tana sautu e vano tana madoa se tana mauli, migamu sauba kamu rongomia na tatangina nina goko i murimui ke tsaria, "Ieni nogo na sautu. Kamu muria."

²² Migamu sauba kamu adigira na titinonina nimui god peropero amu lesoviginigira na siliva, migira goto amu tsavu poponoginigira na qolumila, ma kamu tsoniligilegira vaga moa na omea marasibiga, ma kamu gugû ma kamu tsaria, “! Kamu baligi tanigami!”

²³ Mi kalina igamu kamu tsukagira nimui omea tsukatsuka, ma na Taovia sauba ke molomaia na usa gana kara gini dato dou, ma kamu tsurivia ke danga na lakana, me ke danga goto gaqira buruburu nimui omea tuavati.

²⁴ Migira nimui buluka ma nimui asi amu gini aqo tana qari kao, sauba kara gania na buruburu dou liuliu bâ.

²⁵ Mi tana dani God e titinogoa i tana kamu tangoligira niqira valekakai gamui gala, ma kamu matesigira sui niqira tinoni, maia ke naua ma na kô sauba ke vuradato pipi tana vungavunga ma na tetena.

²⁶ Ma na vula sauba ke sina maka vaga na aso, ma na aso sauba ke vitu goto kalina ke marara goto bâ, vaga moa na mararana vitu dani ke sai moa konina kesa dani. Ma na omea sui girani sauba kara laba kalina na Taovia ke veqogira me ke taligira na boka aia nogo e bokaliginigira nina tinoni.

God Sauba Ke Kedegira na Asiria

²⁷ !Reia bâ! Na Taovia e maimai ao kolu susuligana ma na mararana loki. Me momosa sosongo tobana, ma na lake ma na pungu ara ka sauvulagia na korena. Mi kalina aia e goko, ma nina tsaqina goko ara irudato vaga moa na lake.

²⁸ Aia e moloa na guguri loki ke idavia vaga moa na obo loki e salaligia pipi na omea sui. E salaligigira popono na puku danga mara viri toroutsa, me suilavagini vanigira niqira vorogoko seko.

²⁹ Migamu moa nina tinoni God, sauba kamu magemage, ma kamu lilinge vaga moa amu naua tana bongi tabu. Me sauba kamu mage vaga moa kalina na tinoni ara dulikolugira igira ara puâ na uete na vano tana nina Vale Tabu na Taovia, aia gaqira isutugu na Israel.

³⁰ Na Taovia sauba ke tamivanigira na tinoni sui kara rongomia na tatangina na liona, ma kara vatsangia na susuligana na korena. Sauba ke mai kolua na lapina lake, ma na usa loki labanovo, ma na kolina usa kakai vaga na vatu, ma na usa rau.

³¹ Migira na Asiria sauba kara gagariri tana matagu kalina kara rongomia na tatangina na liona na Taovia, ma kara vatsangia na susuligana popono nina kede.

³² Mi kalina na Taovia ke tsoni gaqira tsari babâ moa, migira nina tinoni segeni sauba kara gini muri tsakutua na tatangina na kuku ma na itai tatangi. God segenina nogo sauba ke vailabugi kolugira na Asiria.

³³ I sau nogo aia e vangaraua kesa na qou loki mi tana nogo ke totu na lake loki ke gania na taovia tsapakae ni Asiria. Ma na qou ia e tsuna ao me dama sosongo, me tsupu dato na lake i laona. Ma na Taovia nogo sauba ke magovi bâ na lapina lake i konina gana ke gini iru.

31

God Sauba Ke Reitutugua na Jerusalem

¹ !Sauba ke seko sosongo nomoa vanigira igira ara vano i Ejipt gana na lave sasanga mara vataragi sosongo tana susuligana loki niqira ose, ma niqira terê, ma niqira mane vaumate! Mara tau moa vataragi kakai i konina na Taovia, na God tabu ni Israel, se kara nongia ke sangagira.

² Aia e sasaga sosongo me donadougina na omea e naua. Maia segeni moa e molomaia na rota seko loki ke gadovigira na tinoni. Me utu goto ke tau manalia nina veke e naua gana na kedeginiaqira na tinoni seko, kolugira goto igira ara reitutugugira.

³ Igira na tinoni ni Ejipt ara tau na god, igira na tinoni lê moa. Ma niqira ose na ose lê moa, mara tau na tidao. Mi kalina na Taovia e tatakatsinia na limana, ma na puku susuliga ia sauba ke tubulagi me ke puka, maia na puku maluku e vataragi i konina sauba ke puka lê goto. Mi kaira sui sauba kara ka toroutsu.

⁴ Na Taovia e tsarivaniau inau, “E atsa moa kara kanga ma kara gu loki koegua igira na mane pitusipi, me utu saikesa kara tangomana na tsialigiana na laeone tania na sipi e gatimatesinogoa. Me vaga goto, e tagara goto sa omea tangomana ke utusiau inau na Taovia Susuliga Sosongo, na reitutuguana na Vungavunga Sion.

⁵ Me vaga saikesa goto na manu e tao varangisia na binuna gana ke reitutugugira na dalena, me vaga goto inau na Taovia Susuliga Sosongo, sauba kau reitutugua ma kau isutuguna na Jerusalem.”

⁶ Na Taovia e tsaria, “Igamu na tinoni ni Israel, igamu amu sasi sosongo i mataqu mamu sua-mangaqu. !Bâ, mi kalina ia, kamu visumaitugua i koniqu!

⁷ E maimai nogo na tagu i tana igamu sui sauba kamu tsoniligigira na titinonina marasi-biga nimui god peropero amu aqosiginigira na siliva ma na qolumila.

⁸ Na Asiria sauba ke toroutsa tana vailabu, me tau tana susuligana na tinoni lê. Migira na tinoni ni Asiria sauba kara tsogoligi lê tania na vailabu, ma niqira mane vaolu sauba kara aditsekavanogira.

⁹ Ma niqira taovia tsapakae sauba ke tsogo tana matagu, migira gaqira taovia na mane vaumate sauba kara gini matagu loki sosongo, ma kara tsonilea niqira pulaqe na vailabu.” Aia nogo na Taovia e tsaria na omea iani, aia ara samasama vania i Jerusalem, ma nina lake na kodoputsa e iruiru sailagi tana Vungavunga Sion.

32

Na Taovia Tsapakae Tagaolaka

¹ Kesa dani sauba ke totu kesa na taovia tsapakae aia ke tagaolaka, migira sui na tagaovera kara gini tagao na pedegoto.

² Pipi kesa vidaqira sauba ke vaga kesa nauna i tana igira na tinoni kara tsogoravi tania na guguri ma na legai. Me sauba kara vaga na kô e tatave i laona na kaomate, me vaga goto na auauna kesa na maragova dato ao i levugana na kaomate.

³ Na mataqira sauba kara morogado, ma na kuliqira sauba kara rorongogado.

⁴ Migira ara tau dona na papada talu ti kara goko, sauba kara papada dou talu ti kara pedea kesa na omea, migira ara goko kamatatu, sauba kara tau goto kamatatu kalina kara votagoko.

⁵ Me utu goto kara padâ laka e tinoni nonoru sa tinoni bule, se kara tsaria laka e tinoni vo peqo sa tinoni vanga tangopeke.

⁶ Na tinoni bule e goko bubulega moa, me pada sailaginia moa na nauana na omea seko. Ma na omea e naua me tsaria, e peaginia moa na Taovia. Maia e tau saikesa dona na palaaqira igira ara vitoa, se na tusu gaqira kô igira ara marou.

⁷ Na tinoni bule e tinoni seko, me naua moa na omea seko. Aia e vorogokona sailagi na perogaqira na sekona lê gana ke toroutsanigira, me ke utukapusia kara adia na pedegoto tana tinete.

⁸ Maia na tinoni nonoru manana e vo peqo, me tukakai moa tana omea e dou me goto.

Na Pede e Kalegira na Daki

⁹ Igamu na daki amu totu dou sosongo me tau ngoligamu sa omea, kamu rongomidoua na omea au tsaria inau.

¹⁰ Eo, igamu amu masu dou rago kalina ieni, mi tana tagu vaga nogo iani tana ngalitupa vaolu, sauba igamu kamu tobakuku rongona igira nimui itai na uaeni ma nimui gai na olive sauba kara tau nogo vua.

¹¹ Igamu amu totu dou rago tsau mai i dani eni, me tau goto ngoligamu sa omea, bâ, me tuturiga

nogo kalina ia kamu gagariri tana matagu. Kamu tsoraligia na polomui dou, ma kamu sori bâ moa na polo tataratsi tana bungumui.

¹² Kamu lumua na aseasemui tana padasavi, rongona ara toroutsani suinogoa pipi sui na uta lakaga dou ma na uta na uaeni,

¹³ migira na itai kokonaga ma na gai kakaruga moa ara datotsavugira niqira kao niqiu tinoni. Kamu tangisigira na vale sui i tana amu magemage, ma nimui verabau mamauriga.

¹⁴ Rongona na tinoni sauba kara tsogoligi sui tania na verabau ia me ke totu mangu lê saikesa. Me atsa goto na valena na taovia tsapakae, ma na valeqira na mane vaumate ara barapoliginia na baravatu kakai, sauba kara toroutsu sui saikesa. Migira moa na asi atsi sauba kara liu bamai i laona, migira na sipi kara ba lavea gaqira buruburu i tana.

Sauba Kara Dou Tugua Igira Nina Tinoni God

¹⁵ Maia God sauba ke molomaitugua nina tarunga. Migira na kao seko lê sauba ke liatugua na kao lakataga, ma kara dato dou danga sosongo na omea tsukatsuka i laona.

¹⁶ Me pipi sui lakalaka tana nauna i laona na butona momoro ia sauba ke totu moa na sasaga gotolaka ma na pedegoto.

¹⁷ Me sauba na tinoni kara totu raviravi dou sailagi tana rago rongona igira sui sauba kara naua moa na omea e goto i matana God.

¹⁸ Migira nina tinoni God sauba ke tau goto ngoligira sa omea, ma kara totu raviravi dou tana rago i laona na valeqira.

¹⁹ Me atsa moa ti vaga na kolina usa kakai vaga na watu ke tumutsuna tana goana atsi, me ke gini toroutsu popono na vera,

²⁰ migamu nina tinoni na Taovia sauba nomoa kamu totu raviravi dou, ma kamu mage sosongo rongona e dadanga na kô gana na malobusiaqira nimui omea tsukatsuka, me ke dato varimauri dou na buruburu pipi moa tana nauna gaqira na asi ma na buluka.

33

Ara Nongia God Ke Sangagira

¹ !Sauba ke seko sosongo nomoa vanigamu igamu na vanga sekoli tinoni! Igamu amu komigira mamu peqogira na tinoni tavosi, atsa moa ti igira ara tau komigamu, mara tau peqogamu igamu. Me sauba nomoa ke sui nimui tagu na komi ma na sauligi tinoni, migamu segenimui nogo sauba kamu tsutsugamui tana komi ma na peqo.

² Migoe Taovia ko galuvegami. Igami ami norugo moa igoe. Ko reitutugugami na dani ma na dani, mo ko maurisigami tana tagu na rota.

³ Mi kalina igira na vera tavosi kara rongomia na leleona na vailabu loki, ma kara reigo igoe kalina ko tû na isutugumami, me sauba kara viri tsogo sui.

⁴ Ma niqira omea tatamani ara tsogo tanigira, igira na tinoni tavosi ara lautsakugira, vaga moa na alaala na nive ara ganisua na rauqira na omea tsukatsuka.

⁵ !Na Taovia aia segeni moa e loki tsapakae! Aia segeni moa e tagaovi kaputigira pipi na omea

sui. Maia sauba ke dangaliginia na Jerusalem na pedegoto ma na sasaga gotolaka,

⁶ me ke naua ma kara gini tukakai tugua igira nina tinoni. Aia e reitutugu sailaginigira nina tinoni, me tusuvanigira na sasaga loki ma na padagado. Ma na omea loki putsikae bâ na Taovia e moloa i tobaqira, aia nogo na kukuni tania.

⁷ Reigira igira na tinoni malagai ara viri ngangaidato. Migira goto na mane adigoko, igira ara tovoa kara moloa na rago i laoqira na tinoni, ara ngangai loki sosongo.

⁸ Igira sui na sautu loki ara totu mangu lê, me tagara sa tinoni ke liu bâ i koniqira. Ara takutsi nogo pipi na vekesai, mara taveo pipi sui na tabesai. Migira na tinoni ara tau goto dona na vaikukunigi.

⁹ Na kao e melu rongona e totu mangu lê. Ma na goana atsi ni Lebanon e vangamâ rongona ara matsele sui na gai i laona, ma na poi lakataga dou ni Saron e lia vaga nogo na kaomate, mi Basan mi tana Vungavunga Karmel ara dudu lê sui na rauqira na gai.

Na Taovia e Parovatavigira Gana Gala

¹⁰ Na Taovia e goko vanigira na puku sui me tsaria, “Mi kalina ia inau sauba kau tû ma kau sauvulagi vanigamu na susuligaqu loki, migamu sauba kamu tsonikaeginiau.

¹¹ Igamu amu naua na vorogoko puala lê, me pipi sui na omea amu naugira ara tau tamani rongona. Ma niqu tarunga inau e vaga moa na lake iruiru maia sauba ke ganisuigamu.

¹² Igamu sauba kamu rapa lê vaga moa na bita ara kodoa me lia na poke, me vaga goto na itai kokonaga e gâ me lia na tora lê.

¹³ Igamu sui amu totu varangi, migamu goto amu totu ao, kamu rongomia na omea ganataga sui inau au naugira, ma kamu tsonikaea na susuligaqu loki.”

¹⁴ Igira na tinoni vanga tsutsukibo ni Sion ara gagariri tana matagu, mara tsaria, “Nina pede God e vaga saikesa moa na lake e iruiru sailagi. ?Me laka tangomana ke kesa ke pitsa tania na lake vaga ia?”

¹⁵ Igamu tangomana moa kamu pitsa tania ti vaga kamu tsaria ma kamu naua moa na omea e gotolaka. Kamu laka na gini aqo na susuligamui gana na peqoaqira na tinoni ara tau tamanina sa omea, ma na adiana na qolo na sangapede kesa tabana. Ma kamu laka na tobasai koluqaqira igira ara vorogokona na labumate, se na nauana sa omea seko tavosi goto.

¹⁶ Me ti vaga kamu nauvaganana ia, me sauba kamu totu raviravi dou me ke tau goto ngoligamu sa omea, vaga moa ti amu toturavi i laona kesa na valekakai ara barapoliginia na vatu. Ma kamu tamanina sailagi gamui mutsa na gamui kô gana na inu.

God Sauba Ke Molotugua na Tagu Dou Vania na Jerusalem

¹⁷ Me sauba kamu reia ke labatugua kesa na taovia tsapakae dou e sagelia na polona rerei dou sosongo, me ke tagaovi kaputia na kao aia e longa ao, me votu ao, me tave ao, me tada ao.

18 Me sauba kamu padavisua na tagu seko amu totu i laona i sau, ma kamu veisuâ vaga iani, “?Laka iava ara totu kalina ia igira na mane aditakesi ni veratavosi ara komia nida qolo, migira goto na mane togotoga ara mai na tsokoqira nida kusudato i tana ara tutû igira ara matalia na verada?”

19 Sauba e utu nogo kamu reigira na tinoni ni veratavosi vanga kaekae ara gini goko na goko igamu amu tau rongomigadovia.

20 !Morosia bâ na Jerusalem, aia na verabau i tana igita a lokisigira nida bongi tabu! Aia sauba ke lia na verabau dou sosongo gana na totu ravi i konina. Sauba ke vaga kesa na valepolo ara tau saikesa ratsu bamaia, mara tau saikesa vutidatoa na gai na mani sori itaina, ma na itaina e utu goto kara takuti.

21 Na Taovia sauba ke sauvulagi vanigita na mararana loki. Migita sauba ka totu dou i ligisaqira na ko loki ma na ko tsatsali, ma niqira vaka igira na gala sauba e utu nogo kara liu mai i koniqira.

22-23 Ma na itaina niqira vaka ara viri obeobe sui me utu nogo kara tangolikakaia na tuguru, me utu goto ke tavuresi niqira selo. Migita sauba ka ba laugira pipi sui niqira omea levolevo igira gada gala, me ke danga sosongo na omea ma kara mai goto igira na logu ma kara adigotoa niqira turina. Na Taovia segenina nogo sauba ke lia nida taovia tsapakae; maia sauba ke tagaovi kaputigita me ke reitutugugita.

24 Me sauba ke tagara goto ke kesa ke dona na tsariana, “Inau au vatsangi savi.” Maia na

Taovia sauba ke padalegira sui niqira sasi nina tinoni ara totu i tana.

34

God Sauba Ke Kedegira Gana Gala

¹ !Kamu mai igamu sui na tinoni pipi tana puku! Kamu saikolumai ma kamu rorongo. Na barangengo popono me pipi sui na tinoni ma na omea amu totu i laona kamu mai ieni ma kamu rorongo.

² Na Taovia e kore sosongo vanigira pipi sui na puku ma niqira mane vaumate. Aia e pedenogoa laka sauba ke toroutsanigira sui saikesa.

³ Me utu goto kara qiludoua na kubuqira, sauba kara tsatsaro bamai lê moa, ma kara mabulu ma kara sigini seko; migira sui na vungavunga sauba kara liasigabu moa.

⁴ Na aso, ma na vula, ma na veitugu sauba kara puka ma kara lia lê na papasa. Ma na masaoka sauba ke tabuni lê, vaga moa kalina ara virua na viviruna na papi, migira na veitugu sauba kara dudu lê, vaga moa kalina e rasa na gai me dudu na rauna, se na rauna na itai na uaeni.

⁵ Na Taovia e vangaraunogoa nina isi i baragata, mi kalina ia sauba aia ke labuginia na Edom, igira nogo na tinoni aia e pedenogoa kara nangaligi sui saikesa.

⁶ Na gabuqira ma na seregaqira na tinoni ni Edom sauba ke dangalia nina isi na Taovia vaga moa na gabuqira ma na seregaqira na sipi ma na naniqoti ara matesigira gana na gini savori-kodoputsa. Na Taovia sauba ke naua na

labumate loki iani tana verabau ni Bosra tana kao ni Edom.

⁷ Me sauba kara viri mate igira sui na tinoni ni tana kolugira goto na buluka atsi ma na buluka vavasi, ma na gabuqira ma na seregaqira sauba ke tsavu poponoa niqira kao.

⁸ Na Taovia segenina nogo e titia na tagu iani i tana aia ke tangotuguqira nina tinoni me ke laumaurisia na Sion.

⁹ Migira sui na ko loki ni Edom sauba kara mamatsa lê ma kara kakai vaga moa na tâ, ma nina kao sauba ke lia na papasa mila sigini seko. Ma na butona momoru popono sauba ke iru vaga na tâ.

¹⁰ Me sauba ke tau kuti na iru na dani ma na bongi, ma na pungu sauba ke vulosu dato sailagi i konina. Ma na kao sauba ke totu seko lê tana tagu sui ke mai, me tagara goto ke kesa ke liuvitugua.

¹¹ Igira moa na tei ma na kaokao sauba kara totuvia. Ma na Taovia sauba ke naua me ke totu manga lê tugua vaga kalina tana tuturigana na barangengo.

¹² Me sauba ke tagara goto sa taovia tsapakae ke tagaovi kaputia na Edom, migira sui na ida i laona sauba kara nangaligi sui.

¹³ Na itai kokonaga ma na matetsoa sauba kara viri poko tsavugira sui na valeqira na tinoni tataovia, ma na vera ara barapoliginia na vatu, migira moa na pai atsi ma na tei sauba kara totu i laoqira.

¹⁴ Migira na omea tuavati atsi sauba kara liu bamai i tana, migira na tidao sauba vaisoagi. Ma

na tidao na bongi sauba ke mai goto na laveana sa nauna i tana ke mango.

¹⁵ Ma na tei sauba kara aqosi babaqira i laona, ma kara vasusu, ma kara botsa na daleqira, ma kara reitutugugira i tana. Migira goto na manusata sauba kara saikolumai i tana kolu gaqira sogo.

¹⁶ Kamu lavea i laona nina papi na Taovia, ma kamu tsokoa na omea ara marea i tana. Igira sui lakalaka na omea mamauri e totu na soaqira i laona na papi ia sauba kara mai totu i laona na kao ni Edom. Me sauba ke tagara goto sa vidaqira ke tau tamani gana sogo. Na Taovia e moloketsana nogo ke laba vaga ia; maia segenina nogo sauba ke adisaigira.

¹⁷ Maia segenina nogo na Taovia ke tuvari vanigira na kao ia, me ke tusuvania pipi kesa vidaqira gana tuva. Migira sauba kara totuvia tana tagu sui ke mai, me ke lia na tamaniqira sailagi.

35

Nina Sautu Tabu God

¹ Ma na kaomate sauba ke magemage tugua, ma kara viri tavuresi pipi vatana na tsitsi sui tana kao mamatsa.

² Na kaomate sauba ke lilinge me ke gudato tana mage;
me sauba ke rereidou saikesa vaga nogo na Vungavunga ni Lebanon,
migira na omea tsukatsuka i laona sauba kara dato magobu dou saikesa,

vaga moa i laona na uta tana Vungavunga
Karmel, mi tana poiatsa ni Saron.
Mi tana tagu ia migira na tinoni sui sauba kara
reivulagia gana loki tsapakae na Taovia,
ma na susuligana loki nida God.

³ Kakaisigira na lima ara kolae nogo,
ma na tuturu ara matemateaga lê.

⁴ Tsaria vanigira igira ara tobakuku,
“!Kamu malagai, ma kamu laka na matagu!
Nimui God e maimai nogo gana ke isutugumui,
me ke kedegira gamui gala.”

⁵ Na koko sauba kara momoro,
ma na muikuli sauba kara rorongu.

⁶ Na tuamatea kara tsipukae ma kara gavai,
migira e bulu na lapiqira, sauba kara gudato tana
mage.

Ma na vuravura na kô sauba kara tsatsalitave i
laona na kaomate;

⁷ ma na one papara sauba ke lia na reku,
mi tana kao mamatsa sauba ke vuradato na kô
pipi moa tana nauna.

Mi tana ara totu igira na pai atsi tana idana,
sauba kara viri dato na buruburu na boko ma na
gaugau i konina.

⁸ Me sauba ke totu kesa na sautu loki i tana,
ma kara soaginia “Nina Sautu Tabu God.”
Me sauba ke tagara goto sa tinoni sasi ke liu bâ i
tana;
se sa bule tangomana ke raqa sasiligira igira ara
muria na sautu ia.

9 Me sauba ke tagara goto sa laeone ke totu i laona;
 me tagara goto sa omea tuavati veveiga ke dona na liu kale bâ tana sautu ia.
 Igira moa aia na Taovia e laumaurisigira, sauba kara dona na liumai i konina na visutugu i vera.
 10 Me sauba kara gini mage na labavisutugua i Jerusalem, ma kara lingelinge ma kara gugudato tana magemage.
 Me sauba kara magemage na dani ma na dani, me ke tau goto ngoligira na melu ma na vatsangi savi.

36

Igira na Asiria Ara Molo Matagu Vanigira na Jerusalem

(2 Taovia Tsapakae 18:13-27; 2 Turupatu Dato 32:1-19)

¹ Tana sangavulu vatinina ngalitupa e taovia tsapakae a Heskia tana Juda, maia Senakerib na taovia tsapakae ni Asiria e baginigira na verabau sui tana Juda ara barapoliginigira na vatu me tangoligira.

² Mi muri, ma Senakerib e ketsalia nina taovia tagao na mane vaumate ke tû i Lakis me ke bâ i Jerusalem, kolua na alaala loki sosongo na mane vaumate, me ke ba tsarivanja a Heskia na taovia tsapakae laka nina aqo ke sau segenina vania. Maia na taovia tagao, kolugira nina mane vaumate, ara ba totu kapusia na sautu i tana igira na tinoni vosipolo ara aqo, i liligina na sautu na

kô ara tsaia gana ke ala tsunamai na kô talu kesa tana maomao i longa.

³ Mara tu tolu na tinoni loki tana Juda ara tsunamai na tsodoana: tugira nogo a Eliakim na dalena a Hilkia, aia e reitutugua na valena na taovia tsapakae; ma Sebna aia nina mane mamare na taovia tsapakae; maia Joa na dalena a Asap, aia e reitutugugira na omea sui ara maretsunagira.

⁴ Maia gaqira taovia tagao loki na Asiria e tsarivanitugira, "Kamu tu bâ ma kamu tu tsarivanja a Heskia laka na taovia tsapakae ni Asiria e mologoko bâ vania me tsaria, 'Laka tana gua moa o gini tsotsovata igoe a Heskia, ti o padâ laka sauba ke managamu?'

⁵ ?Se laka o padâ igoe na goko lê vaga ia ke susuliga liusia bâ na sasaga loki tana vailabu ma na alaala loki na mane vaumate? ?Laka aseï nomoa o padâ igoe sauba ke sangago na tukapusiaqira na Asiria?

⁶ Igoe o padâ laka aia na taovia tsapakae ni Ejipt ke sangago, ma na papada vaga ia e vaga saikesa moa ti ko adia kesa na ade ngiti gamu itoro, sauba ke tabokuboku lê me ke toroa na limamu. Maia saikesa nogoria e vaga na taovia tsapakae ni Ejipt kalina ti vaga kesa e vataragi bâ i konina."

⁷ Me goko babâ moa gaqira taovia tagao na mane vaumate ni Asiria me tsaria, "Se kamu tu tsarivaniau laka amu norua moa a Taovia nimui God ke sangagamu? Migira nogoria nina peotabu ma nina belatabu na Taovia, aia a Heskia e toroutsanigira nogo kalina e ketsaligira

na tinoni tana Juda mi Jerusalem kara samasama vania na Taovia konina kesa moa na belatabu.

⁸ Bâ, mi kalina ia, minau sauba kau keriginigamu igamu na Juda tana asana na taovia tsapakae ni Asiria. Inau sauba kau tusuvanigamu ke ruka toga na ose, ti vaga igamu kamu tangomana na tsodoana ke ruka toga na mane igira ara dona na sagekae tana ose.

⁹ Igamu amu tau goto susuliga na tuliusia ke kesa vidaqira nina mane sasanga palatsuna bâ ni Asiria, mamu pipitugira moa na Ejipt kara molomai vanigamu niqira terê ma niqira mane sage tana ose gana kara sangagamu.

¹⁰ ?Mamu padâ igamu laka na Taovia e tau sangaau inau te au gini tangomana na bokiana ma na toroutsaniana nimui butona kao? Ma na Taovia segenina nogo e ketsaliau inau kau ba bokia ma ka toroutsania.”

¹¹ Mi muri, mi tugira a Eliakim, ma Sebna, ma Joa ara tu tsarivanja gaqira taovia tagao na mane vaumate ni Asiria, “Ko goko vanitugami tana goko ni Aram moa. I tugami ami tu rongomigadovia moa. Mo ko laka moa na goko vanitugami tana goko Hibu, rongona igira sui lakalaka na tinoni ara tototu i kelana baravatu ara rorongovata.”

¹² Maia e gokovisu vanitugira me tsaria, “?Laka amu tu padâ tugamu laka niq taovia tsapakae e molomaiau gana kau tsarigira na omea sui girani vanitugamu segeni lelê moa tugamu ma tu nimui taovia tsapakae? Tagara. Inau au goko kalegira goto igira ara totukae i kelana na baravatu, migira nogo sauba kara gania na

taeqira ma kara inuvia na mimiqira, atsa vaga nogo i tugamu sauba kamu tu naua.”

¹³ Mi tana, maia gaqira taovia tagao na mane vaumate ni Asiria e tû, me gokodato tana goko Hibu me tsaria, “Kamu rongomia na omea aia na taovia tsapakae ni Asiria e tsarivanigamu.

¹⁴ Aia e parovatavigamu kamu laka na tamivaniana a Hesehia ke perobulesigamu. Aia Hesehia e utu lelê vania ke laumaurisigamu igamu.

¹⁵ Ma kamu laka na tamivaniana ke valogamu gana kamu vataragi bâ i konina na Taovia. Kamu laka goto na padaana laka na Taovia sauba ke laumaurisigamu, me ke utusia nimami alaala na mane vaumate igami na Asiria na mai tangoliana nimui verabau.

¹⁶ !Kamu laka na rongomiana a Hesehia! Aia na taovia tsapakae ni Asiria e ketsaligamu kamu rutsuligi sui tania nimui verabau, ma kamu molo segenimui i limaqu inau. Me ti vaga kamu nauvaganana ia, me sauba igami kami tamivanigamu kamu ganigira na vuana uaeni tana nimui itai na uaeni segeni, ma na vuana nimui vuagai mutsamutsa segeni, ma kamu inuvia na kô tana nimui tuvuu segeni,

¹⁷ poi tsau kalina na taovia tsapakae ni Asiria ke ba mologamu kesa tana vera segeni aia e atsa kolunogoa na veramui segeni. I tana ara totu na uta na uaeni gana na inu, ma na uta na uiti gana na aqosi breidi.

¹⁸ Kamu laka saikesa na tamivaniana a Hesehia ke malabulesigamu tana padaana laka na Taovia sauba ke laumaurisigamu. ?Laka niqira god sa puku tavosi e tangomana nogo na laumau-

risiaqira nina tinoni tania na limana na taovia tsapakae ni Asiria?

¹⁹ ?Me laka iava kalina ia igira niqira god na Hamat ma na Arpad? ?Miava goto niqira god igira na Separvaim? ?Me laka sa god e maurisinogoa na Samaria?

²⁰ ?Mingisa nogo amu reia sa vidaqira niqira god na vera sui girani e tangomana na laumaurisiaqira nina tinoni tania na limana nimami taovia tsapakae igami? ?Me vaga ia, megua ti amu padâ igamu laka na Taovia e tangomana ke laumaurisia na Jerusalem?”

²¹ Migira sui na toga ara tototu mui moa, vaga nogo e tsarivanigira a Hesehia kara naua; mara tau goto tsonia sa tsaqina goko.

²² Mi tana, mi tugira a Eliakim, ma Sebna, ma Joa, ara tu ratsivotâ tu poloqira tana padasavi, mara tu vano mara tu ba turupatuna vania a Hesehia na omea vaga aia gaqira taovia tagao na mane vaumate ni Asiria e tsaria.

37

A Hesehia e Veisuâ a Isaia Laka Nagua Ke Naua

(2 Taovia Tsapakae 19:1-7)

¹ Mi kalina tsotsodo a Hesehia na taovia tsapakae e rongomia tu niqira goko tugira, maia e ratsivotâ na polona tana padasavi, me sagelia na polo baubau papadana na melu, me vano tana nina Vale Tabu na Taovia.

² Me molovanotugira a Eliakim, aia e reitutugu valena, ma Sebna aia nina mane mamare, migira ara manetabu oka nogo, kara tu ba laba i konina

a Isaia na propete aia na dalena a Amos. Mi tugira sui ara tu sageligotoa na polo baubau papadana na melu.

³ Miani nogo e vaga na goko aia e ketsalitugira kara tu ba turupatuna vania a Isaia: “I dani eni nogo na dani na rota loki vanigita; aia God e kedegita me paluvangamada. Igita a vaga saikesa moa na daki e vatsangia na dalena me tau moa susuliga ke vasua.

⁴ Na taovia tsapakae ni Asiria e molomaia aia e taovia tagao loki vanigira nina mane vaumate, gana ke goko peapea vania na God mamauri. Maia na Taovia nimu God ke rongomia niqira goko peapea igira, me ke kedegira igira ara tsonia na goko vaga ia. Mo ko nongia God ke galuvegira igira na tsarana ara kauvisu i laoqira nida tinoni kara pitsa tania na mate tana vailabu.”

⁵ Mi kalina a Isaia e rongomia nina goko a Hesekia na taovia tsapakae,

⁶ maia e mologokovisu vania me tsaria: “Na Taovia e tsarivanigo ko laka na tamivaniaqira na Asiria kara molo matagu vanigo tana niqira goko kaekae ara gini tsaria laka God e tau tangomana ke laumaurisigo igoe.

⁷ Na Taovia nogo sauba ke naua ma na taovia tsapakae ni Asiria ke rongomia moa kesa na goko ni sautu, maia ke tutunina, me ke tavongani visutugua i verana segeni, mi tana ti kara ba labumatesia.”

Na Asiria Ara Molo Matagu Vanigira Tugua i Jerusalem

(2 Taovia Tsapakae 19:8-19)

⁸ Aia gaqira taovia tagao na mane vaumate ni Asiria e rongomia laka nina taovia tsapakae e mololenogoa i Lakis me ba vailabu kolugira igira na Libna, aia na verabau e totu varangi; te e tû me ba torogoko i konina.

⁹ Me tau oka i muri, migira na Asiria ara rongomia laka aia Tiraka na taovia tsapakae ni Sudan e raqanogoa kesa na alaala na mane vaumate ni Ejipt, mara maimai nogo na vailabu koluqaqira. Mi kalina na taovia tsapakae ni Asiria e rongomia na goko vaga ia, maia e tû, me marea kesa na leta, me molovanoa vania a Hesehia na taovia tsapakae tana Juda,

¹⁰ me tsarivania, “Aia na god igoe o norukakaia e tsarivanigo laka igoe sauba e utu lelê ko puka tana limaqu inau, mo ko laka moa na tamivaniana aia ke perobulesigo lê.

¹¹ Migoe o rongominogoa na omea vaga aia na taovia tsapakae ni Asiria e nauvanigira nogo pipi na verabau i tana aia e padâ ke toroutsanigira. ?Megua, o padâ igoe laka tagara ke tau laba vanigo vaga goto ia?

¹² Igira na mumuaqu inau ara toroutsanigira nogo na verabau ni Gosan, mi Haran, mi Resep, mara labumatesigira sui na tinoni ni Beteden igira ara totu i Telasar, me tau lelê goto tango-mana sa vidaqira niqira god ke laumaurisigira.

¹³ ?Me laka iava ara tu totu kalina eni tugira na taovia tsapakae ni Hamat, mi Arpad, mi Separvaim, mi Hena, mi Iva?”

¹⁴ Maia Hesehia e adia na leta i koniqira na mane adigoko me tsokoa. Mi muri, maia e ba moloa na leta ia i laona na Vale Tabu i matana

na Taovia,

¹⁵ me nonginongi me tsaria,

¹⁶ “Taovia Susuliga Sosongo na God ni Israel, igoe o totu tana sasamu na totukae i kelana na rapoqira na angelo, migoe segeni moa o God, mo tagaovi kaputigira na vera sui tana barangengo popono. Igoe nogo o volâ na barangengo ma na masaoka.

¹⁷ Mi kalina ia Taovia, ko rongomigami, mo ko morosia na omea e laba vanigami. Ko rongomigira na omea sui aia Senakerib e tsaria gana ke tsaiginigo igoe na God mamauri.

¹⁸ Taovia, igami sui lakalaka ami donaginino-goa laka igira na taovia tsapakae ni Asiria ara toroutsanigira nogo danga na puku, me totu mangu lê niqira kao,

¹⁹ mara kodogira sui lakalaka niqira god rong-ona ara tau saikesa na god manana, igira na titinoni gai ma na vatu lê ara aqosiginia moa na limana tinoni.

²⁰ Mi kalina ia, Taovia nimami God, ko laumaurisigami tania na limaqira na Asiria, mi tana ti igira na puku sui tana barangengo popono sauba kara donaginia laka igoe segeni moa o God mana.”

A Isaia e Mologoko Bâ Vania na Taovia Tsapakae

(2 Taovia Tsapakae 19:20-37)

²¹ Mi muri, maia Isaia e mologoko bâ vania a Hesekia na taovia tsapakae, laka na Taovia e rongominogoa nina nonginongi,

²² miani nogo na omea vaga e tsaria na Taovia tana rongona a Senakerib, “Igoe a Senakerib, na verabau ni Jerusalem e kiataginigo me gilugamu.

²³ ?Masei sagata nomoa igoe o peâ mo tsiria? Igoe o tau saikesa kukuni taniau, inau na God tabu loki ni Israel.

²⁴ Igoe o molomaigira nimu mane adigoko kara koeseqenigira i mataqu inau na Taovia, ma kara kateli vaniau laka igoe, kolugira sui nimu terê, amu tangoligira sui na vungavunga katsi bâ tana Lebanon. Mo gini goko kaekae goto laka i tana nogo igoe o ba kavitsunagira na gai na sida katsi liuliu bâ, ma na gai na aru kakai dou liuliu bâ, me laka o ba tsau nogo i levugana patupatu na goana atsi.

²⁵ Mo gini goko kaekae goto laka igoe nogo o tsaigira na tuvú i laogira na vera tavosi mo inuvia na kona, me laka igoe nogo o naua me gini mamatsa takuti na Kô Nile kalina igira nimu mane vaumate ara tulusavu i laona.

²⁶ “?Egua, laka igoe o tau moa vati rongomia laka inau nogo au vangarau okanogoa na omea girani te ara laba? Mi kalina ia, minau au man-alitovugira sui nogo. Inau nogo au sauvanigo igoe gamu susuliga gana na toroutsaniaqira na verabau ara poliginigira na baravatu kakai, ma kara viri totu tsuputsupu bamai na tapana na vatuqira.

²⁷ Migira na tinoni ara totu i tana ara tau saikesa tamanina sa susuligaqira; ara viri matagu moa me ponopala na tobaqira. Ara vaga saikesa moa na buruburu tana uta, se na buruburu ara dato lê i kelana vale, mi kalina e

votu na guguri papara talu i longa me pualigigira sui.

²⁸ “Minau au donagininogoa pipi sui lakalaka na omea tana rongomu igoe, ma na omea sui o naua, me pipi sui tana nauna igoe o liu bâ. Mau donaginigotoa nimu momosatoba vaniau.

²⁹ Inau au rongominogoa na turupatuna nimu momosatoba ma nimu kaekae igoe, mi kalina ia, inau sauba kau kautiginia na salili na isumu, ma kau moloa na takutina na tapala tana mangamu, ma kau raqavisugo tana sautu igoe o liumai nogo i konina.”

³⁰ Mi muri ma Isaia e tsarivania a Hesehia na taovia tsapakae, “Iani nogo e vaga na papadana na omea sauba ke laba. Tana ngalitupa nogo iani, mi tana ngalitupa vaolu goto, igamu e utu kamu tsukâ sa omea, sauba kamu gania moa na mutsa ara dato atsi i legai, mi tana ngalitupa i gotu bâ, i tana moa ti igamu sauba kamu tangomana na tsuka omea levo ma na tsuriviaqira, ma kamu tsukagira goto na itai na uaeni ma kamu pitsua na vuaqira.

³¹ Migira na tinoni ni Juda, igira ara matepitsa tana vailabu, sauba kara mauri dou vaga saikesa nogo na omea tsukatsuka e tsuna ao dou na lamuqira i laona na kao mara molo vuaqira danga.

³² Me sauba nomoa kara matepitsa visana tinoni ara totu i Jerusalem mi tana Vungavunga Sion, rongona na Taovia nogo e padakuti matena ke gini laba na omea vaga ia.

³³ “Miani nogo na omea na Taovia e tsarinogoa tana rongona na taovia tsapakae ni Asiria: ‘Aia

sauba e utu saikesa ke tangomana na sagemai i laona na verabau iani, se ke gini vanavana bâ goto sa nina pipili i tana. Me ke tagara goto sa nina mane vaumate kolua nina tako ke mai varangisia na verabau iani, me utu goto kara tangomana igira nina mane vaumate na molodatoana sa gai na vovou i konina.

³⁴ Maia sauba ke liu visutugua tana sautu i tana aia e liumai nogo i konina, me ke tau goto sage i laona na verabau iani. Inau nogo na Taovia au tsaria na omea iani.

³⁵ Inau sauba kau isutuguna na verabau iani, ma kau reitutugudoua tana rongoku segeni nogo inau, mi tana rongona goto na veke au nauvaninogoa a David niqumaneaqo.' "

³⁶ Mi tana bongi nogo ia, me kesa nina angelo na Taovia e vano tana nauna i tana ara vaturikaegira niqira valepolo igira na Asiria, me labumatesigira ara 185,000 niqira mane vaumate. !Mi tana matsaraka rovorovo na dani ngana, ma na koniqira ara viri tsaro uluvaileqo, migira sui lakalaka ara matepitsu nogo!

³⁷ Mi kalina a Senakerib na taovia tsapakae ni Asiria e reivaganana ia, maia e mololea i tana me visutugua i Ninive.

³⁸ Me kesa dani, kalina aia e bâ na samasama i laona nina vale tabu a Nisrok nina god, mara ka tû kaira a Adramelek ma Sareser, kaira na dalena segeni nogo aia, mara ka ba labumatesiginia ka niqira isi, mi muri, mara ka tsogovano tana butona momoru ni Ararat. Me kesa segeni goto na dalena, aia Esaradon, e tugua tamana tana nina aqo taovia tsapakae.

38

*E Lobogu Loki a Hesehia Me Dou Visutugua
(2 Taovia Tsapakaē 20:1-11; 2 Turupatu Dato
32:24-26)*

¹ Mi tana tagu vaga nogo ia, ma Hesehia na taovia tsapakaē e lobogu loki sosongo me varangi nogo ke mate. Ma Isaia na propete, aia na dalena a Amos, e ba reia me tsarivania, “Na Taovia e tsarivanigo laka nimu aqo nomoa igoe ko mololakagira dou pipi sui nimu omea, rongona igoe sauba e utu ko dou visutugua tania nimu lobogu. Mo ko vangaraua moa na mate.”

² Ma Hesehia e pilo bâ tana bengebenge, me nonginongi me tsaria,

³ “Taovia, ko padatugua laka inau au totukakai i konimu igoe mau aqo dou vanigo, mau tovo sailaginia na naudouana moa na omea igoe o ngaoa kau naua.” Mi tana maia e ngangai loki sosongo.

⁴ Mi muri, ma na Taovia e ketsaligotoa a Isaia

⁵ ke visu bâ tugua i konina a Hesehia me ke tsarivaganana iani vania, “Inau na Taovia nina God a David na mumuamu, au rongomino-goa nimu nonginongi, mau reinogoa na kô na matamu. Minau au tamivanigo ko mauri babâ goto ke sangavulu tsege na ngalitupa.

⁶ Minau nogo sauba kau laumaurisigo igoe, ma na verabau ni Jerusalem goto, tania na limana na taovia tsapakaē ni Asiria. Me sauba kau reitutugu babâ moa na verabau iani.”

(v 21) Mi muri, maia Isaia e tsarivanigira nina maneaqo na taovia tsapakaē kara paoa na vuana kesa na gai me ke rapa, ma kara molo bâ tana

tsopena me ke gini dou visutugua. (v 22) Mi tana ma na taovia tsapakae e veisuâ a Isaia, “?Laka na padapada gua sauba ke sauvulagi vaniau laka inau sauba kau dou visutugua, ma kau tangomana na vano tana Vale Tabu?”*

⁷ Ma Isaia e gokovisu me tsaria, “Aia nogo na Taovia sauba ke sauvanigo kesa na padapada gana ke sauvulagia laka sauba ke manali vanigo na omea e vekenogoa.

⁸ Mi tana mani tsotsodato bâ tana e atsa i gotu tana vale e logoa a Ahas na taovia tsapakae, na Taovia sauba ke naua ma na auuana na aso ke tavongani ratsuvisu i muri ke sangavulu na tsakutua.” Ma na aso e tavongani ratsuvisu i muri e sangavulu na tsakutua.

⁹ Mi murina kalina e dou visutugua a Hesekia tania nina lobogu, maia e marea na linge na tsonikae iani:

¹⁰ Inau au padâ laka sauba nogo kau vano tana barangengo na mate,

Kalina au tinoni vaolu moa.

¹¹ Mau padâ laka sauba ke utu nogo kau reitugua na Taovia,

Se sa tinoni mamauri i laona na barangengo iani.

¹² Na mauriqu e takuti me sui nogo,

Vaga moa kesa na valepolo ara veoa,

Vaga kesa na sangava na polo ara kutiligia tania na lobi.

Inau au padâ laka God e suilavagini vaniau nogo na mauriqu.

* **38:6 38:21** Kaira na buto 21 ma na 22 ara molomaikaira ieni vaga nogo ara totu tana 2 Taovia Tsapakae 20:6-9, me tau tana susuina.

13 Tana bongi popono au gini ngangai loki na sosongo,

E vaga moa ti kesa na laeone e gati kutsigira na suliqū.

Mau padâ laka God e suilavagini vaniau nogo na mauriqu.

14 Me tau nogo tangi laba se ke tangi maka na tatangina niqū goko.

Mau ngangai vaga moa kesa na kulukulu.

Ma na mataqu e kolae nogo na morodato i baragata.

Taovia, ko laumaurisiau inau tanigira na rota seko sui girani.

15 ?Ma nagua goto kau tsaria inau? Na Taovia nogo e naua na omea iani.

E ponopala sosongo na tobaqu me utu vaniau na maturu.

16 Taovia, inau sauba kau mauri vanigo moa igoe, vanigo segeni moa,

Igoe nogo o taliau mo tamivaniau kau mauri.

17 Niqū vatsangi savi e oli me lia na rago.

Igoe nogo o maurisiau tanigira na omea seko sui, Kalina igoe o padalegira pipi sui niqū sasi.

18 Me tagara goto ke kesa e totu tana barangengo na mate ke tangomana na tsonikaeamu;

Igira ara mate nogo e utu nogo kara amesia ko naua sa omea dou vanigira.

19 Migira moa ara mamauri ara dona na tsonikaeamu igoe,

Vaga nogo inau au tsonikaego kalina ia.

Igira na tamaga ara turupatuna vanigira na daleqira na omea dou sui igoe o naua vanigira.

²⁰ Taovia, igoe o tali maurisiau nogo inau.

Migami sauba kami taia nimami itai tatangi, ma kami lingena na linge na tsonikaeamu.

Eo, sauba kami lingena na tsonikaeamu i laona nimu Vale Tabu tana na maurimami ppono.

²¹⁻²² (-)

PAPI KESA

(Linge 1-41)

PAPI KESA

(Linge 1-41)

39

Igira na Mane Adigoko ni Babilonia

(2 Taovia Tsapaka 20:12-19)

¹ Mi tana tagu vaga nogo iani, ma na taovia tsapaka ni Babilonia, a Merodak Baladan na asana, maia na dalena a Baladan, e rongomia laka a Hesehia na taovia tsapaka tana Juda e lobogu loki sosongo me mauri doutugua. Mi tana maia e tû me molovanogira visana nina mane adigoko kara ba sauania kesa nina leta ma nina vangelaka.

² Ma Hesehia e soalakagira na mane adigoko girani, me sauvulagia vanigira pipi sui nina omea tatamani, igira nina siliva ma nina qolumila, nina papasa ma nina kô sisigini dou, migira sui lakalaka goto nina vangana na vailabu. Me tagara lelê goto sa omea i laoqira nina voki na

mololaka omea, se sa nauna goto i laona na verana popono, ke tau sauvulagia vanigira kara morosia.

³ Mi muri, maia Isaia na propete e bâ i konina a Hesehia me veisuâ, “?Me laka iava vaga ara talumai na mane girani, ma nagua ara mai tsarivanigo igoe?”

Ma Hesehia e tsarivania, “Igira ara talumai i Babilonia, aia e kesa na vera e totu ao sosongo.”

⁴ Ma Isaia e veisuâ goto, “?Me laka nagua ara ba reia i laona na valemu igoe?”

Ma Hesehia e tuguvisua me tsaria, “Igira ara reigira pipi sui lakalaka na omea. Me tagara lelê goto sa omea i laogira niqû voki na mani mololaka omea kau tau sauvanigira kara reia.”

⁵ Mi tana, ma Isaia e tsarivania na taovia tsapakae, “Na Taovia Susuliga Sosongo e tsaria

⁶ laka e maimai nogo na tagu i tana pipi sui lakalaka na omea ara totu i laona na valemu, igira na omea ara mololakagira na mumuamu tsaumai i dani eni, sauba kara adivanogira sui lakalaka i Babilonia. Me ke tagara lelê goto sa omea ke totuvisu ieni.

⁷ Me sauba kara aditsekavanogira visana vidaqira na kukuamu manana igoe, ma kara vasigira gana kara ago tana valena na taovia tsapakae ni Babilonia.”

⁸ Ma Hesehia e padagadovia na rongona na goko vaga ia, laka sauba ke totu moa na rago ma na goto i laona na verana tana maurina popono nogo aia, mi tana maia e tû me tsarivania a Isaia, “Na goko vaga igoe o sauvaniau me talu i konina na Taovia, aia e dou sosongo vaniau nomoa.”

40

Na Goko na Mauri

- ¹ Maia na Taovia nida God e goko me tsaria,
 “!Veregira niq̄u tinoni! !Eo, ko veregira!
² Goko dou vanigira na toga ni Jerusalem.
 Tsarivanigira laka e tugugira nogo niq̄ira tagu na
 rota,
 me laka ara tanusiligi nogo niq̄ira sasi.
 Ara adikedena sui nogo i koniq̄u inau na Taovia
 na matena pipi sui niq̄ira sasi ara tsukia.”
- ³ Me tangi laba kesa na goko me tsaria,
 “!Vangarau manogatia kesa na sautu loki vania
 na Taovia i laona na kaomate!
 !Gotolia na nauna i tana ke liu nida God!
⁴ Munugira pipi sui na qouna;
 atsanía pipi na vungavunga ma na tetena;
 sarasia na kao vatuvatuga me ke atsa.
⁵ Mi tana ti ke labamaka gana loki tsapakae na
 Taovia,
 migira sui na mamatana tinoni sauba kara reivu-
 lagia.
 Na Taovia segenina nogo e vekea na omea iani.”
- ⁶ Me tangi laba kesa goto na goko me tsaria,
 “!Ko katevulagia kesa na goko!”
 Minau au veisuâ, “?Ma na goko gua vaga sauba
 inau kau katevulagia?”
 Maia e tsarivaniau, “Ko katevulagia laka pipi sui
 na mamatana tinoni e utu kara mauri oka.
 Ara dona kara mate tsaku lê, vaga moa na
 buruburu,

ma gaqira tangirongo ara dudu tsaku lê vaga
moa na tsitsi atsi.

7 Na buruburu ara mate lê ma na tsitsi ara viri
dudu
kalina na Taovia e molomaia na guguri loki ke
pua salaligigira.

Migira goto na tinoni ara dona kara mate tsaku
lê vaga nogo na buruburu.

8 Eo, igira na buruburu ara mate lê, ma na tsitsi
ara dudu,
ma na gokona moa God e totu saviliu.”

9 Ko dato bâ i kelana kesa na vungavunga katsi,
mo ko ba turupatusa na turupatu dou vanigira i
Jerusalem.

!Ko gudato me ke tangi loki bâ na liomu kara gini
rongomia igira sui tana Sion!

Ko gokolaba mo ko laka goto na matagu.

Ko tsarivanigira na tinoni pipi sui tana vera ni
Juda

laka e maimai nogo niqira God!

10 !Reia bâ! E maimai nogo na Taovia God kolu
susuligana loki.

Na limana tabu e labu pukaliginigira gana gala,
me dulikolumaigira igira na tinoni aia e suivisu-
gira nogo.

11 Maia sauba ke reitutugudougira nina tinoni,
vaga moa na mane reitutugusipi e reitutugugira
me palagira nina sipi,
me alotisaigira na dalena sipi me tabelegira;
me alagigira bâ na tinaqira tana nauna i tana
kara mango.

Niqira God na Israel Aia e Loki Tsapakae Bâ

12 ?Laka tangomana kesa ke karoginia na kimana na kema,

se ke tovoa na tinaqeana na katsina na masaoka?

?Laka tangomana kesa ke molotsavua i laona kesa na tseu na kaona popono na barangengo,

se ke tovoa na mamavana na vungavunga ma na tetena tana omea na tovo mamava?

13 ?Me laka tangomana kesa ke tsarivania na Taovia nagua ke naua?

?Masei tugua ke sasania se ke tusu parovata vania?

14 ?Me laka i konina ase i God e ba lavegoko gana ke gini padagadovigira na omea levolevo, masei nomoa e tsaritugutugu vania te aia e donaginia na nauana na omea sui?

15 I matana na Taovia na puku sui ara mala vaga moa ti kesa na kukuduna na kô;

migira na momoru ao ara malamala vaga moa na papasa lê.

16 Me atsa moa ti kara labumatesigira sui lakalaka na omea tuavati tana goana atsi ni Lebanon,

marau tau moa vati danga tugua gana na kodoputsa vaniana nida God,

me ti vaga kara kavitsunagira sui na gai ara totu i tana,

marau tau goto danga tugua gana na gini soqoi lake.

17 Eo, igira sui na puku na tinoni ara tau saikesa lia vaga sa omea i matana aia.

18 ?Asei bâ ke atsa kolua God?
?Masei tangomana ke tsaritugutugua na rereina
God?

19 Aia e tau saikesa vaga na titinonina na god
peropero ara katsua igira na mane ara
dona na katsu omea,
migira ara aqo tana tapala ara lesoviginia na
qolumila,
mara turuvaginia tana tototona siliva.

20 Ma na mane e tau tamani tugua ke voliginia
na siliva se na qolumila,
aia e ba vilia kesa na gai kakai e vô na tola.
Mi muri, maia e ba lavea kesa na tinoni e dona
dou na katsu omea levolevo,
me nongia ke katsu vania kesa na titinonina na
god peropero e dona ke tukakai me tau
tangomana ke takeli.

21 ?Me laka amu tau vati donaginia moa?
?Me laka ara tau nogo tsarivanigamu i sau?
?Laka amu tau nomoa rongomia e koegua vaga
na tuturigana na barangengo?

22 Na Taovia nogo e aqosia, aia e totukae
tana nina sasana na totukae i kelana na
barangengo, mi gotuna na masaoka;
mi kalina aia e morotsunamai, me reigira na
tinoni ara tetelo lê vaga moa na loa.
Aia nogo e tatakatsinia na masaoka vaga moa
kesa na polokatsi,
me vaga goto kesa na valepolo gana na totu i
laona.

23 Aia e aditsunâ gaqira tangirongo na taovia
tsapakae loki,
me adiligi tanigira gaqira susuliga.

24 Igira ara vaga moa na volana vaolu na omea
 tsukatsuka ara vasini moa ara dato,
 me tau moa vati tsuna ao na lamuqira.
 Mi kalina na Taovia e molomaia na guguri
 papara,
 mara tavongani mamatsa, mara lovoligi lê vaga
 moa na buruburu makede.

25 ?Laka aseï goto bâ ke atsa kolua na God tabu?
 ?Me laka ke kesa segeni goto sa nauna ke vaga
 aia?

26 !Kamu morodato tana masaoka!
 ?Laka aseï nomoa e volagira na veitugu igamu
 amu reigira?
 Aia nogo na Taovia. Maia segenina nogo e ida
 vanigira vaga moa kesa na alaala na mane
 vaumate,
 me donaginia na dangaqira,
 me molovania pipi vidaqira na soana segeni.
 Mi tana rongona aia e susuliga sosongo, te e tau
 goto
 dona ke tsida sa vidaqira.

27 ?Igamu na Israel, rongona gua ti amu gini goko
 korekore vania na Taovia,
 mamu tsaria laka na Taovia e tau donaginigira
 nimui rota,
 me tau goto gini boe ti ara tau tusuvanigamu na
 pedegoto?

28 ?Laka igamu amu tau vati donaginia moa?
 ?Me laka amu tau moa vati rongomia?
 Na Taovia aia nogo na God e totu saliu;
 maia nogo e vusagira pipi sui na omea tana
 barangengo.

Me tau saikesa dona na kolae ma na qisi.
 Me tagara goto ke kesa ke dona na padagadovi-
 aqira nina papada aia.

29 Aia e susuligasigira igira ara maluku mara
 kolae.

30 Me atsa moa na tinoni vaolu, migira goto ara
 dona kara maluku ma kara kolae mate.

31 Migira moa ara norua na Taovia ke sangagira,
 sauba kara susuliga visutugua.

Me sauba kara lovodato vaga moa na manuloki;
 mi kalina kara uloulo me utu goto kara kolae;
 mi kalina kara vanovano me utu goto kara
 maluku.

41

*God e Vekea Laka Sauba Ke Adivisugira Tugua
 na Israel*

¹ God e tsaria,
 “!Kamu mui igamu sui na vera amu totu ao, ma
 kamu rongomiau inau!
 Kamu vangarau doua na omea kamu tsaria tana
 tinete;
 sauba nomoa kamu tamanina nimui tagu na
 goko.
 Ida ma ka maisai ma ka pedea laka ase i e goto.

² “?Laka ase i e adimaia aia e lauvera talu i
 longa,*
 me naua me gini managana iava moa i tana ke
 vano?

* **41:2 41:2** Na goko “aia e lauvera talu i longa” e kalea a Sirus
 na taovia tsapakae ni Persia. Reia tana Isaia 44:28, ma na 45:1
 ma na 46:11.

?Laka aseï nomoa e mologira na puku tavosi tana limana aia, rongona ke gini tsogori pukaligira niqira taovia tsapakae na tinoni sui?

Aia e labuginigira nina isi vaga moa ti na papasa lê.

Ma nina pipili e sarangasigira bamai vaga moa na buruburu makede e puasalâ na guguri.

³!Aia e takuvi tsarigira me liuputsi dou moa, me vanovano tsaku sosongo vaga moa ti na tuana e tau goto pelea na kao!

⁴?Maseï sagata nomoa e naua mara gini laba na omea girani?

Inau nogo na Taovia au pedea na omea sui ara laba tû mai nogo i sau.

Inau nogo na Taovia au totu tû tana tuturigana na omea sui, minau goto nogo na Taovia God sauba kau totu tana susuina.

⁵“Igira na tinoni tana vera ao ara reinogoa na omea au naugira inau, mara gini matagu loki mara gagariri.

Me vaga ia migira sui lakalaka ara saikolumai.

⁶Igira na tinoni vanga katsu omea ara vaisangagi mara vaimalagaisigi.

⁷Aia na mane logovale ke tsarivania aia e dona na gini aqosi omea na qolumila, ‘!E dou sosongo manana nimu aqo igoe!’

Ma na mane e lasi atsanidoua na titinonina na god peropero e malagaisia aia e bulusaia me tsaria, ‘Na bulu e tangolidou sosongolia!’

Mi muri mara ka tû, mara ka kakaisidouginia na nila na titinoni ia tana sasana.

⁸ “Migamu na Israel niqû maneaqo, igamu nogoria na tinoni inau au viligamu, igamu na kukuana a Abraham na kulaqu dou.

⁹ Inau au adivisumaigamu talu tana susuina na barangengo, mau soa rutsumigamu tana tsuruna saikesa, mau tsarivanigamu, ‘Igamu nogo niqû maneaqo.’

Eo, inau au tau sove tanigamu, au viligamu nogo.

¹⁰ !Kamu laka na matagu, inau au totu kolugamu! !Inau nogo nimui God, kamu laka na tamivani-ana sa omea ke molomatagu vanigamu!

Inau sauba kau susuligasigamu, ma kau sangagamu; me sauba nomoa kau reitutugugamu ma kau maurisigamu.

¹¹ “Igira na puku tavosi ara kore vanigamu igamu, sauba e utu ke managaqira, me ke paluvanga-maqira lê moa.

¹² Igira ara vailabugi kolugamu sauba kara mate, ma kara nangaligi saikesa tania na barangengo.

¹³ Inau na Taovia nimui God inau nogo au susuligasigamu mau tsarivanigamu, ‘Kamu laka na matagu, inau nogo sauba kau sangagamu.’ ”

¹⁴ Ma na Taovia e tsaria,

“E atsa moa ti igamu na Israel amu tetelo mamu maluku lê vaga ia, kamu laka moa na matagu; inau sauba kau sangagamu.

Inau na God tabu ni Israel, minau nogo au laumaurisigamu.

¹⁵ Inau sauba kau naua migamu kamu lia vaga na pava na labududusi uiti, kolu nilana vavaolu dou me vavanga.

Igamu sauba kamu labududusigira na vungavunga ma kamu torotusanigira, migira na tetena kara rapa lê vaga moa na papasa.

¹⁶ Migamu sauba kamu tsonidatogira tana masaoka, vaga moa ti na kekevuna na uiti, ma na guguri sauba ke pualigigira, ma na tulonga ke sarangasigira.

Mi muri ti igamu sauba kamu gini magemage tana rongona inau nogo nimui God, ma kamu tsonikaeginiau inau na God tabu loki ni Israel.

¹⁷ “Mi kalina igira niq̄u tinoni kara marou ma kara lave kô, ma na lioq̄ira ke gini mamatsa na ngao inu, mi tana ti inau na Taovia sauba kau rongomia niq̄ira nonginongi.

Inau na God ni Israel sauba e utu saikesa kau tsonilegira.

¹⁸ Inau sauba kau naua migira na ko loki kara tatave tana tetena mate, ma na vuravura kara tave tana poiatsa.

Ma kau olia na kaomate me ke lia na maomao
na kô,

ma na kao mamatsa lê ke lia na ko tsatsali.

¹⁹ Inau sauba kau naua ma na gai na sida, ma na
aru, ma na gai na olive,

me pipi sui vatana na gai tana goana atsi kara
viri dato i laona na kaomate.

²⁰ Migira na tinoni sauba kara reia e laba vaga
ia,

ma kara donaginia laka inau nogo na Taovia au
naua na omea iani.

Me sauba kara padagadovia laka na God tabu
loki ni Israel aia nogo e naua

te e gini laba na omea vaga ia.”

Igira na God Peropero Ara Tau na God Mana

²¹ Ma na Taovia, aia na taovia tsapakae ni
Israel, e ngaoa ke tsarigotoa na omea iani:

“Igamu na god peropero ni veratavosi, kamu mai
tana tinete ma kara rongomia nimui goko.

Kamu vangaraudougira nimui goko amu ngaoa
na tsariana.

²² Kamu mai ieni, ma kamu kate vulagia na omea
sauba ke laba,

rongona igami kami gini donaginia tana tagu gua
ke laba.

Kamu tsarimakali gotoa tana tinete na omea ara
laba nogo i sau,

ma kamu vota rongona vanigami.

²³ Eo, kamu tsarivulagi vanigami dou nomoa na
omea sauba ke laba ke sau,

mi tana ti igami sauba kami donaginia laka
igamu nogo na god.

Kamu naugira visana na omea dou, se kamu
molomaigira ke visana na rota seko loki,

rongona igami kami gini novo loki ma kami matagu.

²⁴ Igamu, me pipi sui na omea amu naugira, amu tau saikesa moa tamani rongona; migira sui ara samasama vanigamu ara marasi-biga.

²⁵ “Inau au vilinogoa kesa na tinoni e totu i longa. Me sauba kau raia me ke maiginigamu tû i vava. Aia sauba ke tsogorigira na tagaovera vaga moa na boko, me vaga nogo kalina na tinoni aqosi popovatu e tsogoria na kao tsitsi gana na aqosi popovatu.

²⁶ ?Laka aseï vidamui nogo igamu e kate vulagi idanogoa laka sauba ke laba na omea girani, rongona igami kami gini tsaria laka igamu amu goko mana? E tagara lelê sa vidamui ke tsaria sa tsaqina goko tana rongona na omea sauba kara laba; me tagara goto ke kesa ke rongomia sa vidamui ke goko.

²⁷ Minau na Taovia au idanogo na kate vulagiana vania Sion na turupatuna, minau nogo au molovanoa i Jerusalem kesa na mane adigoko ke ba tsaria, ‘!Ara maimai nogo igira nimu tinoni! !Eo, ara vivisu mai i vera!’

²⁸ “Mi kalina inau au momoro i laoqira na god peropero gira,

me tagara sa vidaqira tangomana ke tsaria sa
 tsaqina goko,
 me tagara goto ke kesa tangomana ke tuguvisu
 vaniau sa veisua inau au veisuaginigira.
 29 Igira sui lakalaka na god peropero girani ara
 tau tamani rongona;
 ara tau goto tangomana kara naua sa omea.
 Na titinonina na god peropero girani ara la-
 belabeaga lê, mara tau goto tamanina sa
 susuliga.”

42

Nina Maneaço na Taovia

1 Na Taovia e tsarivaganana iani,
 “Iani nogo niçu maneaço au susuligasia,
 aia au vilinogoa me gini laoçu sosongo na reiana.
 Au dangali tovuginia niçu Tarunga
 rongona aia ke gini vaturia na pedegoto i laoqira
 na puku sui.
 2 Aia sauba ke tau kanga me ke tau guloki,
 me utu goto kara rongomia ke tangi loki na liona
 tana sautu.
 3 Me utu goto ke kutsia sa ade e taboku kaukau
 nogo,
 se ke uvimatesia sa lake e vurumate lê nogo na
 iruna.
 Maia sauba nomoa ke vaturia na pedegoto i
 laoqira na tinoni sui.
 4 Me sauba e utu goto ke terevia se ke suga tania
 nina aço,
 poi tsau ke turuvaganian na pedegoto tana
 barangengo.

Migira na momoru sui ni mao ao ara amesi
sosongolia na rongomiana nina sasani.”

⁵ God e vusâ na masaoka me tatakatsinia;
me aqosia na barangengo me pipi sui na omea
mamauri i laona;
maia nogo e tusua na magomago na mauri
vanigira sui na tinonina.

Mi kalina ia, ma na Taovia God e tsarivania nina
maneaqo,

⁶ “Inau nogo na Taovia au viligo, mau molo-
vanigo na susuliga
gana ko reiginia laka na pedegoto ke totu pipi
nauna tana barangengo.

Inau au tangoliginigo na limaqu mau reitu-
tugugo.

Me sauba kau mologo igoe mala niqu taso
kolugira na tinoni sui,
ma na marara vanigira na puku sui.

⁷ Migoe sauba ko naua ma kara moro igira na
koko,
mo ko nusigira igira ara totu sosori i laona na
vale rodo.

⁸ “Inau segeni moa na Taovia nimu God.
Me tagara goto sa god tavosi tangomana ke
sangapata tana mararaqo;
me utu goto kau tamivanigira na tinoni kara
tsonikaea na titinonina na god peropero.

⁹ Igira sui na omea inau au kate idanogoa laka
sauba kara laba,
ara laba sui nogo kalina ia.
Mi kalina ia, minau sauba kau kate vanigamu na
omea vaolu

idavia ke labamai na taguna.”

Na Linge na Tsonikae

¹⁰ !Igamu sui na tinoni tana barangengo popono kamu lingen kesa na linge vaolu na mani tsonikaeana na Taovia!

Kamu tsonikaea igamu sui amu liu tana vaka i tasi;

migamu goto na omea mamauri sui i laona na kema.

Migamu sui amu totu tana momoru ao kamu sanga goto na linge vaniana kesa na linge vaolu.

¹¹ Igamu sui amu totu tana kaomate, kamu tsonikaea God;

migamu goto na tinoni ni Kedar, kamu lilinge ma kamu tsonikaea.

Migamu amu totu tana verabau ni Sela kamu gudato tana magemage i kelaqira na vungavunga.

¹² Migamu goto amu totu tana vera i tasi taligu kamu tsonikaea ma kamu soalokia na Taovia.

¹³ Na Taovia e aligiri na vano na vailabu vaga moa kesa na malagai susuliga,

me totu vangarau sui nogo, me laona sosongo na vano na vailabu.

Maia e tû, me naua na gû na vailabu, me sauvulagia na susuligana tana tuliusiaqira gana gala.

God e Vekea Ke Sangagira Nina Tinoni

¹⁴ God e tsaria,

“Inau au totu mui oka nogo, mau tau tuguisua niqira nonginongi niqiu tinoni.

Bâ, mi kalina ia, e labamai nogo na tagu i tana
 kau tangotuguqira niqû tinoni,
 mau kanga loki vaga moa kesa na daki e vatsan-
 gia na dalena.

¹⁵ Sauba nomoa kau tû, ma kau toroutsanigira
 na tetena ma na vungavunga,
 ma kau matsesigira na buruburu ma na gai.
 Ma kau oligira na poiatsa i tana e tave na ko loki
 ma kara lia na kaomate,
 ma kau mamatsaligira na maomao na kô.

¹⁶ “Inau sauba kau idagana sautu vanigira niqû
 tinoni koko
 tana sautu i tana igira ara tau vati liu bâ.
 Ma kau naua me ke marara na mataqira ma kara
 tau goto liu tana rodo,
 ma kau sarasia na kao vatuvatuga me ke gini atsa
 na sautu vanigira.
 Igirani nogo na omea au vekea vanigamu inau
 laka kau naua,
 me utu goto kau tau manaligira.

¹⁷ Migira ara norugira moa na titinonina na god
 peropero,
 mara soaginigira laka niqira god na nununa na
 omea lê girani,
 sauba manana nomoa ke paluvangamaqira.”

*Igira na Israel Ara Vaga Moa na Koko ma na
 Muikuli*

¹⁸ Na Taovia e tsaria,
 “!Igamu na tinoni ni Israel ara mui manana na
 kulimui,
 mara koko manana na matamui!

Nimui aqo kamu sangavigira na kulimui ma kamu rorongong,
ma kamu sangavigira na matamui ma kamu momoro.

19 Igamu inau au viligamu kamu lia niqumaneaqo,
gana kamu gini adikaea niqumango vanigira na tinoni tavosi.

Migamu amu koko mamu mui liuliu bâ liusigira sui na mata koko ma na muikuli.

20 ?Igamu na tinoni ni Israel, amu morosigira danga nogo na omea,
ma nagua e pelu vanigamu?

?Amu tamanina rago na kulimui gana na rorongong,
ma nagua manana amu rongomia?"

21 Na Taovia aia na God e gini laona sosongo na maurisi tinoni,
maia nogoria na rongona ti aia e vaturia nina ketsa ma nina vali,
me ngaogira nina tinoni kara padalokigira.

22 Bâ, mi kalina ia, migira nina tinoni ara totu sekoseko lê.

Ara mai gaqira gala mara laugira sui niqira omea levolevo,

maraba tsonigira tana vale sosori,
maravongo kapusigira tana baba i vavana na kao.

Me tagara goto ke kesa ke mai me ke laumaurisigira.

23 ?Me laka ke kesa i laomui ke ngaoa na rongomiana na goko iani?

?Me laka ke tû kalina ia me ke bâ, sauba kamu
rorongo kalavata dou?

²⁴ ?Asei e mologira na Israel tana limaqira igira
na vanga komi?

!Aia segenina nogo na Taovia, aia igita a sasi i
matana!

Migita segeni nogo a sove na muriana na sautu
aia e pedea vanigita,
ma tau goto ngaoa na muriana nina ketsa ma
nina vali.

²⁵ Me vaga ia, maia e molomaia vanigita na
rotana na vailabu
gana ka vatsangiginia na susuligana na korena.
Ma na korena aia e iru vaga saikesa na lake i
laona na Israel popono,
migita a tau moa padagadovia na omea e laba;
ma tau goto sasanina sa omea i konina gana ke
gini oli nida sasaga.

43

God e Vekea Laka Ke Laumaurisigira Nina Tinoni

¹ Igamu na Israel, na Taovia aia e vusagamu e
goko me tsaria,

“Kamu laka na matagu, inau nogo sauba kau
laumaurisigamu.

Inau nogo au molovanigamu na soamui, migamu
niqû tamani nogo inau.

² Mi kalina ti vaga kamu tulusavu tana kô mao,
inau sauba kau totu kolugamu;

ma na tatarina na kô e utu ke lumigamu.

Mi kalina ti vaga kamu liu bâ i laona na lake
me sauba e utu ke ganigamu,

ma na iruna e utu goto ke iruvigamu.

³ Rongona inau na Taovia nimui God,
na God tabu ni Israel minau nogo au laumau-
risigamu.

Kalina igamu amu totu moa tana limaqira gamui
gala,
inau au tusugira na Ejipt, ma na Sudan, ma na
Seba,
na tugumui, rongona igamu kamu gini totu
tanusi.

⁴ Eo, sauba kau nauvaganana ia, rongona igamu
amu tamani rongona loki sosongo bâ i
mataqu inau,
mau galuvegamu, mau padalokigamu.

⁵ !Kamu laka goto na matagu, inau nogo au totu
kolugamu!

“Me ke tû tana butona momoru i longa ao, me
tsau bâ i tasi ao,
minau sauba kau adivisumaigira nimui tinoni.

⁶ Sauba kau tsarivanigira igira i vava kara
tamivanigira ma kara vano,
ma kau tsarivanigira igira i ata kara laka goto na
tangolivisuaqira.

Igamu sui na tinoni amu totu tana momoru ao,
kamu tamivanigira niqû tinoni kara
visumaitugua,

talû pipi sui tana nauna polia na barangengo.

⁷ Igira niqû tinoni segeni nogo inau,
minau nogo au vusagira gana kara
tsonikaeginiau.”

Igira na Israel Nina Rongovata na Taovia

⁸ God e tsaria,
 “Kamu raqagira niq̄u tinoni tana tinete.
 Igira ara tamaniragoa na mataqira, mara kokoko
 moa,
 mara tamaniragoa na kuliqira mara tau moa
 rorongō.

⁹ Kamu soagira na puku tavosi sui goto ma kara
 mai laba tana tinete.

?Laka asēi vidaqira niqira god igira tangomana
 ke katevulagia na omea sauba ke laba ke
 sau?

?Masei vidaqira igira e katevulagi idanogoa na
 omea ara laba i dani eni?

Molovanigira na god peroperō girani kara adi-
 maigira gaqira rongovata,
 gana kara manaliginia laka igira nogo ara kate-
 gira idanogoa

laka kara laba na omea vaga ara laba i dani eni.

¹⁰ “Igamu na tinoni ni Israel, igamu nogo niq̄u
 rongovata inau.

Inau nogo au viligamu kamu lia niq̄u maneaq̄o,
 gana kamu donaginiau inau ma kamu tutuniq̄u,
 ma kamu gini padagadovia laka inau segeni moa
 au God.

Me tagara saikesa sa god tavosi ke totu i sau,
 me sauba ke tagara saikesa goto ke kesa ke totu
 tana tagu ke mai.

¹¹ “Inau segeni moa na Taovia,
 minau lelê moa tangomana kau laumau-
 risigamu.

¹² Minau nogo au kate idâ na omea kara laba,
 mi muri minau au mai mau sangagamu.

Me tagara lelê goto sa god ni veratavosi ke
nauvaganana vanigamu iani.

Migamu nogoria amu niqû rongovata inau.

¹³ Inau segeni nogo au God, me sauba kau God
saviliu.

E tagara ke kesa tangomana ke adiligigamu tania
na limaqu inau;

me tau goto tangomana ke kesa ke olia na omea
au aqosia.”

Na Tsogo Taniana na Babilon

¹⁴ Ma nina God tabu na Israel, aia nogo na
Taovia e laumaurisigamu igamu e tsaria,

“Inau sauba kau molo bâ kesa na alaala na mane
vaumate ke baginia na verabau ni Babilon,
gana kau laumaurisiginigamu.

Ma kau pokati tsunagira na matsapakapuna,
ma niqira gû na magemage igira na tinonina
sauba ke oli me ke lia na ngangai.

¹⁵ Inau na Taovia nimui God tabu.

Inau nogo au vusagamu igamu na Israel,
minau nogo nimui taovia tsapaka.”

¹⁶ I sau vasau nogo na Taovia e votia kesa na
sautu e liu tsapatugu i levugana na tasi,
me moloa na mangamanga i levugana na tatari
loki.

¹⁷ Maia e naua ti igira na alaala loki na mane
vaumate ara tsodoa gaqira matemate i
laona,

kolua niqira ose ma niqira terê.

!Ara luvu takuti, me tau goto pipidi ke kesa,
ara mate sui vaga moa kalina ara pusua na sulu
me mate na iruna!

18 Ma na Taovia e tsaria,
 “Migamu kamu laka na tangolikakaiana moa na
 omea ni sau,
 se na totu vataragi moa tana omea ara laba nogo
 i oka.

19 Kamu padapitua na omea vaolu sauba inau
 kau naua.

!Eo, me tuturiga nogo na laba! ?Megua, laka amu
 tau vati reia moa?

Au vangaraunogoa kesa na sautu ke liu tsap-
 atugu tana kaomate,

mi tana sauba kau molovanigamu na kô tatave.

20 Me atsa moa igira na omea tuavati atsi, sauba
 nomoa kara padalokiau,

migira goto na pai atsi ma na tsou sauba kara
 tsonikaeau

kalina inau kau moloa na ko maroga ke tatave i
 laona na kaomate,

gaqira kô na inu igira niqû tinoni vivili.

21 Igira nogoria na tinoni au aqosigira vaniau
 segeni,

gana kara lingenâ na linge na tsonikaeginiaqu.”

Niqira Sasi Igira na Israel

22 Ma na Taovia e tsarigotoa,
 “Migamu na Israel amu qisi nogo taniau,
 mamu tau nogo mai na samasama vaniaqu.

23 Igamu amu tau nogo adimai vaniau nimui sipi
 gana na savori-kodokodo,

mamu tau goto padalokiginiau nimui savori-
 kodoputsa.

Minau au tau goto molo kalagai vanigamu ma
 kau ketsaligamu kamu savori-sausau va-
 niau,

se kau ngoliginigamu na kodo bulunagai uruuru
i mataqu.

²⁴ Igamu amu tau voli bulunagai uruuru vaniau,
se kamu palaginiau na seregana nimui omea
tuavati. Tagara.

Igamu amu tû moa, mamu molo kalagai vaniau
inau tana nimui sasi;
mamu ngoliginiau moa na omea seko amu nau-
gira.

²⁵ Minau na Taovia nimui God au padalegira
nomoa nimui sasi,
tana rongona nogo gaqu loki tsapakae inau,
me utu goto kau padadatogira babâ na omea
seko amu naugira.

²⁶ “Ida ma ka vano tana tinete. Kamu van-
garaudougira nimui goko amu ngaoa na
tsariana.

Kamu isutugumui segeni gana ke gini labamaka
laka igamu amu tau sasi.

²⁷ Aia na kesanina mumuamui e sasi nogo;

migira gamui ida ara sasi goto i mataqu inau,

²⁸ migira nimui tinoni tagao ara bausia niqu Vale
Tabu.

Maia nogoria na rongona ti inau au toroutsania
na Israel,

mau tamivanigira na tinoni ni veratavosi kara
peagira niqu tinoni segeni nogo.”

44

Na Taovia Aia Segeni Moa e God

¹ Ma na Taovia e tsaria,

“Mi kalina ia kamu rorongu igamu na Israel niqu maneago,

ma na kukuana a Jakob niqu tinoni vivili.

² Inau nogo na Taovia au vusagamu.

Me tû nogo tana dani amu botsa, minau au sangagamu.

Kamu laka na matagu; igamu niqu maneago inau,

ma niqu tinoni vivili, mau galuve sosongoligamu.

³ “Inau sauba kau qetu kona na kao e tagara kô i laona,

ma kau naua me ke tave vanigamu na ko tsatsali tana kao mamatsa.

Me sauba kau dangaliginigira na dalemui niqu Tarunga,

ma kau vangalaka vanigira na kukuamui.

⁴ Me sauba kara dato magobu dou vaga moa na buruburu e dato tana nauna malobu,

me vaga goto na gaimelu e dato tana liligina na ko tsatsali.

⁵ “Me sauba kara visana na tinoni tana puku tavosi kara tutuniqu inau,

me pipi kesa tatasa ke mai me ke tsaria, ‘Inau nogo kesa nina tinoni na Taovia.’

Ma kara sangasage i laoqira na tinoni ni Israel.

Me pipi kesa sauba ke marea na asana na Taovia tana limana,

me ke soagini segenina laka aia goto kesa vidaqira nina tinoni God.”

⁶ Na Taovia, aia e tagaovigira me reitutugugira na tinoni ni Israel,

aia na Taovia Susuliga Sosongo e tsaria na omea iani:

“Inau nogo na kesanina ma na susuina, me tagara goto sa god tavosi, inau segeni lelê moa au God.

⁷?Laka tangomana ke kesa segeni ke naugira na omea vaga au naua inau?

?Masei moa e tangomana ke katevulagigira idanogoa pipi sui na omea ara laba nogo tû tana tuturigana saikesa, me ke tsau bâ tana susuina na tagu?

⁸!Kamu laka na matagu igamu niqu tinoni!

Igamu amu donagininogoa laka e tû i sau vasau, me tsau mai i dani eni, inau moa au katevulagigira idanogo na omea sui sauba kara laba,

migamu nogo niqu rongovata.

?Laka e totu manana sa god tavosi vaga inau?

?Me laka sa god susuliga goto sa nauna inau au tau vati donaginia?”

Ara Bule Igira Ara Aqosigira na Titinonina na God Peropero

⁹ Eo, igira sui lakalaka ara aqosi titinonina na god peropero ara tau tamani rongona, migira na god peropero igira ara padaloki sosongoligira ara tau goto tamanina sa rongona. Migira ara samasama vanigira ara koko manana mara tau sasaga, me sauba kara paluvangamaqira.

¹⁰ !E tau saikesa pelu na aqosiginiana na tapala na nununa na god peropero ma na samasama vaniana!

¹¹ Masei moa ke samasama vania sauba kara paluvangamana. Igira ara aqosigira na titinonina na god peropero girani ara tinoni lê segeni moa. Mologira kara mai tana tinete, ma kara isutuguqira niqira god peropero. Eo, me sauba nomoa kara gini matagu loki me ke paluvangamaqira.

¹² Aia na mane e dona na gini aqo na tapala e adia kesa turina na tapala me kodoa i laona na lake. Mi muri ma na limana susuliga e langâ nina gama gana ke gini tai taonia na nununa na god peropero. Mi kalina aia e aqoaqo e vitoa, me marou, me kolae lê.

¹³ Aia na mane e dona sosongo na katsu omea e tovotalua na katsina na gai. Me maretuguginia na madaova na nununa na god peropero, mi muri, maia e kavi taoniginia nina vangana na aqo na nununa kesa mane e rerei dou sosongo gana ke moloa i laona valena.

¹⁴ E tau utu aia ke vano tana goana atsi, me ke kavitsunagira na gai na sida gana ke gini aqo, se na aru, se sa gai kakai. Se aia ke ba tsukâ kesa na gai na kalimona, me ke pitua na usa ke tumulia gana ke gini dato.

¹⁵ Mi muri, maia ke adia na turina na gai ia gana na lake, ma na turina gana ke gini katsu titinonina na god peropero. Eo, kesa turina aia e gini soqoi lake gana na rarangi, ma na biti bredi, ma na turina e aqosiginia na titinonina na god peropero me samasama vania.

¹⁶ E adia na turina na gai ia me kodoginia gana velesi, me gania, me gini masu. Mi kalina

aia e rarangi me tsaria, “!E papara dou sosongo manana nomoa na lake iani!”

¹⁷ Ma na turina na gai aia e gini katsu titinonina na god peropero, mi muria me ba tsuporu tsuna i matana me samasama vania. Me nonginongi vania me tsaria, “!Igoe nogo niqu god, ko maurisiau inau!”

¹⁸ Na tinoni vaga gira ara tau saikesa sasaga mara tau goto donaginia nagua ara naua. Ara vongoa na mataqira ma na papadaqira gana kara tau donaginia na manana.

¹⁹ Me ti vaga aia na mane e katsu titinoni ke sasaga, maia sauba ke reigadovia me ke tsaria, “Na turina na gai ia inau au kodolea. Mau kodogira visana sivona breidi tana madaovana, mau gini kodoginigotoa gaqu velesi mau gania. Ma na turina na gai ia e kauvisu, minau au gini katsu titinonina na god peropero. ?Me laka e ulagana nomoa kau ba tao tsuporu i matana ma kau samasama vania kesa na takutina na gai lê?”

²⁰ Nina papada na tinoni ia e bubulega saikesa, me vaga moa na tinoni bule e gani tora. Nina papada bubulega ara raqa sasilia, me utu ke reigadovia laka na titinonina na god peropero aia e tangolia tana limana, na turina na gai lê moa, me tau na god.

Na Taovia Aia e Vusagira me Vagamaurisigira na Tinoni

²¹ Na Taovia e tsarigotoa,
“Igamu na Israel, na kukuana a Jakob, kamu padatugua na omea iani.

Kamu padatugua laka igamu niqu maneaqo inau.

Inau nogo au vusagamu gana kamu lia niqu maneaqo,

me utu saikesa kau padalegamu.

²² Au salaligigira nogo nimui sasi vaga moa na guguri e pualigia na parako. Kamu visumai i koniqu rongona inau nogo au vagamaurisigamu.”

²³ !Ko gudato tana magemage igoe na baragata!

!Ma kamu gû dato igamu sui goto amu totu i vavana na barangengo!

!Kamu gudato tana magemage igamu na vungavunga me pipi sui na gai i laona na goana atsi!

Na Taovia e sauvulagia gana loki tsapakae tana laumaurisiaqira na Israel igira nina tinoni segeni.

²⁴ “Inau nogo na Taovia nimui Vagamauri;

inau nogo au vusagamu.

Inau na Taovia, mau vusagira pipi sui na omea.

Inau segeniqu moa au tatakatsinia na masaoka; mi kalina au vusâ na barangengo, me tagara goto ke kesa ke sangaau.

²⁵ Inau au bulesia niqira papada igira na tinoni ara dona na tatada

mau pualasilea niqira kategoko igira ara basuti-dao.

Mau dona na oliana niqira sasaga na tinoni sasaga loki ma kara gini bubulega.

26 Mi kalina niq̄u maneaq̄o inau e t̄u me katevulagia laka sauba ke laba kesa na omea, se kalina inau au moloa kesa niq̄u mane adigoko ke ba katevulagia na omea au vangaraua na nauana, minau nogo au manaligira sui na omea igira ara katemaia. Minau goto nogo au tsarivania na Jerusalem laka igira nina tinoni sauba kara visumai ma kara totuvitugua, me vanigira na verabau tana Juda laka sauba kara logovisugira tugua. Eo, inau nogo sauba kau turuvaginikaegira tugua na verabau girani ara totu piriutsa.

27 Mi kalina kau ketsalia na tasi ke mamatsa, ma na kema sauba ke mamatsa takuti.

28 Inau au tsarivania a Sirus, 'Inau nogo au molokaego gana ko tagao tana asaq̄u inau, migoe sauba ko nautaonia moa na omea inau kau tsarivanigo na nauana. Sauba ko ketsaligira kara logovisutugua na Jerusalem, ma kara paka vaolusitugua na papakana na Vale Tabu.' "

45

Na Taovia e Vilia a Sirus Ke Taovia Tsapakae

¹ Na Taovia e vilia a Sirus ke lia na taovia tsapakae. Me molovania gana aq̄o ke sugutigira na puku tinoni danga, me ke adipukalia gaq̄ira susuliga na taovia tsapakae tavosi,

ma na Taovia nogo sauba ke sangavi vania na matsapakapuqira na verabau sui.

Miani nogo e vaga na goko na Taovia e tsarivania a Sirus,

² “Inau segeniqu nogo sauba kau vangaraua na sautu vanigo,

ma kau atsanigira na vungavunga ma na tetena.

Me sauba kau vui pukaligira na matsapakapu tapalamila,

ma kau tai rutugira na tapala katsikatsi gana na raveginiaqira.

³ Inau sauba kau tusuvanigo niqira qolo ma niqira omea loki matena sui ara molopoia tana niqira moi.

Mi tana ti igoe sauba ko donaginia laka inau nogo na Taovia,

me laka inau na God ni Israel au soaginigo na soamu segeni.

⁴ Inau nogo au viliginigo igoe ko sangagira na Israel igira niqu maneaqo,

igira na tinoni inau nogo au viligira.

Me atsa moa ti igoe o tau vati donaginiau moa inau,

minau moa au soâ na asamu igoe mau molokaego ko taovia tsapakae.

⁵ “Inau nogo na Taovia, me tagara goto sa god tavosi.

Me sauba kau tusuvanigo na susuligamu gana na tu kakai tana nimu aqo,

atsa moa ti igoe o tau vati donaginiau moa inau.

⁶ Inau au navaganana ia ti igira na tinoni sui,

tû kesa tabana na barangengo me vosa bâ kesa
 tabana,
 kara donaginía laka inau nogo na Taovia,
 me tagara goto sa god tavosi.

⁷ Inau nogo au goko me gini laba na marara ma
 na rodo.

Minau goto nogo au molomaikaira sui na tagu
 dou ma na tagu seko.

Inau nogo na Taovia au naugira pipi sui na omea
 girani.

⁸ “Igoe na masaoka, migamu na parako, kamu
 qetutsunamai na tagu dou vanigira na
 tinoni sui,

vaga moa kalina na usa e tumutsuna me malobu-
 sia na kao.

Me sauba ti igira kara totu tanusi, me ke laba na
 pedegoto tana barangengo.

Inau nogo na Taovia sauba kau naua ma kara
 laba na omea sui girani.”

Gana Loki Tsapakae na Taovia

⁹ Sauba ke seko sosongo nomoa vania na tinoni
 e vaimangabarigi kolua God aia e aqosia.

?Laka kesa na popovatu e dona ke tû me ke
 vaimangabarigi kolua aia e aqosia?

?Me laka na kao tsitsi ke tû, me ke veisuâ aia e
 karoa gana na aqosiginiana na popovatu,

“Laka nagua sagata o naua igoe?”

Se ke tsarivania, “Na popovatu o aqosia igoe e
 tau dou, e tau tamanina sa tatangolina.”

¹⁰ Me sauba ke seko sosongo nomoa vania na
 tinoni e tsarivanikaira na tinana ma na
 tamana,

“?Na rongona gua ti amu ka aqosiau inau me vaga ia na rerei?”

11 Na Taovia aia na God tabu ni Israel, aia e aqosigira na omea sui e tsarivaganana iani:

“!E tau nimui aqo igamu kamu veisuaau inau tana rongogira na dalequ, se kamu pedea na omea gua kau naua!

12 Inau nogo au aqosia na barangengo, mau vusagira na mamatana tinoni kara totu i laona.

Tana susuligaqu segeni nogo inau au tatakatsinia na baragata;

mau tagaovi kaputia na aso, ma na vula, migira na veitugu.

13 Inau segeniqu nogo au molo papada vania a Sirus

ke naua na aqo au molovania, me ke mologotogira na omea sui.

Minau sauba kau gotoli vania pipi sui na sautu i tana aia ke liu bâ.

Maia sauba ke logovisutugua na Jerusalem niqu verabau,

me ke nusigira igira niqu tinoni ara totu sosori.

Me tau gana ke adi vovina na aqo iani, se ke gini tangi loki gana rongo. Tagara.

Inau nogo na Taovia Susuliga Sosongo au tsaria na omea iani.”

14 Na Taovia e tsarivanigira na Israel,

“Igira sui na vangana loki matena tana Ejipt ma na Sudan sauba kara lia na tamanimui igamu,

migira na tinoni katsi ni Seba sauba kara aqot-seka vanigamu,
ma kara tsarimurimui kolu itai tapala tana limaqira.

Ma kara tsuporu tsuna i matamui ma kara tsaria,
'God nogo e totu kolugamu igamu, maia segenina moa e God.

¹⁵ Na God ni Israel, aia e laumaurisigira nina tinoni,
e dona sosongo na molopoi segenina.

¹⁶ Igira sui ara dona na aqosiaqira na titinonina na god peropero sauba kara vangamâ loki, me sauba ke paluvangamaqira igira sui lakalaka.

¹⁷ Ma na Taovia aia segenina nogo e maurisigamu igamu na Israel,
ma gamui tangomana sauba ke totu saviliu;
me utu saikesa kara paluvangamamui goto.' "

¹⁸ !Na Taovia aia e aqosia na masaoka,
aia segeni nogo e God!
Maia e vusâ na barangengo me naua ke gini tukakai me ke totu saviliu.
Maia e tau naua gana ke totu mangu lê moa,
ma gana na tinoni kara totuvia.
Maia nogo e tsaria, "Inau nogo na Taovia,
me tagara sa god tavosi.

¹⁹ Inau au tau goto tsari popoia sa omea,
se kau molopoigotoa sa niqû papada.
Mau tau raigira na tinoni ni Israel kara laveau kesa tana kao mangu lê. Tagara.
Inau nogo na Taovia, mau tsaria na manana;
mau sauvulagia moa na omea e goto me dou."

God e Taovia Tsapakae Kaputia Na Barangengo Popono

²⁰ Na Taovia e tsaria,
 “Kamu saimai igamu na tinoni pipi sui tana puku,
 igamu sui amu matepitsa tana vailabu.
 Kamu mai tusuvulagigamu segeni tana tinete.
 Ara tau saikesa tamani sa sasaga
 igira ara kalagai bamaia niqira titinoni gai
 mara nonginongi vanigira moa na god ara tau
 tangomana kara maurisigira.

²¹ Kamu mai, ma kamu vaigokovigi talu,
 mi muri ma kamu sauvulagia nimui gogoko tana tinete.
 ?Laka aseï nomoa e kate idanogoa i sau vasau na omea sauba ke laba?
 ?Me laka e tau inau nogo na Taovia, aia na God e laumaurisigira nina tinoni?
 E tagara goto sa god tavosi.

²² “Bâ, mi kalina ia, igamu sui na tinoni tana barangengo popono
 kamu pilomai i koniqu inau me sauba kamu mauri,
 rongona inau segeni lelê moa au God, me tagara goto sa god tavosi.

²³ Inau na Taovia au vatsa tana asaqu segeni nogo inau,
 me utu goto kau olia na omea au vekenogoa,
 laka pipi sui na tinoni sauba kara mai tsunaturu i mataqu,
 ma kara vekea laka sauba kara totukakai i koniqu.

- 24 “Me sauba kara tsaria, ‘Na Taovia segeni moa e sangagita, me susuligasigita.’
 Migira ara reisaviau inau sauba kara gini rota na vangamâ.
- 25 Inau nogo na Taovia sauba kau laumaurisigira igira sui na kukuana a Jakob, mi tana ti igira kara tsonikaeginiau.”

46

- 1 Ma na Taovia e tsarigotoa,
 “!Iani nogo na susuina gaqira tangirongo igira na god peropero ni Babilon!
 I sau igira na tinoni ni Babilon ara samasama vanikaira Bel ma Nebo ruka niqira god peropero.
 Mi kalina ia ara lutsangikaira tana asi,
 mara ka lia na kalagai mamava tana gotuqira na omea tuavati ara kolae sosongo nogo.
- 2 Na titinoni gira ara tau tangomana kara maurisi segeniqira.
 Ara mai na gala mara laugira mara kalagailigigira.
 !Iani nogo na susuina gaqira tangirongo igira na god peropero ni Babilon!
- 3 “Migamu na kukuana a Jakob, igamu sui niqutini amu kauvisu,
 kamu rongomiau inau.
 Inau au aragogamu tu nogo tana tagu amu botsa.
- 4 Inau nogo nimui God, me sauba kau aragogamu babâ

poi kamu tuqatuqa ma kamu dakidaki me ke
senge na ivumui.

Inau nogo au aqosigamu, me sauba kau reitu-
tugugamu,

ma kau sangagamu, ma kau laumaurisigamu.

⁵ “?Laka aseï nomoa ke atsa koluau inau?
?Me laka e totu sa nauna ke kesa ke vaga inau?

⁶ Na tinoni ara dona na molokoluana niqira
qolumila ma niqira siliva,

ma na tovoana na mamavaqira tana omea na
tovo mamava,

gana kara reia ti vaga ke tugua na aqosiginiana
na nununa kesa na god peropero.

Mi muri, mara tû, mara bâ volia kesa na tinoni
e dona na gini aqosi omea na qolumila,

gana ke aqosivanigira ke kesa,

marasuporu i matana, mara samasama vania.

⁷ Mi muri, mara tsebakaea tana kokoveqira mara
kalagaivanoa,

maraba moloa tana sasana, mi tana nogo e tu
kalavata, me utu goto ke ratsu bamai.

Me ti vaga ke kesa ke ba nonginongi vania,

ma na titinoni ia e tau goto tangomana ke
gokovisu vania

se ke laumaurisia tania na rota seko loki.

⁸ “Igamu na tinoni sasi, kamu padatugutugua na
omea inau au tsaria vanigamu iani.

⁹ Kamu padavisugira na omea ara laba nogo i sau
vasau,

ma kamu donaginia laka inau segeni moa au
God,

me tagara goto ke kesa ke vaga inau.

10 Tu nogo tana tuturigana inau au katevulagi-gira na omea sauba kara laba tana susuina na tagu,

mi sau vasau inau au kate idanogoa na omea ara tau vati laba.

Mau tsaria laka pipi sui na omea au vangaraua na nauana e utu saikesa kau terevia, me laka sauba nomoa kau manaligira sui.

11 Inau au soamainogoa kesa na tinoni ke talumai i longa,

maia sauba ke lovotsuna mai vaga moa kesa na rogabora,

me ke manalia na omea inau au vangarau manogatinogoa.

Inau nogo au tsaria na omea iani, me sauba ke laba manana vaga nogo au tsaria.

12 “Kamu rongomiau inau igamu na tinoni vanga tsatsarae,

igamu amu padâ laka e totu ao sosongo moa na tagu au pitia inau,

gana kau laumaurisigamu. Me tagara.

13 E mai varangi nogo na dani i tana kau laumaurisigamu,

me utu goto kau kisâ.

Sauba kau naua me ke dou visutugua na verabau ni Jerusalem,

me ke gini labamaka gaqu tangirongo ma na susuligaqu i laomui igamu na Israel.”

47

God e Kedeá na Babilon

¹ Na Taovia e tsarivaganana iani vania na verabau ni Babilon,
 “Igoe Babilon ko tsunamai tania nimu sasana na totukae
 mo ko totupuka tana kao i laona na papasa.
 I sau igoe o vaga moa kesa na baka daki vaolu,
 kesa na verabau e tau goto vati tuliusia ke kesa,
 mi kalina ia, igoe e tau nogo malopolopo me ke
 angaanga dou na kokoramumu.

Igoe o lia nogo na tseka.

² !Ko ba virua na vatu na rapasi uiti!

!Ko adiligia nimu polo na tsavu lova, mo ko tsoraligi gotoa na polomu rerei dou!

!Ko adikaea na kolosimu gana ko tulusavu tana kô!

³ Migira na tinoni sauba kara morosigo kalina ko totu malairole,
 ma kara reigo kalina o totu palatsuna saikesa me paluvangamamu.

Inau sauba nomoa kau tangotuguqu, me tau goto tangomana ke kesa ke utukapusiau.”

⁴ Na God Tabu ni Israel, aia nogo nida Vagamauri.
 Ma na Taovia Susuliga Sosongo aia nogo na soana.

⁵ Ma na Taovia e tsarivania na Babilon,
 “Ko totu mui moa i laona na rodo,
 rongona e utu nogo kara soaginigo na daki taovia vanigira na puku sui.

⁶ Inau au kore sosongo vanigira niqum tinoni,
 mau tau nogo nauvaganana vanigira laka ti igira niqum tamani.

Inau nogo au mologira i limamu,

migoe o tau goto gaegira,
me atsa moa igira na tuqatuqa ma na dakidaki
migoe o rotasi sosongoligira goto.

⁷ Mo padâ laka ko daki taovia saviliu,
mo tau gini boe nagua sauba ke laba vanigo tana
susuina.

⁸ “Igoe na Babilon ko rongomia na omea iani,
igoe kesa o reingao sosongolia moa na totu tana
mage,
mo padâ laka o totu raviravi dou nogo.
Migoe o tsari segenimu laka o loki tsapakae vaga
nogo God,
me laka e tagara goto ke kesa ke loki vaga igoe.
Mo padâ laka e utu saikesa ko tinamate sa dani,
se ko gini rota rongona ara nanga igira na
dalemu.

⁹ Bâ, mi kaira sui na omea karani sauba kara ka
laba vanigo
i laona kesa lelé moa na dani.
Me atsa moa ti igoe o gini aqo danga na vatana
nimu sinagore,
me sauba nomoa na savamu ma na dalemu kara
nangaligi sui tanigo.

¹⁰ “Igoe o padâ laka o totu raviravi dou i laona
nimu sasaga tabaru,
me laka e tagara goto ke kesa ke reigo.
Igira nogo nimu sasaga loki ma nimu donalevo
ara raqa sasiligo,
migoe o gini tsari segenimu, ‘Inau nogo au God,
me tagara goto ke kesa ke vaga inau.’

¹¹ Bâ, ma na rota seko loki sauba nomoa ke
gadovigo,

me tagara goto sa nimu sinagore ke tangomana
na utusiana.

Sauba ko tavongani toroutsa popono,
migira na omea seko igoe o pada e utu saikesa
kara laba vanigo, sauba nomoa kara laba.

¹² Ko gini aqo rago nimu ketso ma nimu tabatu,
igira igoe o lavu na gini aqo tuturiga kalina igoe
o vavaolu moa.

Me tau ngatsu utu igira kara sangago
mo ko gini molomatagu vanigira gamu gala.

¹³ Igoe o tau lelê susuliga, atsa moa na parovata
sui ara sauvanigo igira na tinoni sasaga.

Ko molovanigira igira ara dona na reigadoviana
na veitugu kara mai ma kara maurisigo.

Na tinoni girani ara mamatanigira na veitugu,
me pipi na vula ara mai katevulagi vanigo
na omea sauba ke laba vanigo.

¹⁴ “Migira sauba kara vaga moa na buruburu
makede,

ma na lake sauba ke ganisuigira.

Sauba kara tau goto tangomana na maurisi
segeniaqira,

rongona na lake ia sauba ke tau goto vaga na lake
tetelo,

gana kara gini rarangi me ke papara dou na
koniqira. Tagara.

Sauba nomoa ke papara sosongo me ke ganisui-
gira.

¹⁵ Migira igoe o lavu na ba lalave sasaga i
koniqira tana maurimu popono,

sauba kara viri mololego sui,
me ke tagara goto ke kesa ke totuvisu gana ke
laumaurisigo.”

48

E Kesa Lelê Moa na God Kara Tsonikaea

¹ Kamu rongomia na omea iani igamu na tinoni
ni Israel,

igamu na puku konina a Juda.

Igamu amu vatsa tana asana na Taovia,

mamu tsaria laka amu samasama vania na God
ni Israel,

migamu amu tau saikesa padarongona na goko
amu tsaria.

² Mamu gini kaekae moa mamu tsaria laka
igamu na tinonina na verabau tabu,

me laka igamu amu vataragi i konina na God ni
Israel,

aia ara soaginia na Taovia Susuliga Sosongo.

³ Miani nogo e vaga na omea na Taovia e
tsarivanigamu:

“I sau vasau nogo inau au katemaia na omea
sauba kara laba;

mi muri, minau au tavongani naua mara laba
nogo vanigamu.

⁴ Mau dona nogo laka igamu sauba kamu tsat-
sarae sosongo,

ma na lovamui ke kakai vaga na vatu ma na
tapala.

⁵ Maia nogoria na rongona ti inau au gini kate
idanogoa i sau na omea sauba kara laba
vanigamu.

Au katemaigira nogo kalina ara tau moa vati
laba,

gana ke gini utusiginigamu igamu na tsariana

laka igira nogo nimui titinonina ma na nununa
 nimui god peropero
 ara naua te ara laba na omea girani.

⁶ “Igira sui na omea inau au katemai idanogoa
 ara laba tovu nogo kalina ia.

Migamu amu morosigira, mamu sove moa na
 tabeana laka ara mana sui na omea inau
 au kate idanogoa.

Bâ, mi kalina ia, minau sauba kau katevulagigira
 vanigamu

ke visana goto na omea vaolu sauba kara laba,
 igira na omea inau au tau vati tsarivulagi
 vanigamu i sau.

⁷ Mi kalina lelê moa ia inau au naua mara gini
 laba;

me tagara goto sa omea vaga gira kara laba nogo
 i sau.

Me ti vaga kara laba nogo i sau, me sauba kamu
 tsaria laka igamu amu donaginigira sui
 nogo.

⁸ Minau au dona nogo laka e utu kau norugamu,
 rongona tu kalina amu botsa amu petsakoe
 mamu muria moa nimui papada segeni.

Aia nogo na rongona ti au gini tau tsarivulagi
 vanigamu na omea girani.

⁹ “Inau au kore sosongo vanigamu mau ngaoa na
 toroutsaniamui,

mau padâ moa na asaqu tabu,

ti au tangolivisua na korequ mau tau mate-
 siligigamu,

rongona na tinoni sui kara tsonikaeginiau.

10 Inau au tovoginigamu na lakena na rota,
vaga moa kalina ara malesia na siliva i laona na
lake loki.

Mau tsodovulagia moa laka igamu amu tau
tamani rongona.

11 Inau au padâ moa na asaqu tabu ti au gini
nauvanigamu na omea iani.

Au tau ngaoa na tinoni kara soasekolia na asaqu
inau,

ma kara tsonikaea kesa segeni.

Igira sui na tinoni niqira aqo kara tsonikaeau
segeni moa inau.”

Na Taovia e Vilia a Sirus

12 Na Taovia e tsaria,

“!Kamu rongomiau inau, igamu na Israel, na
tinoni inau au viligamu!

Inau segeni moa au God.

Inau na idana tsotsodo, ma na susuina tsotsodo,
me tagara goto sa god tavosi.

13 Na kimaqu nogo au pakaginia na barangengo,
mau tatakatsinia na masaoka.

Mi kalina inau kau ketsalikaira na barangengo
ma na masaoka laka kara ka mai,

mi kaira ara ka tu tsaku mara ka mailaba i
mataqu.

14 “!Kamu saimai ma kamu rorongo igamu sui
lakalaka!

E tagara lelê goto sa vidaqira na god peropero
tangomana ke katevulagia

laka aseï aia na mane inau au vilia ke baginia na
Babilon.

Maia sauba ke naugira na omea sui inau au
ketsalia ke naua.

15 Inau nogo au soâ na mane iani,
 mau dulikoluvanoa, mau sangâ me gini mana-
 gana.

16 “Bâ, mi kalina ia kamu mai varangi ma kamu
 rongomidoua na omea kau tsaria.
 E tu nogo tana tuturigana inau au gokomaka dou
 vanigamu,
 mau manali sailaginigira pipi sui niqu goko.”
 Mi kalina ia ma na Taovia God e tusuvaniau na
 susuligana nina Tarunga me molovanoau.

Nina Totogoko na Taovia Vanigira Nina Tinoni

17 Na God tabu ni Israel,
 aia na Taovia e laumaurisigamu, e tsari-
 vanigamu:
 “Inau nogo na Taovia nimui God,
 mau ngao sosongolia kau sasanigamu na omea
 ke dou vania na maurimui,
 ma kau sausautuna vanigamu i tana kamu liu
 bâ.

18 “!Ti moa vaga igamu kamu dona na muri-
 douaqira niqu ketsa!
 Mi tana ti niqu rago ke tatave vanigamu
 vaga moa na ko tsatsali e vô na mamatsa.
 Ma nimui sasaga goto ke dato susuliga,
 vaga moa na kararana na panu.
 19 Migira na kukuamui kara danga vaga na vatu
 na one,
 minau kau matanidougira, me ke gini utu kara
 toroutsasaiikesa.”

20 !Bâ, mi kalina ia kamu tû, ma kamu tsogoligi tania i Babilon!

Kamu magemage ma kamu gudato kara gini rongomigamu igira na tinoni pipi sui tana nauna, ma kamu tsaria,

“!Na Taovia e laumaurisigira nogo na Israel igira nina maneaqo!”

21 Mi kalina na Taovia e idagana sautu vanigira nina tinoni tana kaomate papara me mamsa,

migira ara tau goto gini rota na marou.

Aia e naua me vuramai vanigira na kô talu tana maragova,

aia e tapalia na maragova ma na ko maroga e tavongani rutsumai.

22 Ma na Taovia e tsaria, “E tagara goto sa rago ke totu vanigira na tinoni sasi.”

49

Igira na Israel Gaqira Marara Na Puku Sui

1 !Kamu rongomiau inau igamu na tinoni tana vera ao mi tana tasi taligu!

Idavia kalina au tau vati botsa inau, ma na Taovia e viliau, me moloau kau lia nina maneaqo.

2 Aia e naua ma niqû tsaqina goko ara vavanga vaga na isi.

Maia e tsavupoiginau na limana segeni.

Me naua mau gini vavanga vaga na pipili e totu vangarau gana na vanavana.

3 Maia e tsarivanjau, “Israel igoe nogo niqû maneaqo,

mi tana rongomu nogo igoe, ti na tinoni toga kara tsonikaeginiau inau.”

⁴ Minau au tsaria, “Inau au aqo kakai, me puala lê moa niqû aqo.

E vano sui nogo na susuligaqu, mau tau goto reia sa peluna.”

Me atsa moa ti e vaga ia, minau au norua moa na Taovia ke isutuguqu, maia nogo sauba ke tusupeluna vaniau tana omea sui au naua.

⁵ Au tau vati botsa moa inau, ma na Taovia e viliau nogo,

me moloau kau lia nina maneaqo rongona kau pidikaervisugira nina tinoni ni Israel, igira ara viri totu piriutsa bamai.

Na Taovia e padaloki sosongoliau nomoa, ma niqû God aia nogo na pukuna na susuligaqu.

⁶ Ma na Taovia e tsarivaniau,

“Eo, igoe niqû mane aqo, sauba rago ko adikae-tugua gaqira tangirongo na tinoni ni Israel, igira ara matepitsa tana vailabu, ma kara lia tugua na puku loki.

Bâ, mi kalina ia, inau au ngaoa kau moloa kesa goto na aqo vanigo, me ke loki goto bâ.

Minau sauba kau naua migoe ko lia vaga na marara loki ke mararasigira na puku sui, rongona kara gini mauri na tinoni sui lakalaka tana barangengo popono.”

⁷ Na God tabu, aia na vagamaurina na Israel,

e goko vania nina maneaço aia ara reisavi
 sosongolia igira na puku tavosi sui,
 me totu mala tseka vanigira na tinoni tagao,
 me tsarivani vaganana iani,
 “Igira na taovia tsapakae ma na tinoni lokiloki
 sauba kara morosigo igoe kalina ko totu tanusi,
 ma kara tû ma kara tsuporu tsuna i matamu tana
 kukuni.

Na omea vaga iani sauba ke laba manana,
 rongona inau na Taovia na God tabu ni Israel
 au viligo nogo ko lia niqu maneaço,
 me utu goto kau tau manalia na omea inau au
 vekenogoa vanigo.”

Na Vaolusituguana na Jerusalem

⁸ Ma na Taovia e tsarivanigira nina tinoni,
 “Kalina ke labamai na tagu i tana inau kau
 laumaurisigamu,
 me sauba kau rongomia nimui ngangai dato
 vaniau ma kau sangagamu.

Inau sauba kau mataligamu ma kau reitu-
 tugugamu,
 mi konimui nogo igamu ti inau kau naua kesa na
 vaitasogi kolugira na tinoni tavosi sui.

Ma kau tamivanigamu kamu totuvitugua nimui
 butona kao e totu seko lê kalina ia.

⁹ Minau sauba kau tsarivanigira igira ara totu
 sosori, ‘!Kamu totu tanusi!’

Me vanigira igira ara totu tana rodo, ‘!Kamu
 rutsumai tana marara!’

Me sauba igira kara magemage vaga na sipi ara
 mutsamutsa i kelaqira na tetena;

¹⁰ e utu goto kara dona na vitoa ma na marou.

Na paparana na aso ma na kaomate e utu goto
 ke sekoligira,
 rongona aia e galuvegira sauba ke idagana sautu
 vanigira,
 me ke tudumigira bâ tana ko vuravura.

11 “Inau sauba kau aqosia kesa na sautu loki ke
 taligu bâ tana vungavunga
 i tana kara liu igira niqû tinoni.

12 Me sauba kara visumai talu tana vera ao,
 tabana i vava, mi tasi,
 mi Asuan* tabana i ata.”

13 !Ko linge igoe na baragata! !Ko gudato tana
 magemage igoe na barangengo!
 !Igamu na vungavunga kamu linge loki!
 Rongona na Taovia sauba ke veregira nina tinoni
 me ke galuvegira igira ara rota.

14 Migira na tinoni ni Jerusalem ara goko mara
 tsarivaganana iani,
 “!Na Taovia e tsonilegita nogo!
 Aia e padalegita saikesa nogo.”

15 Me tû na Taovia me goko vanigira me tsaria,
 “? Laka tangomana kesa daki ke dona na
 padaleana na dalena boruboru,
 me ke tau galuvea na baka aia e vasua?
 Me atsa moa ti aia ke padalea na dalena tetelo,
 minau e utu saikesa kau padalegamu igamu.

16 !Jerusalem, e utu saikesa kau padalego!

* 49:12 49:12 Na verabau ni Asuan e totu tana Ejipt tabana i ata
 i tana ara ba totuvia na alaala loki na Tsiu.

Inau au marenogoa na soamu tana perana li-
maqu.

17 “Ara maimai nogo igira sauba kara logovisugo
tugua igoe,

migira sui ara toroutsanigo sauba kara tsogoligi.

18 Ko moro bamai mo ko reia na omea e laba.

Igira nimu tinoni ara saikolu, mara vivisumai i
vera.

E mana vaga nogo inau na God mamauri
igoe sauba ko gini kaekae igira nimu tinoni,
vaga nogo kesa na daki tauga vaolu kalina e
sagelia gana inilau.

19 “Igira na gala ara toroutsania nimu butona kao
me totu mangu lê.

Mi kalina ia, sauba ke tetelo lê me ke tau tugugira
igira sui sauba kara mai totuvigo.

Migira ara toroutsanigo igoe, sauba kara totu ao
sosongo tanigo.

20 Migira nimu tinoni ara botsa kalina ara totu
tsinogo,

kesa dani sauba kara tsarivanigo na goko vaga
iani,

‘Na butona kao iani e tau nogo tugugami,
ko tusuvanigami goto sa butona.’

21 Mi tana ti sauba igoe ko tsarisegenimu,

‘?Asei nomoa e vasuvaniau na baka girani?

Minau au nangaligira sui nogo na dalequ,
me utu goto kau tangomana na tamani dalequ
tugua.

?Mara tsiligiau nogo mau ba totu tsinogo,
masei nomoa e lokisigira na baka dangadanga
girani?

?Inau ara mololeau nogo kau totu segeni,
miava sagata ara talumai na baka girani?' "

22 Ma na Taovia God e tsarivaganana iani
vanigira nina tinoni,
"Inau sauba kau molo padapada vanigira na
puku tavosi,
migira sauba kara adivisumaigira i vera na
dalemui.

23 Migira na taovia tsapakae kara lia vaga na
tamaga vanigamu;
migira na daki taovia sauba kara vaga na tinaga.
Igira sauba kara tsuporu tsuna i matamui
ma kara padalokigamu ma kara kukuni
tanigamu.
Mi tana ti sauba igamu kamu donaginia laka
inau nogo na Taovia,
me laka e tagara goto ke kesa aia e noruau ke
qisi lê na pituana niqû sasanga."

24 ?Laka tangomana ke kesa na adiligi taniana na
mane vaumate na omea aia e laua?
?Mi kalina kesa na tinoni tagao seko sosongo ke
aditsekavanogira na tinoni,
me laka tangomana ke kesa ke ba laumaurisigira
tania na limana aia?

25 Ma na Taovia e gokovisu vania na Jerusalem
me tsaria,
"Aia saikesa nogo na omea sauba ke laba.
Inau sauba kau laumaurisigira nimu tinoni igoe
tania na limaqira igira na tagao seko,

ma kau adivisugira sui nimu omea levolevo ara
 laua igira gamu gala.
 Minau sauba kau vailabu kolua aseï moa ke
 vailabu kolugo,
 ma kau laumaurisigira na dalemu.
²⁶ Inau sauba kau naua migira ara bingi sekoligo
 kara vaimatesigi segeni,
 ma kara gini bule na labumate ma na mo-
 mosatoba loki.
 Mi tana ti igira na mamatana tinoni sui kara
 donaginia laka inau nogo na Taovia,
 mau laumaurisigo, mau suivisugo,
 me laka inau nogo niqira God susuliga igira na
 Israel.”

50

¹ Na Taovia e tsaria,
 “?Laka amu padâ igamu laka au sauligigira lê
 niqû tinoni
 vaga moa kesa na mane e tsonitunâ na tauna?
 ?Me ti ke vaga ia, miava e totu na mamarena na
 tsonitsunâ?
 ?Mamu padâ ngatsu laka au tsabirigamu mala
 tseka,
 vaga nogo kesa mane e tsabirigira na dalena
 mala tseka? Tagara saïkesa.
 Ara aditsekavanogamu tana rongona nimui sasi
 segeni nogo igamu,
 mau tsialigigamu tana rongona nogo nimui tsut-
 sukibo.

² “?Kalina inau au mai na laveamui ma na
 rongona gua ti au tau reia sa tinoni?

?Mi kalina inau au soagamu, ma na rongona gua
 ti amu tau gokovisu vaniau?
 ?Me laka amu padâ inau au maluku sosongo me
 tau tangomana kau maurisigamu?
 Bâ, minau tangomana kau goko moa me ke gini
 mamatsa na tasi,
 ma kau oligira na kô tatave ma kara lia na
 kaomate lê,
 ma kara gini viri mate na tsetse i laoqira rongona
 e mamatsa lê na kô.
³ Me tangomana goto kau naua ma na masaoka
 ke rodo,
 vaga moa ti aia e tangisigira igira ara mate.”

*Nina Rongomanga Dou Nina Maneaqo na
 Taovia*

⁴ Na Taovia God e sasaniginiau nogo na goko gua
 kau tsaria,
 ti kau gini tangomana na susuligasiginiyaqira
 igira ara kolae.
 Me pipi tana matsaraka aia e sangaau
 mau gini madodo na rongomiana na omea aia ke
 sasaniginiau.
⁵ Na Taovia e sangavinogoa na kuliq
 gana kau rongomiginia na omea aia e sasanig-
 iniau,
 minau au tau sove tania mau tau goto pilovisu
 tania.
⁶ Mau tamivanigira na gotuqu gana kara ramit-
 sia.
 Mau tau goto tukapusigira kalina ara gokopea
 vaniau,
 mara tatavutia na ivuna na ngolaqu,
 mara tsuvelia na mataqu.

7 Niqira goko peapea vaniau igira e utu kara sekoliginiau,

rongona aia nogo na Taovia God e kakaisiau.

Inau au bari segeniqu moa,

rongona au donagininogoa laka e utu goto igira kara paluvangamaqu lê,

8 rongona God aia e totu varangisau,

maia sauba ke sogogaqu.

?Laka e totu ke kesa tangomana ke keli vaniau?

!E dou, ida ma ka dulivano tana tinete!

Mi tana ti aia ke adikaegira na omea sui e katelia tana rongoqu inau.

9 ?Me ti vaga na Taovia God nogo e sogogaqu,

masei nomoa tangomana ke sauvulagia laka inau au sisi?

Igira sui lakalaka ara gokogaqu sauba kara nangaligi lê,

vaga moa na polo e gani suia na ripe.

10 Igamu sui amu kukuni tania na Taovia,

mamu muridougira na goko aia nina maneaqo e tsarivanigamu,

kamu laka na matagu.

E tau utu na sautu amu liu bâ i konina kalina ia ke rodo manana,

migamu kamu norukakaia moa na Taovia,

ma kamu vataragi i konina nimui God.

11 Bâ, migamu sui amu tau dona na noruana God, mamu tungi sulu gana ke mararasia nimui sautu

kalina amu liu tana rodo,

kamu liu rago tana mararana na sulu igamu segenimui nogo amu tungigira.

Ma na Taovia aia e pede manogatinogoa na
 nauna i tana kamu vano kalea,
 na nauna i tana kamu vatsangia na rota loki.

51

Na Goko na Vereana Jerusalem

¹⁻² Na Taovia e tsaria,
 “Kamu rongomiau inau igamu amu ngaoa kau
 maurisigamu,
 igamu sui amu mai na lave sasanga i koniqu
 inau.
 Kamu padavisukaira a Abraham ma ko Sara,
 kaira na mumuamui, i tana igamu amu bot-
 samai.
 Kaira ara ka vaga na vatu i tana au katsugamu
 mau aqosiginigamu.
 Mi kalina inau au vilia a Abraham, aia e tau
 tamani sa dalena,
 minau au vangalaka vania mau tusuvania danga
 na dalena,
 ma na kukuana aia ara pabo babâ mara lia na
 puku loki.

³ “Inau sauba kau galuvea na vera ni Jerusalem,
 migira sui goto ara totu tana toroutsana.
 Me atsa moa ti nina butona kao e lia nogo na
 kaomate,
 me sauba kau naua me ke lia tugua kesa na uta
 lakataga dou,
 me ke vaga nogo na uta inau au tsukâ i Eden.
 Na magemage loki moa sauba ke totu i laona,
 migira na tinoni kara linge na tsonikaeaqu ma
 na soadouaqu.

⁴ “Kamu rongomiau inau igamu niq̄u tinoni,
kamu rongomidoua na omea inau au tsaria:
Inau sauba kau sasaniginigira na tinoni sui niq̄u
ketsa,
ma niq̄u pede gotolaka sauba ke mararasigira na
tinoni pipi sui tana vera.

⁵ Inau sauba kau mai tsaku ma kau laumaurisi-
gira,
eo, e maimai varangi nogo na tagu niq̄u tango-
mana.
Inau segeniq̄u nogo sauba kau tagaovi kaputigira
na puku sui.

Igira sui ara totu i tasi taligu ara amesi sosongolia
laka kau mai inau ma kau laumaurisigira.

⁶ Kamu morodato tana masaoka; ma kamu
morosigotoa na barangengo.
Na masaoka sauba ke nangaligi lê vaga moa na
pungu,
ma na barangengo sauba ke tapuripuri lê vaga
moa na polo ngutanguta,
migira sui na tinonina sauba kara viri mate vaga
moa na lango.

Minau moa e utu ke sui niq̄u aq̄o na laumaurisi
tinoni,
niq̄u tangomana sauba ke totu saviliu.

⁷ “Kamu rongomiau inau, igamu amu don-
agininogoa na omea e goto me mana,
me pukuga kalavata nogo i tobamui niq̄u sasani.
Kamu laka na matagu kalina kara tsari levolevo
vanigamu ma kara gokopeagamu,

⁸ rongona na tinoni vaga gira sauba kara nan-
galigi lê vaga moa na polo e ganisui na
ripe.

Minau moa e utu ke sui niqo aqo na laumaurisi
tinoni,
niqo tangomana sauba ke totu saviliu.”

⁹ !Ko mamata Taovia mo ko sangagami!
Ko gini aqo na susuligamu vaga nogo o naua i
sau mo ko laumaurisigami.

Igoe nogo o labu tsapitsapia Rahab aia na tuqana
vigo na omea mamauri ni tasi.

¹⁰ Migoe goto nogo o naua me gini mamatsa na
tasi,

mo aqosia kesa na sautu i levugana na kema,
gana kara tangomana na liusavu igira na tinoni
igoe o maurisigira.

¹¹ Migira igoe o laumaurisigira sauba kara ba
tsau i Jerusalem,

ma kara lingelinge ma kara gugû tana mage.

Me sauba kara mage sailagi,

me utu goto kara dona na melu ma na ngangai.

¹² Ma na Taovia e tsaria,
“Inau nogo au susuligasigamu.

?Megua ti kamu matagunia moa na tinoni lê,
aia e dona ke mate tsaku lê vaga moa na
buruburu?

¹³ ?Laka amu padalenogoa na Taovia aia e
aqosigamu,

aia e tatakatsinia na masaoka,

me moloa na papakana na barangengo?

?Ma na rongona gua ti igamu amu matagunia
moa niqira momosatoba igira ara bingi
sekoligamu,

mara vangaraua laka kara toroutsanigamu?

Niqira momosatoba loki igira e utu goto ke pelegamu.

¹⁴ Igira ara totu tseka kalina ia, sauba ke tau oka ma kara totu tanusi, ma kara mauri oka ma gaqira mutsa sauba ke tugugira dou.

¹⁵ “Inau nogo na Taovia nimui God. Inau nogo au vulokaea na tasi, mau naua mara karara na panuna. !Na Taovia Susuliga Sosongo aia nogo na soaqu inau!

¹⁶ Inau nogo au tatakatsinia na masaoka, mau moloa na papakana na barangengo. Mau tsarivanigira na tinoni ni Jerusalem, ‘Igamu niqu tinoni inau.

Mau tusunogoa vanigamu niqu sasani, mau ravisiginigamu na limaqu.’ ”

Na Susuina Nina Rota na Jerusalem

¹⁷ !Jerusalem ko mamata! Ko mamata dou mo ko tû. Igoe o inuvi korasinogoa na tseu na kede aia na Taovia e tusuvanigo tana korena loki, me ulavigo.

¹⁸ Me tagara ke kesa ke idagana sautu vanigo, me tagara goto ke kesa i laoqira nimu tinoni ke tangolia na limamu me ke tudumigo.

¹⁹ Ara ka ruka na rota seko loki ara ka gadovigo nogo igoe: igira gamu gala ara toroutsani poponoa nimu butona kao, migira nimu toga ara gini mate na vitoa.

Me tagara goto ke kesa ke galuvego.

²⁰ Mi tana tsuruna pipi na sautu,
 nimu tinoni ara maluku sosongo mara viri puka
 bamai,
 ara vaga moa na omea tuavati ara sogo tana nina
 vugo na mane na rugu.
 Mara vatsangia na susuligana popono na korena
 God.

²¹ Igamu na tinoni ni Jerusalem amu totu tana
 rota,
 mamu tapulepule bamai vaga moa ti e ulav-
 igamu na inu papara,

²² kamu dona dou laka na Taovia nimui God e
 isutugumui me tsaria,
 “Inau au adiligi tanigamu nogo na tseu na rota
 au tusuvanigamu i laona niqumomosatoba.

Me sauba e utu goto kau tusuvanigamu kamu
 inuvia
 na uaeni na rota e naua mamu gini tapulepule
 bamai.

²³ Me sauba moa kau tusuvanigira kara inuvia
 igira ara bingi sekoligamu,
 mara labu pukaligamu mamu gini tsaro bamai
 tana sautu na vera,
 mara tsogorigamu vaga moa ti igamu na papasa
 lê.”

52

*Na Taovia Sauba Ke Savokaetugua na
 Jerusalem*

¹ !Jerusalem, ko susuliga me ke tangitugua gamu
 rongu!

!Igoe nina verabau tabu God, ko sagelia gamu inilau angaanga!

Igira na ponotoba sauba e utu goto kara sagemai i laomu.

² Jerusalem, igoe o totu sosori kalina ia, ko tû mo ko tsapuligia na papasa tania na konimu, mo ko nusiligia na itai tapala ara soriginigo, mo ko ba totukae tugua tana nimu sasana na totukae.

³ Na Taovia God e tsarivaganana iani vanigira nina tinoni, “Kalina igamu amu lia na tseka i sau, e tagara sa qolo kara voliginigamu, me sauba kara tau goto voliginigamu sa qolo kalina kara mologamu kamu totu tanusi.

⁴ Mi kalina igamu amu tsinogo vano i Ejipt, migamu segenimui nogo amu vilia na ba totu i tana. Mi muri, kalina igira na Asiria ara lauligigamu, mara tau goto voliginigamu sa qolo.

⁵ Migira na Babilonia ara nauvaganana vanigamu goto mara aditsekavanogamu, mara tau goto voliginigamu sa qolo. Igira ara tagaovi kaputigamu ara koesegeniqira moa, mara kaekae, mara peaaui sailagi.

⁶ Mi tana tagu sui ke mai igamu sauba kamu donaginia laka inau nogo au God, me laka inau nogo au goko vanigamu.”

⁷ !E dou sosongo na morosiana aia e adi turupatu mai.

E ulo gaukutimai tana vungavunga, me adimaia na turupatu dou, na turupatuna na rago!

E katevulagia laka God e laumaurisigira nogo
nina tinoni,
me tsarivania Sion: “!Nimu God aia nogo e taovia
tsapakae!”

⁸ !Rorongo bâ! Igira sui na mane togotoga ara
totupitua na veramu,
ara reilakana nogo na Taovia e vivisumaitugua i
Sion,
mara gugudato tana mage.

⁹ !Kamu gudato tana mage igamu goto na ravuna
na Jerusalem!

Na Taovia sauba ke savokaetugua nina verabau,
me ke veregira nina tinoni.

¹⁰ Na Taovia sauba ke gini aqo na susuligana
tabu,
migira sui tana barangengo kara reia
kalina aia ke laumaurisigira nina tinoni.

¹¹ Kamu tû ma kamu mololea i Babilonia
igamu sui amu kalagaia na vangana na Vale
Tabu.

Me tabu vanigamu nomoa na peleana sa omea e
valimui tana vovorona na lotu,
ma kamu totu male dou, ma kamu vanoligi.

¹² Mi kalina ia, migamu sauba e utu kamu tu
tsogotsogo;
me tau goto kilia kamu liu popoi,
rongona aia nogo na Taovia nimui God sauba ke
idagana sautu vanigamu,
me ke reitutugamu tana pipi sui tabana.

Na Maneaqo e Rota Loki

¹³ Ma na Taovia e tsarivaganana iani,

“Aia niq̄u maneaq̄o sauba nomoa ke managana
tana nina aq̄o,
me sauba kara padalokia ma kara tsonikaea.

¹⁴ Igira na tinoni danga ara gini beke sosongo
kalina ara reia
na ngorana ma na konina e viri bokaboka me
tsomo,
me gini tau goto tangomana na reigadoviana.
E tau saikesa nogo rerei vaga sa tinoni.

¹⁵ bâ, mi kalina ia, migira na puku danga
sauba kara gini novo loki tana rongona aia,
migira goto na taovia tsapakae sauba kara gini
beke loki
me ke gini utu vanigira na tsariana sa omea,
rongona sauba kara morosia na omea ara tau
vati rongomia sa gokona,
ma kara padagadovia na omea ara tau donaginia
i sau.”

53

¹ Migira na toga ara tsaria,
“?Asei nomoa sauba ke tutunina na omea igita a
vasini rongomia kalina ia?

?Masei nomoa tangomana ke reigadovia na
limana na Taovia
i laoqira na omea vaga girani?

² Ma na Taovia aia segeni nogo e pedea
laka aia nina maneaq̄o ke vovodato vaga moa na
omea tsukatsuka i laona na kao mamatsa
lê.

Ma na rereina e tau lelê rerei vaga sa omea e
tugua igita ka reingaoginia.

E tagara sa omea dou i konina e tugua ke
raqaginia na matada

ma ka gini ngaoa na bâ i konina.

³ Igita sui a reisavia moa ma sove tania.

Maia e berengiti moa tana rota loki ma na
vatsangisavi ara gadovia.

Me tagara goto ke kesa ke ngaoa na moro bâ i
konina aia.

Igita sui a reipea moa vaga moa ti aia na omea
lê.

⁴ “Eo, ma na rota ma na vatsangi savi e tugua ke
gadovigita igita tana rongona nida sasi,
aia e adigira bâ i konina segeni me rota mateqira.
Mi kalina igita a reia aia e rota loki vaga ia,
migita a pada moa laka God nogo e kedea matena
nina sasi segeni aia e tsukia.

⁵ Me tagara. E tau vaga ia.

Aia e gini gadovikedede me gini boka tana rongona
nida sasi igita;

mara ramitsia tana rongona na omea seko igita
nogo a naua.

Mi tana rongona nogo na rota aia e vatsangia
te igita a gini dou visutugua,

mi tana bokana nogo ia, igita a tsodoginia na
mauri.

⁶ Tana idana, igita sui lakalaka a vaga saikesa na
sipi sarevo lê.

pipi kesa e tavongani muria kesa nina sautu
segeni.

Ma na Taovia e molovania aia ke kalagaia na
kede

e tugua ke gado i konida igita sui.

⁷ “Ara rotasi sosongolia, maia e berengiti,
me mui lê moa.

Me vaga moa na dalena sipi ara vangaraua na labumatesiana,
me vaga goto na sipi ara vangaraua na putsiana na ivuna
aia e mui lê moa, me tau lelê tsonia sa tsaqina goko.

⁸ Ara tangolia mara pedevania ke mate, mara adivanoa na labumatesiana,
me tagara goto ke kesa ke gini boeginia.
Ara labumatesia tana rongona nogo niqira sasi nida tinoni igita.

⁹ Mara ba qilua i tana ara qilugira na tinoni seko.
Ara qilua kolugira na tinoni ara tamani omea levo,
atsa moa ti aia e tau saikesa tsukia sa sasi,
se ke tsonia sa gokopero.”

¹⁰ Ma na Taovia e goko me tsarivaganana iani,
“Inau nogo au pede vania ke gadovi rota loki vaga ia,
ma na mateana e lia ngiti kodoputsa gana na sese mateqira na sasi.

Me vaga ia, ti sauba aia ke mauri oka,
me ke reigira na kukuana kara botsamai i muri,
mi konina nogo ia ti inau kau manalgira na omea sui au pede manogatinogoa.

¹¹ Mi kalina ke pirugira sui nina rota,
me sauba aia ke magemage tugua,
me ke donaginia laka nina rota sui ara tau puala lê.
Aia niq maneaqo dou au reingao sosongolia,
sauba ke kalagaia na kedena popono niqira sasi na tinoni danga,

mi tana rongona nogo aia ti inau sauba kau
veoligia niqira sasi.

¹² Me vaga ia, minau sauba kau molokaea
i laoqira na tinoni tangirongo susuliga.

Aia e tau sove na mate vaga moa na tinoni vanga
tsutsukibo.

Me ba mate na tuguqira na tinoni sasi,
me nonginongi mateqira ti ke gini tanusi niqira
sasi.”

54

Na Taovia e Galuve Sosongolia na Jerusalem

¹ Na Taovia e goko me tsaria,

“Jerusalem, igoe o vaga kesa na daki mamane,
mi kalina ia ko lilinge mo ko gudato tana mage,
rongona sauba kara danga na dalemu,
liusia na daki na savana e totu moa i konina.

² Ko aqosilokia na valepolo igoe o totu i laona.

Ko tugutagira ma kara katsi na itaina,
mo ko kakaisidoua na gaina gana na sori itaina.

³ Igoe sauba ko ratsua nimu votavota pipi tabana,
migira nimu tinoni sauba kara aditamaniqira
tugua

na butona kao igira na puku tavosi ara totuvia
kalina ia.

Migira na verabau ara totu mangu lê kalina ia,
sauba kara dangadato tugua na tinoni i laoqira.

⁴ “Jerusalem, ko laka na matagu,

sauba e utu kara paluvangamamu tugua.

Igoe sauba ko padalea na vangamâ e gadovigo
kalina o vavaolu moa,

ma nimu rota na totu segeni vaga na daki tinamate.

⁵ Inau nogo au vusago, mau lia na savamu.

Ma na Taovia Susuliga Sosongo, aia nogo na soaqu inau.

Inau na God tabu ni Israel sauba kau laumaurisigo,
inau nogo au tagaovi kaputia na barangengo popono.

⁶ “Israel, igoe o vaga moa kesa na daki tauga vaolu

na savana e tsonilea, me totu moa tana melu loki. Minau na Taovia au soavisumaigo tugua i koniqu mau tsaria:

⁷ Eo, e kesa moa tana tagu tetelo inau au tsonilego,
mi kalina ia inau sauba kau adivisumaigo tugua tana galuve loki.

⁸ Inau au piloligi tanigo tana kore kesa moa tana tagu tetelo,

mi kalina ia, sauba kau galuve sailaginigo.

Inau nogo na Taovia au laumaurisigo au tsaria na omea iani.

⁹ “Tana taguna a Noa, inau au vekea laka e utu saikesa

kau molotugua na obo loki ke obotia na barangengo.

Bâ, mi kalina ia, minau au vekegotoa laka e utu kau kore vanigo tugua,

me utu goto kau taimatamu se kau kedego.

¹⁰ Me atsa moa ti igira na vungavunga ma na tetena kara tatsora,

ma niqu galuve vanigo inau sauba e utu saikesa
 ke sui,
 me sauba kau manali sailaginia niqu tabana na
 vaitasogi na rago au naunogoa kolugo.
 Inau nogo na Taovia au galuve sosongoligo au
 tsaria na omea iani.”

Na Jerusalem Ke Sau

- 11 Ma na Taovia e tsarigotoa,
 “Igoe Jerusalem, na verabau o rota sosongo
 me tagara ke kesa ke sangago se ke verego.
 Minau nogo sauba kau pakaginitugua na vatu
 angaanga na papakamu.
- 12 Ma kau adia na vatu tsitsi angaanga vaga na
 lake
 ma kau gini logovisugira nimu kusudato ma
 nimu matsapakapu,
 ma kau pakaginitugua na vatu angaanga loki
 matena na baravatu polipoligo.
- 13 “Inau segeniqu nogo sauba kau sasanigira
 nimu tinoni,
 ma kau molovanigira kara tamani tugua na
 omea danga
 ma kara totu dou tana rago.
- 14 Sauba kau vaturikakaia na pedegoto i laomu
 mo ko gini susuliga.
 Me tagara goto ke kesa ke bingi sekoligo, me utu
 goto ko matagunitugua sa omea.
- 15 Me ti vaga kesa ke maiginigo,
 maia e tau mai tana niqu tabe inau;
 masei moa ke vailabugi kolugo igoe sauba moa
 ke puka lê.

16 “Inau nogo au vusagira na tinoni ara dona na gini aqosi omea na tapala, ara soqoia na lake loki mara kodogira na tapala. Mi muri, mara taia, mara aqosiginigira na vangana na vailabu.

Minau goto nogo au vusagira na mane vaumate igira ara gini aqo na vangana na vailabu girani gana na labumate.

17 Me sauba ke tagara goto sa vangana na vailabu ke tangomana na sekoliamu; me sauba ko dona na labuvisuana pipi na goko kara baoginigo na tinoni tavosi.

Inau nogo sauba kau isutuguqira niqo maneaqo, me ke gini managaqira.

Inau nogo na Taovia au tsaria na omea iani.”

55

God e Saua Nina Galuve Vanigira Nina Tinoni

¹ Na Taovia e goko me tsaria,
“!Kamu mai i koniqi igamu sui amu marou, ieni nogo na kô!

!Kamu mai igamu amu tau tamanina sa qolo, ma kamu voligamui ma kamu mutsa masu!

!Mai, ma kamu voli uaeni ma na miliki, me utu goto kara kili matena i konimui!

² ?Matena gua ti amu tsonilea nimui qolo tana omea amu tau gini masu?

?Megua vaga ti amu tsonilea nimui qolo amu aqo loki matena, mamu vitoa babâ moa?

Kamu rongomangaqu inau, ma kamu naua na omea au ketsaliginigamu,

me sauba kamu gini mage na ganiana na mutsa
dou liuliu bâ.

³ “Kamu rorongou dou kalina ia igamu niq
tinoni, ma kamu pilomai i koniq
inau.

Eo, kamu mai i koniq me sauba kamu tamanina
na mauri.

Inau sauba kau naua kesa na vaitasogi saliu
kolugamu,

ma kau sauanigamu niq vangalaka vaga au
vekenogoa vania a David.

⁴ Minau nogo au molokaea a David ke taovia
kaputigira na puku sui,

mi konina nogo aia inau au saulabati vanigira na
susuligaqu.

⁵ Mi kalina ia, igamu sauba kamu soamaigira na
puku tavosi,

igira ara tau moa vati donaginigamu,

migira sauba kara ulo tsakumai i konimui gana
kara sangagamu.

Inau na Taovia nimui God, na God tabu ni Israel,
sauba kau naua ma kara laba na omea sui girani.

Eo, sauba kau naua ma kara gini padalokigamu
ma kara tsonikaegamu igira na tinoni
tavosi.”

⁶ Kamu pilo bâ i konina na Taovia ma kamu
nonginongi vania

kalina aia e totu varangisigamu.

⁷ Igira na tinoni vanga tsutsukibo niqira aqo
nomoa kara mololea niqira sautu sasi

ma kara olia niqira sasaga,

ma kara pilo bâ saikesa moa i konina na Taovia
nida God,
rongona aia e dona sosongo na galuve, me tsaku
na padaleaqira na sasi.

⁸ Na Taovia segenina nogo e goko me tsariva-
ganana iani,
“Niqu papada inau ara tau atsa kolua nimui
papada igamu,
ma niqu sasaga inau ara tavosi saikesa tania
nimui sasaga igamu.

⁹ Eo, me vaga nogo na baragata e dato ao sosongo
bâ liusia na barangengo,
me atsa vaga goto niqu papada ma niqu sasaga
inau
ara tavosi saikesa tania nimui papada na nimui
sasaga igamu.

¹⁰ “Niqu tsaqina goko ara vaga na usa
e tsunamai talu i gotu me malobusia na kao,
mara gini dato varimauri dou pipi sui na omea
tsukatsuka.

Ma na tinoni ara dona na ganiana na vuana, ma
na tsukavisuana na volana.

¹¹ Me sauba ke vaga goto niqu goko inau.

E utu ke puala lê.

Me sauba nomoa ke naua na aqo sui inau au
molovania ke naua.

¹² “Igamu sauba kamu mololea na Babilon tana
magemage,

ma kau adirutsumigamu tana rago.

Migira na vungavunga ma na tetena kara tavon-
gani linge kalina kara reigamu,

migira sui na gai sauba kara gudato tana mage
ma kara tapotapo.

¹³ Migira na gai na aru sauba kara dato i tana ara
totu na gai kakaruga kalina ia,

migira na volana na gai rerei dou sauba kara
botsadato tana sasaqira na itai totoro.

Ma na valatsatsa iani sauba ke totu saviliu
ngiti papadana na omea loki sui inau na Taovia
au naugira.”

56

Na Tinoni Sui Sauba Kara Saikolugira Nina Tinoni God

¹ Maia na Taovia e goko me tsarivaganana
vanigira nina tinoni, “Kamu naua moa na omea
e dou me gotolaka, rongona e varangi nogo kau
mai inau ma kau laumaurisigamu.

² Inau sauba kau vangalaka vanigira sui ara
nauvaganana ia, mara muridougotoa na ketsa na
Sabat, mara sove tania nauseko.”

³ Maia na tinoni ni veratavosi e sangasage
nogo i laoqira nina tinoni na Taovia ke laka
goto na tsarivaganana iani, “Na Taovia sauba e
utu ke tamivaniau inau na samasama vaniana
koluqaqira nina tinoni.”

Ma na mane ara vasinogoa ke laka saikesa goto
na padaana laka tana rongona nogo aia e tau
tamani dalena te e gini utu vania ke sangasage i
laoqira nina tinoni God.

⁴ Ma na Taovia e tsarivania na mane vaganana
ia, “Ti vaga igoe ko padalokiau inau tana muri-
douana na ketsa na mango tana Dani na Sabat,
mo ko naua moa na omea e dou i mataqu inau,

mo ko manalia na vaitasogi au naukolugira niq
tinoni,

⁵ mi tana ti sauba kara pada sailaginia na soamu i laona niq Vale Tabu mi laoqira goto niq tinoni, oka bâ liusia ti vaga ko tamani dalemu mane ma na dalemu daki. Me utu goto inau kau tamia kara padalea na asamu.”

⁶ Ma na Taovia e goko vanigira na tinoni ni veratavosi, igira ara sangasage nogo i laoqira nina tinoni vivili, mara galuvea mara aqo dou vania, mara muridoua na ketsa na mango tana Dani na Sabat, mara manalidoua na vaitasogi aia e naukolugira nina tinoni, me tsarivaganana iani,

⁷ “Inau sauba kau adivanogamu i Sion, niq vungavunga tabu, ma kau naua ma kamu totu magemage i laona niq vale na nonginongi, ma kau tabedougira nimui savori amu saugira vaniau i kelana niq belatabu. Niq Vale Tabu inau sauba kara soaginia na vale na nonginongi vanigira na tinoni sui.”

⁸ Na Taovia God, aia e adisaigira tugua nina tinoni igira ara totu tseka bamai, e vekea laka sauba ke adimaigira goto visana na tinoni ni veratavosi kara sangasage i laoqira.

God e Taimataqira na Ida Tana Israel

⁹⁻¹⁰ Igira na ida tana Israel ara tau naudoua niqira aqo vanigira na tinoni, te na Taovia e tsaria na goko vaga iani, “Kamu mai igamu na gala. Kamu mai vaga moa na omea tuavati atsi, ma kamu konomi poponogira sui na ida tana Israel. Igira niqira aqo nogo na tusu parovata

vaniaqira niqú tinoni, mara tau moa naua niqira aqo. E koko manana na mataqira, mara tau goto donaginia sa omea. Igira ara vaga na pai na reitutugu vale ara tau dona na kongo. Ara tsaro bamai moa mara bolebole, mara ngao sosongolia moa na maturu.

¹¹ Mara vaga goto na pai vanga laulau ara tau tangomana kara mutsa vatsa. Na ida girani ara tau goto padagadovia sa omea. Pipi kesa vidaqira e muria moa na tobana segeni, me lavea moa na omea e pelu segenia.

¹² Na tinoni vanga inu bubulega girani ara tsaria, 'Ida ma ka ba adia na uaeni, ma ka inuvia poi ka vatsa! Me ke dani sauba ka vatsangi ngaoa dou bâ liusia i dani eni!' "

57

God e Taimataqira Igira Ara Samasama Vani-gira na God Peropero

¹ Igira na tinoni dou ara mate, me tagara ke kesa ke gini boeginigira, se ke padagadovia rongona gua ti ara mate. Mi kalina igira ara mate, me tagara goto sa omea seko tangomana ke sekologira.

² Migira e gotolaka niqira sasaga tana mauriqira ara tsodoa na rago ma na mango tana mate.

³ Na Taovia e goko me tsarivaganana iani, "Igamu na tinoni sasi igamu na daleqira na tinoni vanga ketso, ma na vanga kiboga, ma na rebi, kamu mai ieni i mataqu inau ma kau pedegamu.

⁴ ?Laka aseï ngana amu gilugana? ?Me laka aseï nomoa amu gururu gana?

⁵ Igamu e labadato na kili nauseko tana tobamui, mamu naua moa na vainaugi i vavaqira nimui gai tabu, mamu ba savorigira goto na dalemui vaga na savori-kodokodo i laoqira na vatuluma ligisana na kabikabi na kô.

⁶ Mamu adigira na vatu madao ara totu i tana, mamu ba samasama vanigira vaga moa ti na god. Mamu qetu bâ vanigira goto nimui sausau na uaeni, mamu adimai vanigira nimui sausau na uiti. ?Egua amu padâ laka au reingaoa inau na omea sui vaga girani?

⁷ Igamu amu vano i kelaqira na vungavunga dato ao gana kamu savori-kodoputsa ma kamu vainaugi.

⁸ Igamu amu mololeau nogo inau. Mamu vaturikaegira na titinonina nimui god marasibiga i matana saikesa na valemui. Mamu ba voligira na daki rebi, mamu tsoraligia na polomui, mamu ba datokae tana nigemui loki, mamu vainaugi kolugira.

⁹ Igamu amu tsonia na kô sisigini dou, mamu ninaginigamu na mona, mamu ba samasama vania Molek na god peropero. Mamu molovanogira na mane adigoko kara bâ tana vera ao, me tsau bâ tana barangengo na mate, na laveaqira na god kamu samasama vanigira.

¹⁰ Igamu amu gini kolae mate lê na laveaqira na god tavosi, me atsa moa e vaga ia mamu tau goto mango. Igamu amu norugira nomoa nimui god peropero marasibiga kara tusuvanigamu na susuliga, te amu gini tau mololea na laveaqira.

11 “?Laka aseï vaga igira na god peropero amu mataguni sosongolia te amu peroau moa, mamu padaleau saikesa? ?Me laka igamu amu tau nogo mataguniau inau rongona au totu mui lê oka nogo?

12 Migamu amu padâ laka e goto na omea amu naua, bâ, minau sauba kau sau malemalea nimui omeomea, me sauba kara tau goto tangomana na sangaamui.

13 Mi kalina igamu kamu ngangaidato laka kesa ke sangagamu, molovanigira nogo nimui god peropero kara mai ma kara laumaurisigamu. Igira ara tau saikesa susuliga me tugua moa kesa na guguvina tetelo na guguri ke puasalagira. Migira moa ara noruau inau, sauba kara totuvia na kao inau au molovanigira niqû tinoni, ma kara tamanina niqû vungavunga tabu.”

God e Vekea ke Maurisigira Nina Tinoni

14 Na Taovia e tsaria, “Kamu tamivanigira niqû tinoni kara visumaitugua i koniqû. Kamu voti manogati vanigira na sautu tana kara liu, ma kamu adililigira pipi sui na omea ara totu kapusia.

15 “Inau nogo na God tabu loki mau totu saviliu. Inau au totu i gotu vasau tana nauna tabu, mau totu goto i laoqira na tinoni ara totu palatsuna mara padasavia niqira sasi, gana kau kakaisia na tobaqira, ma kara gini mauri doutugua.

16 Inau nogo au tusumauri vanigira niqû tinoni, me sauba e utu kau taimataqira babâ moa, se kau kore vanigira sailagi.

¹⁷ Inau au kore sosongo vanigira tana rongona niqira sasi ma niqira ulaula, maia nogoria na rongona ti inau au kedegira mau piloligi tanigira. Migira ara tsatsarae sosongo mara muria moa na tobaqira segeni.

¹⁸ “Inau au reiragoa niqira sasaga tabaruga, me sauba nomoa kau padale vanigira niqira sasi. Inau nogo sauba kau ida vanigira ma kau sangagira, ma kau veregira igira ara ngangai.

¹⁹ Inau au saua na rago vanigira na tinoni sui, igira ara totu varangi migira goto ara totu ao. Eo, sauba nomoa kau tali maurisigira niqiu tinoni.

²⁰ Migira na tinoni vanga tustsukibo ara vaga saikesa moa na tasi mauri, ma na panuna ara tau goto kuti na karara longamai, mara tsonilongâ na rupo ma na lumulumu.”

²¹ Ma na Taovia e tsaria, “Igira na tinoni vanga tsutsukibo e utu goto kara tsodoa na rago.”

58

Na Vatana na Vitoa Vaga God e Reingaoa

¹ Na Taovia e tsaria, “!Ko gu loki mi gotu na liomu! Ko kateli vanigira niqira sasi igira niqiu tinoni ni Israel.

² Igira ara samasama vaniau rago pipi dani, mara koe laka ara ngao sosongolia kara don-
 aginia niqiu kili ma kara murigira niqiu ketsa. Mara nongiau moa laka kau tusuvanigira na pedegoto, mara tsarivaniau laka e laoqira sosongo na samasama vaniaqu inau. Miava, migira ara pero moa, mara sove tanigira niqiu ketsa, mara muria moa na tobaqira segeni.

³ “Migira ara veisuau inau, ‘?Taovia igoe o reigami ami tsoni vitoamami segeni, megua ti o tau mai sangagami? ?Rongona gua kami molotsunali segenimami moa ti vaga igoe o tau nogo boeginigami?’

“Minau na Taovia au tsarivanigira, ‘Tana dani nogo igamu amu tsoni vitoamui segeni, migamu amu gini boe moa na nauana nimui aqo segeni, mamu bingi sekoligira igira ara aqo vanigamu.’

⁴ Eo, mi kalina igamu amu tsoni vitoamui segeni, mamu dona moa na kore tsaku ma na vaiganigi ma na vailabugi. ?Egua, amu padâ laka na vatana na vitoa vaga ia sauba ke naua minau kau rongomiginia nimui nonginongi?

⁵ Kalina amu tsoni vitoamui segeni amu gini rotasi segenimui moa, mamu tsuporu tsuna vaga moa na buruburu e bisaleoa na guguri, mamu sagelia na polo baubau papadana na melu, mamu tsaro tana tora. ?Laka aia nogoria amu soaginia igamu na vitoa? ?Mamu padâ laka sauba kau reingaoa inau na omea vaga gira?

⁶ “Iani nogo e vaga na vatana na vitoa au reingaoa inau: Kamu mololea na bingi sekoliaqira na tinoni tavosi ma na nauvaniaqira na pede tau goto, ma kamu tamivanigira igira amu bingi sekoligira kara tanusi.

⁷ Kamu tuvari patâ gamui mutsa kolugira igira ara vitoa, ma kamu tamia na valemui vanigira ara tau tamanina sa valeqira segeni. Kamu tusu polo vanigira igira ara tau tamanina sa poloqira, ma kamu laka goto na sove na sangaaqira igira na kamamui segeni.

⁸ “Me ti vaga kamu nauvaganana ia, minau sauba kau irovigamu, ma na mararaqū ke sinarigamu, ma kamu gini maka vaga saikesa kalina e dato vaolu na aso tana matsaraka, migira na bokamui sauba kara tavongani mavu tsaku lē. Minau sauba kau totu sailagi kolugamu gana kau laumaurisigamu, ma kau didisigamu rongona ke gini tau goto laba vanigamu sa omea seko.

⁹ Mi tana ti vaga igamu kamu nongia sa omea i koniḡu, minau sauba kau tusuvanigamu na omea amu nongia. Mi kalina kamu ngangaidato vaniau, minau sauba kau rongomigamu ma kau sangagamu.

“Me ti vaga igamu kamu molole saikesalia na bingi sekoli tinoni, ma na sau kakaumui tana peapea, me pipi vatana na goko seko,

¹⁰ me ti vaga kamu palagira igira ara vitoa, ma kamu tusu omea vanigira ara tau tamanina sa omea, mi tana nogo ti na rodo e totu polipoligamu kalina ia ke oli, me ke lia vaga na mararana na niasovota.

¹¹ Minau sauba kau mataligamu sailagi, ma kau masuliginigamu na omea dou. Ma kau naua migamu kamu gini susuliga ma kamu mauri dou tugua. Migamu sauba kamu vaga na uta e tamanina danga gana kô, me vaga goto na ko tsatsali e tau dona ke mamatsa.

¹² Migira nimui tinoni sauba kara logovisu-tugua na vale ara totu toroutsā oka nogo tana avuna saikesa nogo na vale ni sau. Ma kara soaginigamu, ‘Na tinoni ara pakadatotugua na baravatuna na veraqira mara logovisutugua na valeqira ara totu toroutsā.’ ”

Na Peluna na Muriana na Ketsa na Mango tana Dani na Sabat

¹³ Na Taovia e tsaria, “Ti vaga kamu muridoua na ketsa na mango tana Dani na Sabat, ma kamu tau goto muria nimui papada segeni tana dani ia, me ti vaga kamu pada mamavasia niqū dani tabu, ma kamu tau liu bamai, se kamu naua nimui aqo segeni, se kamu tau tsaria ke danga na goko levolevo tana dani ia,

¹⁴ mi tana ti igamu kamu tsodoa na magemage manana e talumai tana aqo dou vaniaqu inau na Taovia. Me sauba kamu totu raviravi dou tana butona momoru inau au saunogoa vania a Jakob na mumuamui, ma kau naua ma kara gini padalokigamu tana barangengo popono. Inau nogo na Taovia au tsaria na omea iani.”

59

Na Propete e Taimataqira Tana Rongona Niqira Sasi

¹ Kamu laka na padaana laka na Taovia e tau susuliga na laumaurisiamui, se ke mui na kulina, me ke gini utu vania na rongomiamui kalina amu ngangaidato vania ke sangagamu.

² Nimui sasi nogo igamu ara naua te aia God e piloligi tanigamu, me tau goto rongomia nimui nonginongi. Eo, nimui sasi nogo igamu ara lia vaga na bara e molovotagamu tania God.

³ Igamu amu gini loaga moa na peropero, ma na tangopeke seko, ma na labumate.

⁴ Mi kalina amu vano tana tinete mamu tau saikesa naua na pedegoto. Igamu amu vataragi moa tana nimui goko pero ke gini managamui.

Mamu botsangia moa na omea seko mamu sekoliginigira na tinoni tavosi.

⁵⁻⁶ Nimui vorogoko seko amu naugira ara vaga saikesa moa na toluna na muata vogata. Ti vaga kesa ke botsalia na toluna ia, me sauba ke rutsumai na muata. Nimui vorogoko seko e utu ke pelugamu sa omea dou. !Ara tau saikesa tamani rongona, vaga moa na polo ara vosiginia na laolao!

⁷ Igamu amu totu matengana moa na vorogokona na omea seko, mamu tsaku sosongo na manaliana. Amu tau goto padaruka na labu matesiaqira na tinoni dou. Mamu sekolia moa na mauriqira na tinoni tavosi pipi sui tana nauna amu liu bâ.

⁸ Mamu tau dona na liu tana rago, me pipi sui moa na omea amu naugira ara tau goto. Masei moa e tsarimurimui tana nimui sautu sasi e utu goto ke tsodoa na rago me ke totu raviravi dou.

Na Tinoni Ara Koevulagia Niqira Sasi

⁹ Migira na toga ara tsaria, “Taovia, kalina moa ia ti igami ami vasini padagadovia na rongona gua ti igoe o gini tau laumaurisigami tanigira igira ara bingi sekoligami. Igami ami amesia na marara ke mararasia nimami sautu, ma na rodo moa e totu polipoligami,

¹⁰ mami gini taposasa bamai vaga moa na tinoni koko. Tana niasovota ami tubulagi bamai vaga moa ti tana bongi rodo, me vaga moa ti ami totu nogo i laona na rodona na barangengo na mate.

¹¹ Igami ami matagu loki me ponopala sosongo na tobamami. Mami amesia laka igoe God ko laumaurisigami tanigira igira ara bingi sekoligami, mami tau goto reia ke laba sa omea.

¹² “Taovia, ara danga sosongo na omea seko ami naua i matamu igoe, migira nogoria ara taimatamami kalina ia. Igami ami reigadovigira sui.

¹³ Eo, igami ami sasi manana i matamu igoe God nimami Taovia, mami sove tanigo, mami tau goto ngaoa na muriana nimu ketsa. Ami bingi sekoligira moa na tinoni tavosi, mami piloligi tanigo igoe. Pipi tana nimami papada ami lave sailaginia moa na sekoliaqira ma na peroaqira na tinoni tavosi.

¹⁴ Ami molole saikesalinogoa na pedegoto, mami tau goto tami vania na sasaga gotolaka ke mai varangi. Me tagara goto sa goko mana ke totu i laona nimami gokosai.

¹⁵ E tau saikesa goto nimami sasaga. Me ti vaga ke kesa ke tovoa na mololeana nina nauseko, me sauba kara visana kara lave sautuna moa na sekoliginiana.”

Na Taovia e Vangaraua na Laumaurisiaqira Nina Tinoni

Na Taovia e reinogoa na omea sui girani, me gini padasavi sosongo rongona e tau saikesa totu na pedegoto i laoqira nina tinoni.

¹⁶ Aia e gini beke sosongo na reiana laka e tagara ke kesa ke sangagira igira ara bingi sekoligira. Me vaga ia, maia segenina nogo sauba ke tû, me ke gini aqo na susuligana segeni gana na laumaurisiaqira.

¹⁷ Aia sauba ke sagelia na pedegoto ngiti tako, ma na susuligana gana na maurisi tinoni ngiti kepi tapala. Me ke gini popolo na papada susuliga gana na gotosiaqira na omea ara tau goto, ma na tangotuguaqira nina toga tana rongona na pede tau goto ara rotasiginigira.

¹⁸ Maia sauba ke kedegira gana gala taonia na omea seko igira ara naua, atsa moa ara totu tana momoru ao.

¹⁹ Me ke tû i longa me ke tsau votu i tasi, sauba igira na tinoni sui kara matagunia na asana tabu ma na susuligana loki. Maia sauba ke maiginigira vaga moa na tatarina na obo loki kalina na guguri loki e sulukaea na kô.

²⁰ Ma na Taovia e tsarivanigira nina tinoni, “Inau sauba kau mai i Jerusalem ma kau isutugumui, ma kau laumaurisigira igira sui i laomui ara piloligi tania niqira sasi.

²¹ Minau au naua kesa na vaitasogi vaolu kolugamu: Inau au tusuvanigamu nogo na susuligaqu ma niqu sasani kamu tamanina sailagi, me tû kalina ia me ke bâ, migamu nimui aqo kamu rongomangaqu inau, ma kamu sasanigira na dalemui ma na kukuamui na rongomangaqu sailagi inau tana tagu sui ke mai.”

60

Gana Loki Tsapakae na Jerusalem Ke Sau

¹ !Ko tukae igoe Jerusalem, mo ko maka vaga na aso!

!Na mararana na Taovia e sinarigo nogo!

² Na puku tavosi sui sauba na rodo pulipuli ke tsavupoigira,

migoe moa na mararana na Taovia sauba ke
tsavugo,

ma na makana na mararana ke totu kolugo.

³ Migira na puku tavosi kara reia na mararamu,
ma kara saimai i konimu,
migira goto na taovia tsapakae ni barangengo
kara reia na makana nimu dani vaolu,
ma kara tsaku mai i konimu.

⁴ Ko moro taligu, mo ko reia bâ na omea e laba.
Nimu toga ara saikolu nogo mara vangaraua na
visumai i konimu.

Na dalemu mane igira ara totu tana vera ao,
sauba kara visumai;
migira na dalemu daki sauba kara tulangimai-
gira vaga moa na baka tetelo.

⁵ Migoe sauba ko morosigira mo ko gini mage
loki,
me ke pidi na tobamu.

Niqira omea loki matena na veratavosi sauba
kara adimaigira vanigo,
me ke tû tabana bâ na tasi igira sauba kara
lutsangimai vanigo niqira omea levolevo.

⁶ Ma na alaala loki na kamelo ni Midian mi Epa
sauba kara danga dato i laomu,
migira sui na Seba sauba kara adimaigira na
qolomila ma na bulunagai uruuru,
ma kara tsonikaea na Taovia tana rongona na
omea loki aia e naugira.

⁷ Migira na Kedar ma na Nebaiot sauba kara
adimai vanigo niqira alaala popono na
sipi,

me sauba ke gini laona sosongo na Taovia na
 reiaqira nimu tinoni
 kalina kara savorigira vania i kelana nina be-
 latabu.
 Maia na Taovia sauba ke naua, me ke gini tangi
 loki bâ ganarongo nina Vale Tabu.

⁸ ?Na talana na vaka gua gira ara maimai tsaku
 vaga moa na parako e lovosaginia na
 guguri,
 me vaga moa na alaala na kulukulu kalina ara
 lovovisu i veraqira?

⁹ Igira nogo na vaka ara maimai talu tana
 momoru ao,
 mara adivisumaigira tugua nina tinoni God,
 kolugotoa danga na siliva ma na qolumila,
 gana na tsonikaeginiana na asana na Taovia, na
 God Tabu ni Israel,
 rongona aia e naua migira na puku sui ara
 padalokigira nina tinoni.

*Igira nogo na vaka ara maimai talu tana
 momoru ao, mara adivisumaigira tugua nina
 tinoni God. (60:9)*

¹⁰ Na Taovia e goko vania na verabau ni
 Jerusalem me tsarivaganana iani,
 “Igira nogo na tinoni ni veratavosi sauba kara
 logovisutugua nimu baravatu,
 ma niqira taovia tsapakae kara aqo vanigo.
 Eo, tana korequ loki inau au kedego Jerusalem.
 Bâ, mi kalina ia, inau sauba kau tobadou vanigo
 tugua ma kau galuwego.

11 Na matsapakapumu sauba kara totu ovaova lê
na dani ma na bongi,
rongona igira na tinoni ni veratavosi,
kara gini adisagemai vanigo niqira omea loki
matena,
ma kara mai goto niqira taovia tsapakae me kara
lia nimu maneaqo.

12 Migira moa na puku ara sove na aqo vanigo
igoe,
sauba kara toroutsaligi sui saikesa.

13 “Sauba kara adimai vanigo na gai dou bâ tana
goana atsi ni Lebanon,
gana na logovisuamutugua igoe Jerusalem,
ma na inilauginiana niqû Vale Tabu me ke
rereidou,
me ke tangilokitugua ganarongo niqû verabau.

14 Ma na daleqira igira ara bingi sekoligo i sau
sauba kara mai,
ma kara tsuporu tsuna i matamu tana kukuni.
Migira sui ara rei peago i sau, kara tao tsuporu i
tuamu ma kara soalokigo.
Migoe sauba kara soaginigo ‘Nina Verabau na
Taovia’,
ma ‘Sion nina Verabau na God Tabu ni Israel.’

15 “Jerusalem, igoe ara tsonilego, mara reisavigo
i sau,
me tagara goto sa tinoni ke liuputsi tana nimu
sautu loki.
Minau sauba kau naua, migoe ko gini rereidou
me ke tangilokitugua gamu rongô,
mo ko lia na vera na mage sailagi na dani ma na
dani.

16 Migira na puku tavosi ma niqira taovia
tsapakae sauba kara reitutugugo,
vaga moa kesa na daki e reitutugudoua na
dalena.

Mi tana ti sauba igoe ko donaginia laka inau nogo
na Taovia au laumaurisigo,
me laka inau na God Susuliga ni Israel au
suivisugo nogo.

17 “Minau sauba kau oliginia na qolumila nimu
tapalamila,

ma na siliva nimu tapalalaka.

Ma kau oliginigotoa na tapalamila nimu tiba,

ma na tapalalaka nimu watu.

Migira nimu tagaovera e utu nogo kara bingi
sekoligo,

minau sauba kau naua migira kara gini tagao na
pedegoto ma na rago.

18 Sauba e utu nogo ke laba na vaibingisekoligi i
laomu,

se kara toroutsanitugua nimu butona kao.

Inau nogo sauba kau reitutugugo ma kau didigo
vaga nogo kesa na baravatu kakai.

Migoe sauba ko tsonikaeau rongona inau nogo
au laumaurisigo.

19 “Na aso sauba ke tau nogo lia nimu marara
tana dani,

se na vula tana bongi.

Rongona inau nogo na Taovia sauba kau lia nimu
marara saliu,

ma na makana na mararaqū ke sinarigo sailagi.

²⁰ Eo, kaira na aso ma na vula e utu nogo kara
ka sù me ke rodo,
rongona inau nogo na Taovia sauba kau lia nimu
marara sailagi,
ma nimu tagu na melu sauba ke sui lê.

²¹ Migira nimu tinoni sauba kara naua moa na
omea e gotolaka,
ma kara totuvi sailaginia nimu kao.
Inau nogo au volagira mau tsukagira,
rongona kau gini sauvulagia gaqu loki tsapaka
vanigira na tinoni sui.

²² Me atsa moa aia na tetelona bâ i laogira sui
nimu tamadale,
maia goto sauba ke lia kesa na vungu loki.
Ma na vungu tetelo bâ, sauba ke pabo babâ goto
me ke lia na puku loki susuliga.
Mi kalina ke laba na tagu i tana inau au
titivaninogoa,
minau sauba kau naua ma kara laba tsaku na
omea sui girani.
!Inau nogo na Taovia!”

61

*E Maimai na Tagu i Tana God Ke Aragovisu-
gira Nina Tinoni*

¹ Na Taovia God e dangaliginiau nina Tarunga.
Me viliau kau adivanoa na turupatu dou vanigira
na tinoni sekona lê,
ma kau veregira igira e melu loki na tobaqira,
ma kau suivisugira igira ara lautsekagira,
ma kau maurisigira igira ara totu sosori.

² Ma kau katevulagi vanigira

laka e laba nogo na tagu i tana ke labamai na
Taovia

me ke suivisugira nina tinoni,

me ke tuliusigira gaqira gala.

Aia e molovanoau kau veregira sui igira ara
melu,

³ ma kau tusuvanigira igira ara ngangai i Sion

na magemage loki ke oliginia niqira ngangai,

ma na linge na tsonikae ke oliginia niqira melu.

Sauba kara vaga na gai kakai aia segenina nogo
na Taovia e tsukagira.

Migira sui sauba kara naua moa na omea ke
gotolaka,

ma kara tsonikaea God tana rongona na omea
loki aia e naua.

⁴ Me sauba kara logo visutugua na verabau ara
totu toroutsa oka nogo.

⁵ Igamu niqū tinoni, sauba igira na tinoni ni
veratavosi kara aqo vanigamu.

Kara reitutugugira nimui sipi,

ma kara aqosigira nimui uta na mutsa, ma kara
reitutugugira nimui uta na uaeni.

⁶ Migira na tinoni sui kara soaginigamu nina
manetabu na Taovia,

ma nina maneaqo dou nida God.

Migamu sauba kamu gini mage na vangana
niqira omea loki matena igira na puku
tavosi,

ma kamu gini kaekae laka ara lia nimui tamani
nogo igamu.

⁷ I sau ara paluvangamamui sosongo mamu gini
vangamâ na totu sekoseko lê.

Bâ, mi kalina ia sauba kamu totuvitugua nimui
butona momoru segeni,
ma kamu tamani omea danga sosongo bâ liusi-
gira na omea amu tamanina tana idana,
ma nimui magemage sauba ke totu saviliu.

⁸ Ma na Taovia e tsaria,
“Inau au reingaoa na pedegoto, mau reisavia na
bingi sekoli tinoni ma na tsutsukibo.
Me sauba kau tusu peluna vanigira niqû tinoni,
ma kau naua kesa na vaitasogi saliu kolugira.
⁹ Sauba ke tangiloki na rongogira i laogira na
puku sui,
migira sui kara reigira sauba kara donaginia laka
igira nogo na tinoni inau au vangalaka
vanigira.”

¹⁰ Eo, na vera ni Jerusalem e gini magemage me
tsonikaea na Taovia
tana rongona na omea loki aia e naua vania.
Aia e poroginia na polo na mauri saliu,
me tsavuginia na polo na sasaga gotolaka,
vaga nogo na mane tauga vaolu e sagelia gana
inilau,
ma na daki tauga vaolu e kulikuli me katsele, me
sagelia gana liolio.

¹¹ Vaga na kao lakataga e naua me gini dato dou
na omea tsukatsuka,
ma na uta e gini koli me poko dou,
me vaga goto na Taovia God sauba ke suivisugira
nina tinoni.
Migira na tinoni pipi tana vera sui kara
tsonikaeginia.

62

¹ Inau sauba kau gokodato gana kau malagaisig-
inia na Jerusalem.

Me utu goto kau totu mui poi tsau kalina na
Taovia ke laumaurisia,
ma gana tangomana ke iru maka vaga na sulu
tana bongi rodo.

² Migoe Jerusalem, sauba igira na puku sui kara
reilakana gamu tangomana,
ma niqira taovia tsapakae sui kara reia gamu loki
tsapakae.

Migoe sauba kara soaginigo kesa na asamu
vaolu,
aia segenina nogo na Taovia e tusuvanigo.

³ Igoe sauba ko lia vaga kesa na kepi taovia
rereidou sosongo tana limana na Taovia.

⁴ Me sauba e utu goto kara soaginigo “Tsoniki-
dana,”

ma nimu butona kao “Na Daki Aia na Savana e
Tsonitsunâ.”

Ma na asamu vaolu ke vaga iani, “Na Daki Aia
God e Reingao Sosongolia.”

Ma nimu butona kao kara soaginia, “Na Tauga
Magemage,”

rongona na Taovia e reingao sosongoligo,
me ke lia mala savana nogo nimu butona kao.

⁵ Vaga saikesa nogo na mane vaolu e taugâ kesa
na daki siama,

nimu God aia e aqosigo sauba ke taugago.

Me vaga kesa na mane tauga vaolu e magemage
kolua na tauna,

me sauba nimu God ke magemage kolugo goto
igoe.

6 Jerusalem, inau au mologira nogo na mane matali i kelana na baravatumu, me utu goto kara mui lê na dani ma na bongi. Niqira aqo igira kara tsatsaritutugua vania na Taovia tana rongogira nina veke, ma kara tau goto tamivania ke padalegira.

7 Ma kara laka goto na molovaniana na Taovia ke mango, poi tsau kalina aia ke aragovisutugua na Jerusalem, me ke naua ma kara padalokia igira sui na tinoni tana barangengo popono.

8 Na Taovia e gini vatsa tana asana segeni, mi tana susuligana sauba ke manalia na omea e vekea.

Aia e tsarivaganana vanigira na tinoni ni Jerusalem:

“E utu goto kau tusua vanigira gamui gala na mutsa amu rota na tsukaana, se kau tamivanigira na tinoni ni veratavosi kara inuvia na uaeni igamu nogo amu aqosia. Tagara.

9 Igira nogo ara tsukagira niqira uta na uiti mara pitsua na vuana, sauba igira segeni nogo kara gania na bredi ara aqosiginia,

ma kara tsonikaeginiau inau na Taovia.

Migira nogo ara reitutugugira niqira uta na uaeni mara pitsugira na vuana, sauba igira nogo kara bâ inuvia niqira uaeni i laona na pakokana niqû Vale Tabu.”

10 Me vaga ia, migamu na tinoni ni Jerusalem kamu rutsu tania nimui verabau, ma kamu votia kesa na sautu i tana kara liu igira nimui tinoni kalina kara visumai.

Kamu vangaraua kesa na sautu loki, ma kamu tsakoligigira na vatu.

Ma kamu molodatoa kesa na padapada rongona ti igira na puku sui kara donaginia laka

11 na Taovia nogo e tetevagini gokona vanigira na tinoni sui tana barangengo popono me ketsaligira kara tsarivaganana iani vanigira na tinoni ni Jerusalem,

“Igamu na tinoni ni Jerusalem, kamu reia bâ, e maimai nogo nimui vagamauri, me dulikolumaigira igira na tinoni aia e suivisugira nogo.”

12 Me sauba kara soaginigamu, “Igira Nina Tinoni Tabu God,”

“Igira na Tinoni na Taovia e Suivisugira nogo.”

Ma na Jerusalem nimui verabau sauba kara soaginia “Na Verabau God e Reingao Sosongolia,”

“Na Verabau Aia God e Tau Tsonitsunâ.”

63

Na Taovia e Tulusigira na Puku Tavosi

1 ?Laka aseï vaga aia e maimai talu tana verabau ni Bosra tana Edom? ?Me laka aseï nomoa e sagelia na polo tsitsi rereidou sosongo, me maimai tana susuligana loki?

“Inau nogo na Taovia, au susuliga na laumaurisiaqira na tinoni, mau gini mai rongona kau tetevagini gokona gaqu tangomana.”

² ?Ma na rongona gua ti na polomu e tsitsi sosongo vaga moa na polona na mane e tsogori rapasigira na vuana uaeni gana na aqosi uaeni?

³ Ma na Taovia e tuguvisua me tsaria, “Inau au tsogori rapasigira na puku sui vaga moa kalina na tinoni e tsogori rapasigira na vuana uaeni, me tau goto mai sangaau ke kesa. Eo, inau au tsogori rapasigira tana korequ loki, ma na gabuqira nogo e tsirika poponoa na poloqu.

⁴ Inau au pedenogoa laka e labamai nogo na tagu i tana inau kau laumaurisigira niq̄u tinoni, ma kau kedegira gaqira gala.

⁵ Mau beke sosongo inau kalina au morodato mau tau goto reia ke kesa ke sangaau. Bâ, ma niq̄u momosatoba loki nogo e susuligasiau, mau gini tangomana segeniq̄u.

⁶ Tana niq̄u momosatoba loki inau au tsogori rapasigira na puku sui, mau reoa na gabuqira tana kao.”

Na Taovia e Doulaka Vanigira na Israel

⁷ Inau sauba kau turupātuna tana rongona nina galuve vo oli na Taovia, ma kau tsonikaea rongona na omea dou sui aia e naua vanigita.

Tana nina tobalaka ma nina galuve vo oli, aia e vangalaka loki vanigira na tinoni ni Israel.

⁸ Ma na Taovia e goko me tsaria, “Igira niq̄u tinoni segeni nogo inau, me utu saikesa kara pero bulesiau.” Maia e tû me laumaurisigira

⁹ tania niq̄ira totu rota. Me tau goto molo bâ sa nina angelo ke laumaurisigira, tagara, tana nina galuve ma nina tobalaka loki aia segenina nogo

na Taovia e tû me laumaurisigira. Maia nogo e reitutugugira tu mai nogo i sau.

¹⁰ Migira moa ara sove tania, me gini melu nina Tarunga Tabu. Maia nogoria na rongona ti na Taovia e vaigalagi kolugira, me vailabu kolugira.

¹¹ Mi muri migira ara padavisua na tagu ni sau, tana taguna a Moses nina maneaqo na Taovia, mara veisuâ, “?Iava vaga e totu na Taovia kalina ia, aia e laumaurisigira gaqira ida nina tinoni tania na tasi tsitsi i sau? ?Miava nomoa e totu na Taovia aia e tusua nina Tarunga Tabu vania a Moses?

¹² ?Me laka iava aia na Taovia e gini aqo na susuligana na nauginiaqira na omea loki tana limana a Moses, me vota rukâ na tasi, me ida vanigira nina tinoni mara liusavu mamatsa tana maorodo, gana ke gini tangi sailagi ganarongo?”

¹³ Na Taovia nogo e ida vanigira ti ara gini vanovano susuliga vaga moa na ose atsi tana kaomate, mara tau saikesa tubulagi.

¹⁴ Vaga nogo ara adivanogira na buluka tana poiatsa i tana e dato dou na buruburu, me vaga goto nina Tarunga na Taovia e mologira kara mango dou igira nina tinoni.

Eo, Taovia igoe nogo o idagana sautu vanigira nimu tinoni, rongona kara padalokiginia na asamu tabu.

Ara Nongia God Ke Sangagira

¹⁵ Taovia ko morotsunamai tû i gotu i baragata, i tana igoe o totu tana susuligamu ma na mararamu loki. ?Rongona gua ti igoe o tau sauvulagia na susuligamu loki vanigami? ?Egua

ti o tau nogo galuvegami mo ko boeginigami? Ko laka kiki na moroligi taniamami.

¹⁶ Igoe nogo na tamamami. Kaira a Abraham ma Jakob na mumuamami ara ka tau nogo reigadovigami igami, migoe segenimu nogo Taovia na tamamami, migoe nogo o suivisugami tû mai nogo i sau.

¹⁷ ?Egua vaga ti o tamivanigami kami mololea nimu sautu ma kami sarevo bamai lê tanigo? ? Matena gua ti o tabarusia nimami sasaga mami gini tau nogo kukuni tanigo? Taovia ami nongigo ko visumaitugua i konimami igami nimu tinoni, na puku igoe o vilinogoa ke lia nimu tamani segeni nogo.

¹⁸ Kesa moa tana tagu tetelo, igami nimu tinoni tabu ami tamanina nimu Vale Tabu, mi muri, migira gamami gala ara tsialigigami mara tsogori tsunalia nimu Vale Tabu.

¹⁹ Migoe o nauvanigami vaga moa ti o tau saikesa lia gamami tagao, me vaga goto ti igami ami tau saikesa nimu tinoni.

64

¹ Taovia, ko ratsi ovatia na baragata mo ko tsunamai i lao, ma kara reigo igira na vungavunga, ma kara viri oloolokagi tana matagu.

² Ma kara galigiri vaga moa na kô kalina e totopo i laona na lake papara. Ko mai mo ko sauvulagia na susuligamu vanigira gamu gala, mo ko naua migira na puku sui kara gagariri i matamu.

³ I sau nogo igoe o mai mo naugira na omea mamataguniga ami tau nogo padâ kara laba vanigami; migira na vungavunga ara reigo

kalina o nauvaganana ia, mara viri oloolokagi tana matagu.

⁴ Na matana tinoni e tau vati morosia, ma na kulina tinoni e tau vati rongomia sa God vaga igoe, ke naua na omea loki vaga igoe o nauvanigira igira ara norugo.

⁵ Igoe o soalakagira igira ara gini mage na nauana na omea e goto i matamu, mara muridoua na sautu i tana o ngaoa kara liu bâ. Igoe o kore vanigami, migami ami tau goto olia nimami sasaga mami sasi babâ moa. Me atsa moa ti o kore loki vaga ia, migami e tu mai nogo i sau ami totu matengana moa na tsaitsaiamu.

⁶ Igami sui na tinoni vanga sasi mami kaulinaqu i matamu igoe; me atsa goto nimami sasaga dou bâ, migira goto ara kaulinaqu i matamu vaga saikesa nogo na polo naqunaqu. Tana rongogira nogo nimami sasi, te igami ami gini vaga na rau na gai matsese e puasalagira lê na guguri.

⁷ E tagara sa vidamami ke nonginongi vanigo se ke norugo ko sangâ. Igoe o poisinogoa na matamu vanigami, mo tsonikidamami tana rongona nogo nimami sasi.

Migoe nomoa Taovia na tamamami igami. Migami ami vaga moa na kao tsitsi... migoe o vaga moa na mane e buloa na kao tsitsi me aqosiginia na popo. (64:8)

⁸ Migoe nomoa Taovia na tamamami igami. Migami ami vaga moa na kao tsitsi, migoe o vaga moa na mane e buloa na kao tsitsi me aqosiginia na popo. Migami sui nina aqo nogo na limamu igoe. ⁹ Me vaga ia, mo ko laka na kore sailagi

vaniamami, se na padadatoana sailagi nimami sasi. Ko padatugua laka igami nimu tinoni nogo igoe, mo ko galuvegami.

¹⁰ Igira sui nimu verabau tabu ara lia nogo vaga na kaomate; ma na Jerusalem goto e toroutsa popono me totu mangu lê,

¹¹ ma nimami Vale Tabu, aia na nauna tabu e rerei dou sosongo i tana igira na mumuamami ara tsonikaego igoe, e gani suinogoa na lake. Igira sui lakalaka na nauna igami ami padalokigira ara toroutsa sui nogo.

¹² ?Taovia, igoe o reigira na omea sui girani, megua ti o tau gini boe? ?Me laka sauba ko totu mui lê moa, mo ko mologami kami vatsangi babâ moa na rota loki?

65

Nina Kede God Vanigira Igira Ara Sove Tania

¹ Na Taovia e tsaria, “Inau au vangaraunogoa na tuguvisuana niqira nonginongi niqiu tinoni, migira ara tau moa nongiau sa omea. Minau au vangaraugotoa kara tsodoau, migira ara tau saikesa tovoa na laveaqu. Mara tau lelê nongiau kau sangagira, atsa moa ti inau au vangarau sailaginia na tsarivaniaqira vaganana iani, ‘Tani inau, sauba kau sangagamu.’

² Eo, inau au vangarau sailagi laka kau soalagakira niqiu tinoni, migira ara tsatsarae sosongo mara naua moa na omea seko, mara muria moa na tobaqira segeni.

³ Mara tau goto gini vangamâ na tsaiana na korequ, mara naua babâ moa na savori-kodoputsa ponotoba i laona niqira uta tabu, mara kodo

bulunagai uruuru tana belatabu niqira god per-
opero.

⁴ Mi tana bongi migira ara vano tana vatuluma mi tana qiluqilu, na ba lavegoko i koniqira na tidaoqira na tinoni ara mate nogo. Mara gania na velesina bô, mara inuvia na kona na velesina na omea tuavati ara tau male i mataqu inau.

⁵ Mi muri, migira ara tsarivanigira na tinoni tavosi, 'Kamu baligi tanigami igami, ma kamu laka goto na peleamami rongona igami na tinoni tabu.' Ma niqira goko malapalu vaga ia e galasi sosongoliau na rongomiana, ma na korequ vanigira e vaga moa na lake e gâ sailagi.

⁶ "Inau au vangarau manogatinogoa gaqira kede, mau maretsunanogoa tana papi. Inau e utu kau totu mui, sauba nomoa kau tangotugu,

⁷ tana rongona niqira sasi segeni nogo igira, ma niqira sasi goto na mumuaqira. Igira ara kodoa na bulunagai uruuru tana niqira peotabu ponotoba i kelaqira na tetena, mara goko peapea vaniau. Me vaga ia, minau sauba kau kedegira vaga nogo e ulagana na omea seko ara naua."

⁸ Ma na Taovia e tsarigotoa, "E tagara ke kesa ke tsoniligilea na vuana uaeni dou. Tagara. Igira ara gini aqosi uaeni nomoa. Me vaga goto inau, sauba e utu kau matesiligigira sui niqiu tinoni, me sauba nomoa kau laumaurisigira igira ara aqo dou vaniau.

⁹ Minau sauba kau vangalaka vanigira na Israel tana puku konina a Juda, ma na kukuqira sauba kara tamanina niqiu kao vungavungaga. Migira niqiu tinoni vivili, igira nogo ara aqo dou vaniau, sauba kara totuvia i tana.

na tinoni sui kara nonginongi vaniau moa inau na God au mana saviliu. Migira ara ngaoa na gini vatsa sa omea, sauba kara vatsa tana asaqu segeni nogo inau na God au mana saviliu. Eo, sauba kau tau nogo kore vanigamu, ma kau padalegira na omea seko amu naunogoa.”

Na Omea Sui Sauba Kara Dou Tana Jerusalem Vaolu

¹⁷ Na Taovia e tsaria, “!Reia bâ! Inau au aqosia kesa na barangengo vaolu ma na baragata vaolu. Migira sui na omea ara laba i sau sauba kara padalegira saikesa.

¹⁸ Ke dou na tobamui ma kamu gini magemage sailagi tana rongona na omea au vusagira. Na Jerusalem vaolu inau sauba kau aqosia ke lia na vera na mage, migira nina tinoni sauba kara magemage sailagi.

¹⁹ Minau segeniqu goto sauba kau gini mage loki tana rongona na Jerusalem migira nina toga. Me sauba ke tagara na ngangai i tana, se na ngangaidato tana tagu na rota.

²⁰ Migira na baka tetelo e utu goto kara mate boruboru, migira sui na tinoni kara mauri taoninogoa niqira tagu na mauri. Migira ara mauri tsaulia na sangatu, sauba kara rerei vaga moa ti na tinoni vaolu. Me ti vaga kesa ke mate kalina e tau vati tsaulia moa kesa sangatu na ngalitupana, maia nogo na papadana laka inau au kedea.

²¹⁻²² Igira na tinoni sauba kara logo valeqira segeni ma kara totuwigira, me tagara goto sa tinoni tavosi ke totuvi vanigira. Igira sauba kara

tsukâ niqira uta na uaeni ma kara gini mage na inuviana na kona na vuana, me tagara goto sa tinoni tavosi ke inuvia vanigira. Migira niqu tinoni sauba kara mauri oka vaga moa na gai kakai e vo na mate tsaku. Me sauba kara gini magemente dou na omea ara aqo matena.

²³ Me sauba kara tangomana pipi sui tana aqo ara naua, ma na daleqira sauba e utu goto ke tavongani laba vanigira sa rota seko loki. Minau sauba kau vangalaka vanigira, me vanigotoa na kukuaqira, tana tagu sui ke mai.

²⁴ Idavia kara tau vati nongiau sa omea, minau sauba kau tuguvisunogoa niqira nonginongi.

²⁵ Na pai atsi ma na dalena sipi sauba kara mutsamutsa sai, migira na laeone sauba kara gani buruburu makede vaga moa ara naua na buluka, migira na muata sauba kara tau nogo mamataguniga. Mi Sion tana niqu vungavunga tabu, sauba ke tau goto totu sa omea ke sekoligira se ke tangopekegira. Inau nogo na Taovia au tsaria na omea iani.”

66

Na Taovia e Pedegira na Puku Sui

¹ Na Taovia e tsaria, “Na baragata aia niqu sasana na totukae, ma na barangengo niqu mani molokae tuaqu. ?Me vaga ia, ma na vatana vale koegua igamu kamu logovaniau inau, ma na nauna koegua vaga kamu molovaniau i tana kau ba totu?

² Inau segeniqu nogo au vusagira na omea sui. Minau au reingaogira bâ igira ara totu palatsuna,

mara padasavia niqira sasi, mara kukuni taniau, mara rongomangaqu.

³ “Migira na tinoni girani ara muria moa na tobaqira segeni, mara gini mage na nautaoniana na omea marasibiga tana samasama, mara padâ laka tana nauvaganana ia ara gini lotu dou vaniau. Minau au tau saikesa reingaoa niqira savori-kodoputsa ara nauvaniau. Kalina igira ara savori vaniau kesa na buluka mau reia vaga moa ti ara matesi tinoni; mi kalina igira ara savori vaniau kesa na dalena sipi, mau reia vaga moa ti ara birua na liona kesa na pai. Mi kalina igira ara nauvaniau na sausau na uiti, minau au reia vaga moa ti ara savori vaniau na gabuna bô; mi kalina ara kodo vaniau na bulunagai uruuru, minau au reia e vaga moa ti ara savori vania na god peropero.

⁴ Me vaga ia, minau sauba kau molomaia na rota seko loki ke gadovigira, aia saikesa nogo na omea igira ara mataguni sosongolia, rongona e tagara goto sa vidaqira ke tuguvisua kalina inau au soso, se ke rorongongona kalina au goko. Mara petsakoe mangaqu inau, mara vilia moa na nauana na omea e seko i mataqu.”

⁵ Igamu sui amu kukuni tania na Taovia mamu rongomangana, kamu rongomia na omea aia e tsaria: “Tana rongona nogo igamu amu totukakai i koniqu inau, ti igira visana nimui tinoni ara reisavigamu mara sove tanigamu. Igira ara tsirigamu mara tsaria, ‘Molovania na Taovia ke sauvulagia na susuligana me ke laumaurisigamu, mi tana ti igami kami reingia

tatamani, vaga nogo na kô tatave e tau dona ke mamatsa. Migamu amu totuvia, sauba kamu vaga moa na baka tetelo e tsutsutsu moa konina tinana, ma na tinana e tutulanga, me aragodoua tana galuve.

¹³ Inau sauba kau veregamu dou i Jerusalem vaga moa na tinana e vereaa na dalena.

¹⁴ Mi kalina igamu kamu reia ke laba na omea vaga ia, me sauba kamu gini mage; ma kamu susuliga visutugua ma kamu pabo babâ. Mi tana ti sauba kamu donaginia laka inau nogo na Taovia au sangadougira igira ara rongomangaqu, mau sauvulagia na korequ vanigira gaqu gala.”

¹⁵ Sauba kamu reia na Taovia ke mai kolua na lake, me ke sagekaea tana nina terê, me ke mai tsaku vaga moa na gugurina na tulonga loki na kedeagira igira aia e kore vanigira.

¹⁶ Ginia na lake ma na isi na Taovia sauba ke kedegira sui na tinoni tana barangengo, igira aia e tsodogira ara tsutsukibo, me ke labumatesigira na dangana.

¹⁷ Ma na Taovia e tsaria, “Igira sui ara naua na aqo na suisui mara alavano kolugira gaqira ida tana peo i laona niqira uta tabu gana kara samasama vanigira na god peropero, mara gania na velesina bô ma na bogu, me visana goto na mutsa marasibiga, sauba igira sui lakalaka kara tavongani toroutsa ma kara mateligi saikesa.

¹⁸ Inau au donagininogoa niqira papada ma niqira omeomea. Minau au mai kau gini adis-igira na tinonina pipi na puku sui, mi kalina igira kara labamai sui nogo i mataqu, me sauba kara reivulagia na susuligaqu loki,

¹⁹ mi tana ti kara donaginia laka inau nogoria na Taovia au kedegira.

“Me sauba nomoa kau gaegira ke visana vidaqira, ma kau molovanogira i laoqira na puku tavosi tana momoru ao gana kara katevulagia gaqu tangirongo tsapakae vanigira igira ara tau vati rongomia moa se kara reilakana gaqu loki tsapakae ma na susuligaqu. Sauba kau molovanogira i Spain, mi Libia, mi Lidia i tana na tinoni ara dona sosongo na gini vanavana na parige, mi Tubal, mi Gris.

²⁰ Migira sauba kara adivisumaigira sui gamui kamaga ara totu lalo i laoqira na puku tavosi sui, vaga na savori vaniaqu inau na Taovia. Me sauba kara mologira kara sagekae tana ose, ma na asi, ma na kamelo, mi laona na terê, ma kara adimaigira tana niqu vungavunga tabu i Jerusalem, me ke vaga nogo kalina igira na toga ni Israel ara adimaigira tana niqu Vale Tabu niqira sausau na ulti i laona na kei male dou sosongo.

²¹ Minau sauba kau naua ma kara visana vidaqira kara lia na manetabu ma na Levite.

²² “Vaga nogo na barangengo vaolu ma na baragata vaolu au aqosigira sauba kara gini totu kalavata i mataqu inau, me vaga goto igira na kukuamui, ma na soamui, sauba kara totu kalavata saviliu.

²³ Me pipi tana Dani Tabu na Vula Vaolu ma na Dani na Sabat, igira na tinoni pipi sui tana puku sauba kara mai ieni i Jerusalem na samasama vaniaqu inau. Inau nogo na Taovia au tsaria na omea iani.

24 Mi kalina igira kara mololea na valequ inau, me sauba kara morosigira kara viri tsaro bamai na kubuqira igira ara sove taniau. Ma na meri ara ganigira e utu saikesa kara mate, ma na lake e ganigira e utu saikesa goto na tsi matesiana. Migira na tinoni sui tana barangengo sauba kara morosigira me ke marasibiga vanigira.”

ccxxxi

Ghari Bible

Ghari: Ghari Bible (Bible with Deuterocanon)

copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ghari)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

eb379363-fbdd-532b-81c1-eb5fe7aa36a9